

ASOCIAȚIA GRUPUL DE ACȚIUNE LOCALĂ SIRET-MOLDOVA
C.I.F. 33282692 SEDIUL: COMUNA LESPEZI, JUDEȚUL IAȘI
galsiretmoldova@gmail.com

GHIDUL SOLICITANTULUI

pentru

MĂSURA 3 – „Investiții pentru exploatații agricole”

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ A ASOCIAȚIEI
GRUPUL DE ACȚIUNE LOCALĂ SIRET-MOLDOVA 2014-2020

Program finanțat de Uniunea Europeană și Guvernul României
prin

FONDUL EUROPEAN AGRICOL PENTRU DEZVOLTARE
RURALĂ

GHIDUL SOLICITANTULUI

pentru accesarea

MĂSURII 3 „Investiții pentru exploatații agricole”

Versiunea – NOIEMBRIE 2017 –

Ghidul Solicitantului este un material de informare tehnică a potențialilor beneficiari ai finanțărilor din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală (FEADR) implementat prin Programul Național de Dezvoltare Rurală (PNDR) 2014-2020 și se constituie în suport informativ complex pentru întocmirea proiectelor conform exigențelor specifice ale PNDR.

Ghidul Solicitantului prezintă regulile pentru pregătirea, elaborarea, editarea și depunerea proiectului de investiții, precum și modalitatea de selecție, aprobare și derulare a implementării proiectului dumneavoastră.

De asemenea, conține lista indicativă a tipurilor de investiții eligibile pentru finanțări din fonduri nerambursabile, documentele, avizele și acordurile care trebuie prezentate, modelul Cererii de Finanțare, al Studiului de Fezabilitate, al Contractului de Finanțare, precum și alte informații utile realizării proiectului și completării corecte a documentelor necesare.

Ghidul Solicitantului, precum și documentele anexate pot suferi rectificări ca urmare a actualizării legislației naționale și comunitare sau procedurale – varianta actualizată a ghidului urmând a fi publicată pe pagina de internet www.galsiretmoldova.ro

Cuprins

CAPITOLUL 1 – PREVEDERI GENERALE	5
1.1 Contribuția măsurii 3 la domeniile de intervenție	5
1.2 Obiectivele măsurii 3.....	5
1.3 Contribuția publică totală a măsurii 3	6
1.4 Tipul sprijinului, sumele aplicabile și rata sprijinului.....	6
1.5 Legislația națională și europeană aplicabilă măsurii 3.....	7
1.6 Teritoriul eligibil	11
CAPITOLUL 2 – DEPUNEREA PROIECTELOR	12
CAPITOLUL 3 – CATEGORIILE DE BENEFICIARI ELIGIBILI.....	13
3.1 Cine poate beneficia de fonduri nerambursabile?	13
3.2 Condiții la depunerea, implementarea și monitorizarea proiectului.....	14
CAPITOLUL 4 – CONDIȚII MINIME OBLIGATORII PENTRU.....	16
ACORDAREA SPRIJINULUI.....	16
CAPITOLUL 5 – CHELTUIELI ELIGIBILE ȘI NEELIGIBILE	26
5.1 Tipuri de investiții și cheltuieli eligibile	26
5.2 Tipuri de investiții și cheltuieli neeligibile	32
CAPITOLUL 6 – VALOAREA SPRIJINULUI NERAMBURSABIL	34
CAPITOLUL 7 – COMPLETAREA, DEPUNEREA ȘI VERIFICAREA DOSARULUI CERERII DE FINANȚARE LA GAL	39
7.1 Completarea Cererii de Finanțare	39
7.2 Depunerea Dosarului Cererii de Finanțare	40
7.3 Verificarea Dosarului Cererii de Finanțare	41
CAPITOLUL 8 – SELECȚIA PROIECTELOR	45
8.1 Procedura de evaluare și selecție.....	45
8.2 Criterii de selecție	46
CAPITOLUL 9 - DEPUNEREA ȘI VERIFICAREA CERERII DE FINANȚARE LA OJFIR/CRFIR ..	51
9.1 Depunerea Dosarului Cererii de Finanțare la OJFIR/CRFIR	52
9.2 Verificarea Dosarului Cererii de Finanțare la OJFIR/CRFIR	53
CAPITOLUL 10 – CONTRACTAREA FONDURILOR.....	58
10.1 Semnarea contractelor de finanțare.....	59
10.2 Modificarea contractelor de finanțare.....	63
10.3 Încetarea contractului de finanțare.....	65
CAPITOLUL 11 - AVANSURILE	67

CAPITOLUL 12 - ACHIZIȚIILE	68
CAPITOLUL 13 – PLATA.....	72
CAPITOLUL 14 – MONITORIZAREA PROIECTULUI.....	74
CAPITOLUL 15 – DEFINIȚII ȘI ABREVIERI.....	76
15.1 Definiții.....	76
15.2 Abrevieri	80
CAPITOLUL 16 – INFORMAȚII UTILE.....	82
16.1 Documente necesare întocmirii Cererii de Finanțare	82
16.2 Lista formularelor disponibile pe site-ul GAL și site-ul AFIR	92
16.3 GAL în sprijinul dumneavoastră.....	93

1.1 Contribuția măsurii 3 la domeniile de intervenție

Măsura 3 „Investiții pentru exploatații agricole” din cadrul STRATEGIEI DE DEZVOLTARE LOCALĂ A ASOCIAȚIEI GRUPUL DE ACȚIUNE LOCALĂ SIRET-MOLDOVA 2014-2020, corespunde obiectivelor art. 17 din Regulamentul (CE) 1305/ 2013, contribuie la P2: Creșterea viabilității fermelor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor și la domeniul de intervenție DI 2A: Îmbunătățirea performanței economice a tuturor exploatațiilor agricole și facilitarea restructurării și modernizării exploatațiilor, în special în vederea creșterii participării pe piață și a orientării spre piață, precum și a diversificării activităților agricole.

Încadrarea cererii de finanțare se va face pe domeniul de intervenție DI 2A: „Îmbunătățirea performanței economice a tuturor exploatațiilor agricole și facilitarea restructurării și modernizării exploatațiilor, în special în vederea creșterii participării pe piață și a orientării spre piață, precum și a diversificării activităților agricole”

Tipul măsurii: INVESTIȚII

1.2 Obiectivele măsurii 3

În cadrul acestei măsuri vor fi sprijinite investițiile orientate spre creșterea competitivității exploatațiilor agricole prin dotarea cu utilaje și echipamente performante în raport cu structura agricolă actuală, precum și investițiile pentru modernizarea fermelor (prioritate va fi acordată asocierilor de ferme mici și medii) și îmbunătățirea calității activelor fixe.

Măsura M3 asigură dotarea necesară în scopul adaptării la standarde ridicate, eficientizării costurilor și creșterii veniturilor. De asemenea, prin această măsură se realizează accesul la inovare, dezvoltare economică cu implicare în îmbunătățirea calității vieții, crearea și păstrarea locurilor de muncă, încurajarea populației să rămână în mediul rural sau să se întoarcă și să dezvolte o afacere.

Măsura se adresează în special proprietarilor de ferme cu experiență, ei constituie un model pentru noua generație și un etalon pentru calitate și competitivitate. Ei sunt cei care sunt interesați să introducă inovarea și noile tehnologii din agricultură și sunt la curent cu noile tendințe de dezvoltare în sectorul agricol.

Obiectiv de dezvoltare rurală: Favorizarea competitivității agriculturii

Obiective specifice ale măsurii M3:

- Adaptarea exploatațiilor din teritoriul GAL SIRET-MOLDOVA la standardele comunitare;
- Creșterea veniturilor exploatațiilor agricole din GAL SIRET-MOLDOVA sprijinite;
- Introducerea și dezvoltarea de tehnologii și procedee noi, diversificarea producției, ajustarea profilului, nivelului și calității producției la cerințele pieței.

Încadrarea Cererii de Finanțare în sectoarele vegetal sau zootehnic se va face în funcție de obiectivul principal al proiectului.

Pentru fermele mixte, această încadrare se realizează în funcție de componența majoritar valorică a investiției din Bugetul indicativ al Cererii de Finanțare.

Clarificări referitoare la încadrarea Cererii de Finanțare în sectorul zootehnic:

Exploatațiile agricole cu profil zootehnic și mixte care vizează investiții necesare obținerii nutrețurilor/ furajelor utilizate în hrănirea propriilor animale de fermă se încadrează în anvelopa financiară destinată sectorul animal (zootehnic). Se va avea în vedere ca din documentele justificative anexate Cererii de Finanțare să reiasă faptul că obiectivul principal al proiectului, indiferent de tipul investiției vizate, îl reprezintă creșterea animalelor. În cazul fermelor mixte care vizează investiții necesare obținerii nutrețurilor/ furajelor utilizate în hrănirea propriilor animale de fermă, se va avea în vedere ca suprafața agricolă vizată de proiect (peste 50% din suprafață) să fie destinată asigurării hranei animalelor din cadrul exploatației agricole.

1.3 Contribuția publică totală a măsurii 3

Contribuția publică totală aferentă Măsurii 3 – „ **Investiții pentru exploatații agricole**” este de **50.285,37 euro**, din care: 85 % contribuție europeană – FEADR și 15% contribuția națională de la bugetul de stat pentru regiunile de dezvoltare ale României.

1.4 Tipul sprijinului, sumele aplicabile și rata sprijinului

Tipul sprijinului constă în rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv de beneficiar.

Atenție! În conformitate cu prevederile art. 60 din Regulamentul Comisiei (CE) nr. 1306/2013, nu sunt eligibili beneficiarii care au creat în mod artificial condițiile necesare pentru a beneficia de finanțare în cadrul măsurilor PNDR 2014-2020, obținând astfel depășirea intensității sprijinului financiar. În acest sens, vă recomandăm să studiați anexa la Ghidul Solicitantului „Instrucțiuni privind evitarea creării de condiții artificiale în accesarea PNDR 2014-2020” pentru evitarea oricăror situații conflictuale cu organismele de control.

Sprijinul public nerambursabil:

Rata sprijinului nerambursabil este de maximum 50% din totalul cheltuielilor eligibile, fără a depăși 200.000 euro, indiferent de tipul investiției; Intensitatea sprijinului nerambursabil se va putea majora cu câte 20 puncte procentuale suplimentare, dar rata maximă a sprijinului combinat nu poate depăși 90% în cazul:

- ❖ Investițiilor colective realizate de formele asociative ale fermierilor (cooperative, grupuri de producători sau parteneriate sprijinite prin intermediul M16/parteneriatelor constituite în conformitate cu art. 35 din Reg. (UE) nr. 1305/2013);
- ❖ Investițiilor realizate de tinerii fermieri, cu vârsta sub 40 de ani, la data depunerii cererii de finanțare așa cum sunt definiți la art. 2 al Reg. (UE) nr. 1305/2013 sau cei care s-au stabilit în cei cinci ani anteriori solicitării sprijinului, în conformitate cu anexa II a R 1305);
- ❖ Operațiunilor sprijinite în cadrul PEI;
- ❖ Investiții în zone care se confruntă cu constrângeri naturale și cu alte constrângeri specifice, menționate la art. 32 R(UE) nr. 1305/2013;

Se vor aplica regulile de ajutor de minimis în vigoare, conform prevederilor Regulamentului UE nr. 1407/2013.

Valoarea maximă nerambursabilă pe proiect va fi de 50.285,37euro.

Beneficiarul poate solicita plăți în avans, cu condiția constituirii unei garanții bancare sau a unei garanții echivalente corespunzătoare procentului de 100 % din valoarea avansului, în conformitate cu art. 45 (4) și art. 63 ale R. 1305/2014.

Valoarea care va depăși valoarea maximă nerambursabilă va fi încadrată în buget ca și cheltuială neeligibilă.

Plafonul minim acceptat pentru un proiect finanțat prin această măsură este de 30.000 euro, această sumă reprezentând valoarea totală eligibilă a proiectului.

1.5 Legislația națională și europeană aplicabilă măsurii 3

Legislația europeană

R (UE) Nr. 1303/2013 de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a R (UE) nr. 1083/2006 al Consiliului;

R (UE) Nr. 1307/2013 de stabilire a unor norme privind plățile directe acordate fermierilor prin scheme de sprijin în cadrul politicii agricole comune și de abrogare a R (UE) nr. 637/2008 al Consiliului și a R (UE) nr. 73/2009 al Consiliului;

Recomandarea 2003/361/CE din 6 mai 2003 privind definirea micro-întreprinderilor și a întreprinderilor mici și mijlocii;

R (UE) nr. 1242/2008 de stabilire a unei tipologii comunitare pentru exploatații agricole; Comunicarea Comisiei nr. 2008/C155/02 cu privire la aplicarea art. 87 și 88 din Tratatul CE privind ajutoarele de stat sub formă de garanții;

Comunicarea Comisiei nr. 2008/C14/02 cu privire la revizuirea metodei de stabilire a ratelor de referință și de actualizare;

R Parlamentului European și al Consiliului (UE) nr. 178/2002 din 28 ianuarie 2002 care stabilește principiile generale și cerințele legii alimentelor, Autoritatea Europeană pentru Siguranța Alimentelor și procedurile privind siguranța alimentelor ;

Legea cooperăției agricole nr. 566/2004 cu completările și modificările ulterioare;

Legea nr. 1/2005 privind organizarea și funcționarea cooperăției, cu completările și modificările ulterioare;

Ordonanța nr. 37/ 2005 privind recunoașterea și funcționarea grupurilor și organizațiilor de producători, pentru comercializarea produselor agricole și silvice cu completările și modificările ulterioare;

Ordinul nr. 119/2014 pentru aprobarea Normelor de igienă și sănătate publică privind mediul de viață al populației cu modificările și completările ulterioare;

Legislația națională

Legea nr. 15/1990 privind reorganizarea unităților economice de stat ca regii autonome și societăți comerciale, cu modificările și completările ulterioare;

Legea nr. 31/1990 privind societățile comerciale – Republicare, cu modificările și completările ulterioare;

Legea nr. 82/ 1991 a contabilității – Republicare, cu modificările și completările ulterioare;

Legea nr.160/1998 pentru organizarea și exercitarea profesiei de medic veterinar;

Legea nr. 36/1991 privind societățile agricole și alte forme de asociere în agricultură, cu modificările și completările ulterioare;

Legea nr. 227/ 2015 privind Codul Fiscal, cu modificările și completările ulterioare;

Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, cu modificările și completările ulterioare;

Legea nr. 346/ 2004 privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii, cu modificările și completările ulterioare;

Legea nr. 359/2004 privind simplificarea formalităților la înregistrarea în registrul comerțului a persoanelor fizice, asociațiilor familiale și persoanelor juridice, înregistrarea fiscală a acestora, precum și la autorizarea funcționării persoanelor juridice, cu modificările și completările ulterioare

Legea nr.566/2004 a cooperăției agricole, cu modificările și completările ulterioare;

Legea nr.1/2005 privind organizarea și funcționarea cooperăției, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

Legea nr.85/2006 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență, cu modificările și completările ulterioare.

Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 44/ 2008 privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale, cu modificările și completările ulterioare, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.182/2016;

Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 142/2008 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național Secțiunea a VIII - a - zone cu resurse turistice, aprobată prin Legea 190/2009, cu modificările și completările ulterioare.

Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 6/2011 pentru stimularea înființării și dezvoltării microîntreprinderilor de către întreprinzătorii debutanți în afaceri, cu modificările și completările ulterioare;

Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 66/2011 privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora, cu modificările și completările ulterioare;

Ordonanța de urgență a Guvernului nr.49/2015 privind gestionarea financiară a fondurilor europene nerambursabile aferente politicii agricole comune, politicii comune de pescuit și politicii maritime integrate la nivelul Uniunii Europene, precum și a fondurilor alocate de la bugetul de stat pentru perioada de programare 2014-2020 și pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul garantării, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.56/2016;

Ordonanța Guvernului nr. 27/2002 privind reglementarea activității de soluționare a petițiilor, cu modificările și completările ulterioare;

Hotărârea Guvernului nr. 907/2016 privind etapele de elaborare și conținutul-cadru al documentațiilor tehnico-economice aferente obiectivelor/proiectelor de investiții finanțate din fonduri publice;

Hotărârea Guvernului nr. 218/2015 privind registrul agricol pentru perioada 2015-2019, cu modificările și completările ulterioare;

Hotărârea Guvernului nr. 226/ 2015 privind stabilirea cadrului general de implementare a măsurilor programului național de dezvoltare rurală cofinanțate din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală și de la bugetul de stat, cu modificările și completările ulterioare;

Ordin ANSVSA nr.17/2008 pentru aprobarea Normei sanitare veterinare privind procedura de înregistrare și controlul oficial al unităților în care se desfășoară activități de asistență medical-veterinară.

Ordinul MEF nr. 858/ 2008 privind depunerea declarațiilor fiscale prin mijloace electronice de transmitere la distanță, cu modificările și completările ulterioare;

Ordinul MEF nr. 3512/ 2008 privind documentele financiar-contabile, cu modificările și completările ulterioare;

Ordinul ANSVSA nr. 16/ 2010 pentru aprobarea Normei sanitare veterinare privind procedura de înregistrare/autorizare sanitar-veterinară a unităților/centrelor de colectare/exploatațiilor de origine și a mijloacelor de transport din domeniul sănătății și al bunăstării animalelor, a unităților implicate în depozitarea și neutralizarea subproduselor de origine animală care nu sunt destinate consumului uman și a produselor procesate, cu modificările și completările ulterioare;

Ordinul MADR nr. 22/ 2011 privind reorganizarea Registrului fermelor, care devine Registrul unic de identificare, în vederea accesării măsurilor reglementate de politica agricolă comună, cu modificările și completările ulterioare;

Ordinul ANT nr. 65/2013 cu modificările și completările ulterioare al ANT privind Norme de clasificare a structurilor de turism;

Ordinul MFP nr. 65/ 2015 privind principalele aspecte legate de întocmirea și depunerea situațiilor financiare anuale și a raportărilor contabile anuale ale operatorilor economici la unitățile teritoriale ale Ministerului Finanțelor Publice, cu modificările și completările ulterioare;

Hotărârea Guvernului nr. 31/1996 pentru aprobarea Metodologiei de avizare a documentațiilor de urbanism privind zone și stațiuni turistice și a documentațiilor tehnice privind construcții din domeniul turismului

Ordinul ANT nr. 221/2015 pentru modificarea Normelor metodologice privind eliberarea certificatelor de clasificare a structurilor de primire turistice cu funcțiuni de cazare și alimentație publică, a licențelor și brevetelor de turism, aprobate prin Ordinul președintelui Autorității Naționale pentru Turism nr. 65/2013;

Ordinul MADR nr.1731/2015 privind instituirea schemei de ajutor de minimis "Sprijin acordat microîntreprinderilor și întreprinderilor mici din spațiul rural pentru înființarea și dezvoltarea activităților economice neagricole", cu modificările și completările ulterioare;

Ordinul MADR nr. 2243/2015 privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare al procesului de selecție și al procesului de verificare a contestațiilor pentru proiectele aferente măsurilor din PNDR 2014-2020;

Programul Național de Dezvoltare Rurală 2014-2020, aprobat prin Decizia Comisiei de punere în aplicare nr. C(2015) 3508 / 26.05.2015, cu modificările ulterioare;

Ordinul MEF nr. 2371/ 2007 pentru aprobarea modelului și conținutului unor formulare prevăzute la titlul III din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare;

Avizul Consiliului Concurenței nr. 7622 din 03.07.2015 privind proiectul Schemei de ajutor de minimis pentru sprijinul acordat microîntreprinderilor și întreprinderilor mici din spațiul rural pentru înființarea și dezvoltarea activităților economice neagricole.

1.6 Teritoriul eligibil

Proiectele eligibile se vor desfășura pe Teritoriul Asociației GAL SIRET-MOLDOVA.

În accepțiunea SDL 2014-2020 și implicit a acestei măsuri, teritoriul GAL SIRET-MOLDOVA cuprinde 7 comune din județele Iași: Ceplenița, Cotnari, Hărmănești, Lespezi, Todirești, Valea Seacă, Vânători.

În acest context, termenii *UAT*, *comună*, *sat*, *spațiu rural*, folosiți în continuare, se vor referi la teritoriul eligibil prezentat anterior.

CAPITOLUL 2 – DEPUNEREA PROIECTELOR

GAL lansează pe plan local apeluri de selecție a proiectelor, conform priorităților descrise în strategie. Acestea vor fi publicate/afișate:

- ✓ pe site-ul propriu
- ✓ la sediul GAL
- ✓ la sediile primăriilor partenere GAL
- ✓ prin mijloacele de informare mass-media locale/regionale/naționale, după caz.

Data lansării apelului de selecție este data deschiderii sesiunii de depunere a proiectelor la GAL.

GAL va elabora un Calendar estimativ al lansării măsurilor prevăzute în SDL, pentru fiecare an calendaristic. Pentru asigurarea transparenței, Calendarul estimativ și Calendarul modificat vor fi postate pe pagina web a GAL www.galsiretmoldova.ro și afișate la sediile primăriilor partenere GAL.

Apelurile se adresează solicitanților eligibili, care sunt interesați de elaborarea și implementarea unor proiecte care răspund obiectivelor și priorităților din SDL.

Apelul de selecție se lansează cu minimum 30 de zile calendaristice înainte de data limită de depunere a proiectelor.

Alocarea financiară disponibilă a măsurii, alocarea pe sesiune și perioada de depunere vor fi publicate în Anunțul privind Lansarea apelurilor de selecție.

Proiectele se depun la sediul Asociației GAL SIRET-MOLDOVA din cadrul Centrului After School, sat Lespezi, comuna Lespezi, județul Iași.

Pentru această măsură pragul minim este de 35 puncte și reprezintă pragul sub care niciun proiect nu poate intra la finanțare.

3.1 Cine poate beneficia de fonduri nerambursabile?

Solicitanții eligibili pentru sprijinul acordat prin măsura 3 „Investiții pentru exploatații agricole” sunt fermierii definiți conform Regulamentului (UE) 1307/2013, art. 4, ca fiind persoane fizice conform OUG 44/2008 cu modificările și completările ulterioare sau juridice sau un grup de persoane fizice sau juridice, indiferent de statutul juridic pe care un astfel de grup și membrii săi îl dețin în temeiul legislației naționale, ale căror exploatații se situează pe teritoriul GAL Siret - Moldova și care desfășoară o activitate agricolă.

Atenție! Persoanele fizice neautorizate nu sunt eligibile.

Categoriile de beneficiari eligibili care pot primi fonduri nerambursabile sunt:

- ✚ **Persoana fizică autorizată** (înființată în baza OUG nr. 44/2008, cu modificările și completările ulterioare);
- ✚ **Întreprindere individuală** (înființată în baza OUG nr. 44/2008, cu modificările și completările ulterioare);
- ✚ **Întreprindere familială** (înființată în baza OUG nr. 44/2008, cu modificările și completările ulterioare);
- ✚ **Societate în nume colectiv – SNC** (înființată în baza Legii nr. 31/1990 republicată, cu modificările și completările ulterioare);
- ✚ **Societate în comandită simplă – SCS** (înființată în baza Legii nr. 31/1990 republicată, cu modificările și completările ulterioare);
- ✚ **Societate pe acțiuni – SA** (înființată în baza Legii nr. 31/1990 republicată, cu modificările și completările ulterioare);
- ✚ **Societate în comandită pe acțiuni – SCA** (înființată în baza Legii nr. 31/1990 republicată, cu modificările și completările ulterioare);
- ✚ **Societate cu răspundere limitată – SRL** (înființată în baza Legii nr. 31/1990 republicată, cu modificările și completările ulterioare);
- ✚ **Societate comercială cu capital privat** (înființată în baza Legii nr. 15/1990, cu modificările și completările ulterioare);
- ✚ **Societate agricolă** (înființată în baza Legii nr. 36/ 1991 cu modificările și completările ulterioare);
- ✚ **Composesorate, obști și alte forme asociative de proprietate asupra terenurilor** (menționate în Legea nr. 1/2000 pentru reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor agricole și celor forestiere, cu modificările și completările ulterioare);

- ✚ **Societate cooperativă agricolă** (înființată în baza Legii nr. 1/2005 cu modificările și completările ulterioare, iar investițiile realizate să deservească interesele propriilor membri);
- ✚ **Cooperativă agricolă** (înființată în baza Legii nr. 566/2004, cu modificările și completările ulterioare, iar investițiile realizate să deservească interesele propriilor membri care au calitatea de fermieri.
- ✚ **Grup de producători** (Ordonanța nr. 37/2005 privind recunoașterea și funcționarea grupurilor și organizațiilor de producători, pentru comercializarea produselor agricole, cu completările și modificările ulterioare) care deservește intereselor membrilor care au calitatea de fermieri.

Atenție! În conformitate cu prevederile PNDR 2014-2020 privind asigurarea demarcării între fonduri, Grupurile de Producători recunoscute preliminar din sectorul legume-fructe nu sunt eligibile pentru finanțare prin GAL SIRET-MOLDOVA, deoarece sunt finanțate din FEAGA (Pilonul I).

3.2 Condiții la depunerea, implementarea și monitorizarea proiectului

Durata de implementare a proiectului este de **maxim 21 luni** în cazul proiectelor care vizează **achiziții simple** și reprezintă termenul limită până la care beneficiarul poate depune ultima cerere de plată.

Durata de implementare a proiectului este de **maxim 33 luni** în cazul proiectelor care vizează **achiziții construcții-montaj** și reprezintă termenul limită până la care beneficiarul poate depune ultima cerere de plată.

Durata de implementare a proiectului cuprinde durata de realizare efectivă a tuturor activităților descrise în Cererea de Finanțare aprobată/modificată pe parcursul perioadei de implementare de la data semnării contractului până la data depunerii de către beneficiar a ultimei cereri de plată.

Solicitantul trebuie să respecte următoarele:

- ~ să desfășoare activități economice ca persoană fizică autorizată/ întreprindere individuală/ întreprindere familială/ persoană juridică română;
- ~ să acționeze în nume propriu;
- ~ să asigure surse financiare stabile și suficiente pe tot parcursul implementării proiectului.

Următoarele categorii de solicitanți/ beneficiari pot depune proiecte aferente măsurilor/ submăsurilor de investiții derulate prin PNDR 2014-2020, cu respectarea următoarelor condiții, după caz:

- a) *solicitanții/beneficiarii/membrii asociațiilor de dezvoltare intercomunitară*, după caz, înregistrați în registrul debitorilor AFIR, atât pentru Programul SAPARD, cât și pentru FEADR, care achită integral datoria față de AFIR, inclusiv dobânzile și majorările de întârziere până la semnarea contractelor de finanțare;
- b) *solicitanții* care s-au angajat prin declarație pe propria răspundere, la depunerea Cererii de finanțare, că vor prezenta dovada cofinanțării private la data semnării contractului și nu prezintă acest document la data prevăzută în notificare, numai în cadrul sesiunii continue următoare celei în care a fost depus proiectul;
- c) *beneficiarii contractelor/deciziilor de finanțare aferente măsurilor 112, 411-112, 141, 411-141*, finanțate prin Programul Național de Dezvoltare Rurală 2007 – 2013, după implementarea proiectelor, iar cei ai sM6.1 și sM6.3, după acordarea celei de-a doua tranșă de plată din cadrul PNDR 2014-2020.
- d) beneficiarii contractelor/deciziilor de finanțare aferente măsurilor 2 și 4 finanțate prin Strategia de Dezvoltare Locală a Asociației GAL SIRET-MOLDOVA, după acordarea celei de-a doua tranșă de plată.

În vederea verificării monitorizării, GAL trebuie să aibă în vedere:

- total SO a exploatației pentru care beneficiarul a primit punctaj va putea crește în anii de previzionare, ținând cont însă de faptul că la sfârșitul primului an de monitorizare, exploatația să se încadreze în categoria (intervalul) de dimensiune economică pentru care s-a primit punctaj.
- beneficiarul va trebui să-și mențină ca prioritară, cel puțin pe durata primului an de monitorizare a investiției, grupa mare de cultură pentru care a primit punctaj.
- solicitantul, membrul OIPA, este obligat să-și păstreze calitatea de membru pe întreaga perioadă de implementare și monitorizare a proiectului.
- solicitantul va păstra și dezvolta nucleul de soiuri/raselor autohtone pe toată durata de implementare și monitorizare a proiectului.

CAPITOLUL 4 – CONDIȚII MINIME OBLIGATORII PENTRU ACORDAREA SPRIJINULUI

Atenție! Pentru justificarea condițiilor minime obligatorii specifice proiectului dumneavoastră este necesar să prezentați în cadrul Studiului de fezabilitate toate informațiile concludente în acest sens, iar documentele justificative vor susține aceste informații.

În cazul depunerii mai multor proiecte, solicitantul/ beneficiarul, după caz, trebuie să dovedească existența cofinanțării private cumulat pentru toate proiectele.

Documentele justificative necesare la momentul depunerii Cererii de Finanțare vor fi depuse letric și vor fi bifate căsuțele corespunzătoare documentelor justificative din cadrul Punctului E al Cererii de Finanțare, **LISTA DOCUMENTELOR ANEXATE PROIECTELOR AFERENTE MĂSURII 3, din coloana DOCUMENTE DEPUSE LA CEREREA DE FINANȚARE**, iar pentru cele obligatoriu a fi depuse după publicarea Raportului de selecție și primirea Notificării de selecție se vor bifa căsuțele corespunzătoare documentelor justificative din coloana **DOCUMENTE DEPUSE PÂNĂ LA MOMENTUL CONTRACTĂRII**.

!!!! Pentru a putea primi sprijin în cadrul măsurii 3, solicitantul sprijinului trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

✓ **Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili;**

Îndeplinirea acestui criteriu se va demonstra în baza documentelor de înființare a solicitantului și/sau a verificărilor în ONRC, a însușirii obligațiilor și angajamentelor menționate în Declarația F și în urma verificării experților GAL că sunt îndeplinite cele trei condiții de depunere (a, b,c sau c, după caz), prezentate la secțiunea 2.1.

✓ **Investiția trebuie realizată doar în UAT-urile prezente în anexa din Cadrul Național de Implementare aferentă STP și să respecte zonarea speciilor din anexa menționată anterior, exceptând culturile în sere și solarii și pepinierele;**

✓ **Suprafața înființată/replantată prevăzută prin proiect trebuie să fie echivalentă cu minimum 3000 euro SO pentru toate speciile și sistemele de cultură, inclusiv pepiniere.**

✓ Contribuția în natură este eligibilă doar cu respectarea condițiilor din art 69 (1) R 1303/2013

✓ Dacă proiectul prevede și investiții în sisteme/echipamente de irigații la nivelul fermei, acestea sunt eligibile doar cu respectarea condițiilor din secțiunea Alte aspecte relevante pentru înțelegerea măsurii

✓ În cazul procesării la nivelul fermei atât materia primă procesată cât și rezultatul procesării trebuie să fie incluse în Anexa I la TFUE. În cazul comercializării, vor fi sprijinite doar produse incluse în Anexa I la TFUE

✓ Investițiile în procesarea la nivelul fermei sunt eligibile doar împreună cu investiții în modernizarea/dezvoltarea fermei (dezvoltarea producției agricole primare), ca și componentă secundară, în scopul adăugării de plus valoare la nivel de fermă

✓ Investițiile în înființarea și/sau modernizarea instalațiilor pentru irigații și în producerea energiei din surse regenerabile în cadrul fermei sunt eligibile cu condiția ca acestea să reprezinte o componentă secundară într-un proiect ce are ca scop modernizarea/dezvoltarea fermei (dezvoltarea producției agricole primare).

✓ Investiția trebuie să se realizeze în cadrul unei ferme cu o dimensiune economică de minimum 4000 € SO (valoarea producției standard);

Dimensiunea economică a exploatației agricole se calculează conform Cererii de Finanțare, punctului din cadrul Cererii de Finanțare – Stabilirea categoriei de fermă (exploatație agricolă) — după cum urmează:

a) În cazul exploatațiilor agricole care prevăd în cadrul proiectului modernizarea acesteia, respectiv, investiții în unitatea/unitățile de producție existente care împreună alcătuiesc exploatația, extinderea/ diversificarea activității agricole desfășurate anterior depunerii proiectului cu un alt cod CAEN de agricultură (adică extinderea profilului agricol), extinderea diversificarea exploatației agricole prin înființarea unei noi unități de producție, dimensiunea se va calcula pe baza înregistrărilor din ultima perioadă (campanie) de depunere a cererii unice de plată pe suprafață în Registrul unic de identificare de la APIA din perioada de depunere stabilită conform legislației naționale și/sau a ultimei înregistrări/actualizări în Registrul Exploatației de la ANSVSA/DSVSA efectuată înainte cu cel mult 30 de zile față de data depunerii cererii de finanțare/ Pașapoartelor emise de ANZ, ținând cont după caz, de Nota explicativă a RICA din subsolul tabelului SO din CF.

b) În cazul proiectelor care prevăd desfășurarea pentru prima dată a unei activități agricole (solicitantul este înscris cu exploatația agricolă la APIA/ANSVSA de mai puțin de 12 luni sau nu a depus nici o cerere de plata la APIA pâna la data depunerii cererii de finanțare), dimensiunea economică va fi calculată în baza suprafeței identificate în APIA și a previziunilor economico-financiare din documentația tehnico-economică a proiectului, la

sfârșitul primului an de monitorizare, ca urmare a realizării investițiilor propuse prin proiect (indiferent dacă solicitantul figurează sau nu cu terenuri cultivate/animale în posesie la momentul depunerii CF). În acest caz (punctul b) se încadrează și PFA-urile, IF-urile și II-urile care au preluat exploatarea agricolă gestionată anterior de persoana fizică (actualul titular de PFA, II sau IF).

În cazul proiectelor depuse de formele asociative se vor însuma dimensiunile economice ale exploatarea membrilor fermieri. Conform prevederilor fișei măsurii, anexă la ghid, prin intermediul formelor asociative (cooperative agricole și grupuri de producători), sprijinul poate fi accesat de toate exploatarea agricole, chiar dacă acestea au o dimensiune economică sub 4.000 € SO, cu condiția ca dimensiunile economice însumate ale exploatarea membrilor formei asociative în cauză, să fie peste 4.000 SO:

Solicitanții acestei submăsuri care dețin exploatarea zootehnice/ mixte și care fac parte dintr-o asociație/ cooperativă care are concesionate/ închiriate suprafețe agricole reprezentând pajiști și pășuni, în conformitate cu Ordinul MADR nr. 619/06.04.2015, vor menționa în cadrul Studiului de Fezabilitate toate angajamentele luate ca urmare a aderării la acea asociație/ cooperativă și vor prezenta în cadrul acestuia măsuri sinergice, având în vedere că o perioadă importantă de timp animalele nu se regăsesc în exploatarea solicitantului. În SF se vor menționa codurile ANSVSA (al solicitantului și asociației/ cooperativei) în vederea verificării transferului animalelor pentru calculul adecvat al dimensiunii economice a exploatarea.

ATENȚIE! Completarea tabelului Coeficienți de producție standard, din cererea de finanțare se va face cu toate activele exploatarea (terenuri agricole și animale) chiar dacă proiectul vizează înființarea unei noi unități de producție independentă funcțional de celelalte unități de producție care alcătuiesc exploatarea.

În toate cazurile (modernizare sau desfășurare pentru prima dată a activității agricole), înainte de depunerea CF, solicitanții trebuie să se înscrie la APIA. Verificarea suprafețelor agricole se face de către evaluator. În cazul în care în urma verificărilor efectuate de către evaluator rezultă o diferență de suprafață ca urmare a încheierii controalelor administrative ale APIA, solicitantul are obligația de a reface prognoza economico-financiară și tabelul cu dimensionarea exploatarea, în urma solicitării de informații suplimentare formulate de către evaluator.

Pentru invențiile noi, în cazul proiectelor care vizează lucrări de construcții (sere, ciupercării, clădiri din componența fermei zootehnice), nu se verifică în IACS terenul aferent acestor obiective.

✓ **Investiția trebuie să se încadreze în cel puțin una din acțiunile eligibile prevăzute prin măsură;**

A. Investiții în înființarea, extinderea și/ sau modernizarea fermelor zootehnice, inclusiv tehnologii eficiente de reducere a poluării și respectarea standardelor Uniunii care

vor deveni obligatorii pentru exploatații în viitorul apropiat, și cele pentru depozitarea/gestionarea adecvată a gunoiului de grajd în zonele unde această cerință este în curs de aplicare;

În vederea respectării condițiilor de bune practici agricole pentru gestionarea gunoiului de grajd este necesar ca fiecare beneficiar care își va propune investiții pe sectorul zootehnic, să țină cont de prevederile Codului de bune practici agricole – Anexa 8 la Ghidul solicitantului, să-și calculeze și să-și prevadă, prin proiect, capacitatea de stocare aferenta a gunoiului de grajd/ dejecțiilor de origine animală (în conformitate cu Anexa 7 „Calculator - Cod Bune Practici Agricole”) precum și cantitatea maximă de îngrășăminte cu azot care pot fi aplicate pe terenul agricol.

Acest calcul se va întocmi prin introducerea datelor specifice în calculatorul de capacitate a platformei de gunoi fila „producție de gunoi” din documentul numit „Calculator_Cod Bune Practici Agricole”. În ceea ce privesc standardele privind cantitățile maxime de îngrășăminte de azot care pot fi aplicate pe terenul agricol, acestea se vor calcula prin introducerea datelor specifice în calculatorul privind cantitatea maximă de îngrășăminte care pot fi aplicate pe teren agricol din fila „PMN”. Notă: Zonele în care pot fi introduse datele specifice sunt marcate cu gri în documentul numit „Calculator Cod Bune Practici Agricole” din Anexa 7.

În funcție de tipul de platformă aleasă, respectiv, construcție provizorie sau permanentă, conform legii 50/ 1991, terenul se poate afla în proprietatea solicitantului sau se poate prezenta documentul care atestă dreptul de folosință al acestuia. În cazul investițiilor noi în zootehnice < 100 UVM, respectarea cerințelor privind depozitarea/gestionarea adecvată a gunoiului de grajd și a altor dejecții de origine animală, va fi validată la finalul investiției prin Nota de constatare, emisă de către Garda Națională de Mediu. Gestionarea corectă a gunoiului de grajd și a altor dejecții de origine animală se poate face fie prin amenajarea unor sisteme de stocare individuale, fie prin utilizarea unor sisteme de stocare comunale fie prin utilizarea combinată a celor două sisteme, în conformitate cu prevederile codului de bune practici.

Termenul limită de conformare la standardul privind nitrații este 12 iunie 2018, termen până la care se poate depune solicitare de plată pentru această cheltuială, după această dată cheltuielile aferente depozitării/ gestionării gunoiului de grajd și a altor dejecții de origine animală nu vor mai fi eligibile pentru finanțare din FEADR. Excepție de la acest termen fac tinerii fermieri care, conform R UE 1305, au termen de conformare 24 luni de la data instalării ca șef de exploatație pentru prima dată într-o exploatație.

Termenul de conformare la standardul privind nitrații se referă la finalizarea investiției în cauză (adică depunerea cererii de plată aferentă investiției de conformare).

În plus, conform prevederilor PNDR 2014-2020, investițiile de conformare la acest standard nu sunt eligibile pentru exploatațiile agricole existente având între 8-100 UVM din UAT desemnate în programul de acțiune anterior (aprobat prin Decizia 21130/DC/ 14.10.2010)

ca fiind Zone Vulnerabile la Nitrați (ZVN) conform Ordinului 1552/743/ 2008 cu completările și modificările ulterioare (**Anexa nr.14**).

ATENȚIE! Pentru încadrarea în termenele impuse în Notificarea beneficiarului privind selectarea Cererii de Finanțare și semnarea Contractului de Finanțare este necesară, încă de la momentul depunerii Cererii de Finanțare, începerea demersurilor pentru obținerea documentelor emise de Agenția Națională de Protecție a Mediului având în vedere termenul lung de parcurgere a procedurii de evaluare a impactului asupra mediului și a procedurii de evaluare adecvata (dacă ANPM va considera că proiectul impune aceste evaluări).

B. Investiții în înființarea, extinderea și/ sau modernizarea fermelor vegetale, inclusiv capacități de stocare, condiționare, sortare, ambalare a producției vegetale pentru creșterea valorii adăugate a produselor;

ATENȚIE! Totodată, peste 70% din produsele agricole stocate, condiționate, sortate, ambalate, trebuie să provină din exploatarea agricolă proprie. Astfel, într-o proporție de până la 30% pot fi stocate, condiționate, sortate, ambalate și produse agricole care nu provin din propria exploatarea agricolă (fermă), vegetală, zootehnică sau mixtă.

Investițiile în depozitarea și/sau condiționarea produselor agricole primare reprezintă parte/componentă a producției agricole primare.

C. Investiții în înființarea/înlocuirea plantațiilor pentru strugurii de masă și alte culturi perene;

D. Investiții în scopul îndeplinirii standardelor comunitare în cazul tinerilor fermieri în conformitate cu art 17 (5) al Reg. 1305/2013 în care sprijinul poate fi acordat pe o perioadă maximă de 24 luni de la momentul instalării și investiții de conformare cu noi standarde în cazul modernizării exploatarea agricole conform art. 17 (6) în care sprijinul poate fi acordat pe o perioadă maximă de 12 luni de la data la care noul standard a devenit obligatoriu pentru exploatarea;

E. Înființare și/ sau modernizarea căilor de acces în cadrul fermei, inclusiv utilități și racordări;

F. Investiții în vederea comercializării (precum magazinele la poarta fermei sau rulotele alimentare, inclusiv autorulotele alimentare prin care vor fi comercializate exclusiv propriile produse agricole).

ATENȚIE! Proiectele care vizează și investiții de procesare/comercializare produse agricole, vor conține, ca și componentă majoritară, investiția în producția agricolă primară respectiv >50% din valoarea eligibilă a proiectului.

Totodată, peste 70% din produsele agricole primare supuse procesării, ca materie primă de bază, trebuie să provină din exploatarea agricolă proprie. Astfel, într-o proporție de până la 30% pot fi procesate (prelucrate) și produse agricole care nu provin din propria exploatarea agricolă (fermă) vegetală, zootehnică sau mixtă.

ATENȚIE! Investițiile în depozitarea și/sau condiționarea produselor agricole procesate (rezultate din procesul de procesare) reprezintă parte componentă a investiției în procesarea produselor agricole.

Dacă aceste condiții nu sunt îndeplinite, investițiile în componenta de procesare vor face obiectul unui proiect finanțabil prin submăsura 4.2. „Sprijin pentru investiții în procesarea/marketingul produselor agricole” din PNDR 2014-2020.

ATENȚIE! În cazul fermelor vegetale care produc și nutrețuri/furaje combinate în vederea comercializării, obținerea furajelor reprezintă procesare. În cazul fermelor mixte/zootehnice care obțin nutrețuri/furaje combinate în vederea furajării animalelor din cadrul exploatarei, investiția care prevede tehnologia de obținere a furajelor face parte din fluxul tehnologic de creștere a animalelor și este asimilată producției agricole primare.

G. Investiții în înființarea și/sau modernizarea instalațiilor pentru irigații în cadrul fermei, inclusiv facilități de stocare a apei la nivel de fermă, cu condiția ca acestea să reprezinte o componentă secundară într-un proiect de investiții la nivel de fermă;

H. Investiții în producerea și utilizarea energiei din surse regenerabile, cu excepția biomasei (solară, eoliană, cea produsă cu ajutorul pompelor de căldură, geotermală) în cadrul fermei, ca și componentă secundară în cadrul unui proiect de investiții, iar energia obținută va fi destinată exclusiv consumului propriu;

I. Investiții necorporale: achiziționarea sau dezvoltarea de software și achiziționarea de brevete, licențe, drepturi de autor, mărci în conformitate cu art 45 (2) (d) din Reg. 1305/ 2013;

În categoria instalațiilor pentru producerea de energie electrică și/ sau termică, prin utilizarea biomasei se încadrează și instalațiile de obținere a biogazului, cu condiția ca acesta să fie destinat exclusiv consumului propriu. Criteriul se consideră îndeplinit prin verificarea însușirii Declarației F și în baza corelării informațiilor din Studiul de Fezabilitate, cu cele din documentele emise de instituțiile publice și prezentate la momentul contractării (APM și GNM, DSP, DSVSA județene), precum și cu cele din Certificatul de Urbanism. Nota de constatare emisă de GNM va viza unitatea de producție care se modernizează.

✓ **Solicitantul trebuie să demonstreze asigurarea cofinanțării investiției;**

Criteriul se consideră îndeplinit prin verificarea însușirii Declarației F și în baza corelării informațiilor din Studiul de Fezabilitate, buget indicativ rezultat în urma evaluării și ulterior, prin verificarea documentului 8 prezentat în etapa de contractare.

În cazul în care proiectul prevede și contribuția în natură realizată prin lucrări în regie proprie, valoarea cofinanțării private va fi compusă din contravaloarea contribuției în natură conform Anexa A5 din CF și pentru diferența până la atingerea procentului de cofinanțare privată, din valoarea menționată în extrasul de cont/contractul de credit. Prin urmare, în vederea semnării contractului, se va prezenta extrasul de cont/ contractul de credit pentru diferența menționată.

✓ Viabilitatea economică a investiției trebuie să fie demonstrată în baza documentației tehnico-economice;

Se verifică îndeplinirea cumulată a următoarelor condiții:

✓ rezultatul din exploatare din bilanțul precedent anului depunerii proiectului să fie pozitiv (inclusiv 0)/ veniturile sa fie cel puțin egale cu cheltuielile în cazul persoanelor fizice autorizate, întreprinderilor individuale și întreprinderilor familiale, în declarația privind veniturile realizate (formularele 200 și/sau 221 însoțite de Anexe). Excepție fac solicitanții a căror activitate a fost afectată de calamități naturale și cei care nu au înregistrat venituri din exploatare. Pentru solicitanții aflați în situațiile exceptate se vor atașa documente care demonstrează situația de calamitate.

✓ în cazul în care anul precedent depunerii Cererii de Finanțare este anul înființării, nu se analizează rezultatul operațional, care poate fi negativ.

Indicatorii economico-financiari trebuie să se încadreze în limitele menționate în cadrul secțiunii economice.

✓ Investiția va fi precedată de o evaluare a impactului preconizat asupra mediului dacă aceasta poate avea efecte negative asupra mediului, în conformitate cu legislația în vigoare menționată în Subcap. 1.5;

Criteriul se consideră îndeplinit prin verificarea însușirii Declarației F și în baza corelării informațiilor din Studiul de Fezabilitate, cu cele din Certificatul de Urbanism și ulterior, cu cele din documentul emis de Agenția de Protecția Mediului Județeană prezentat în etapa de contractare.

✓ În toate cazurile în care proiectul de investiții prevede și investiții în sisteme/echipamente de irigații la nivelul fermei, acestea sunt eligibile doar dacă sunt respectate condițiile specifice;

Se verifică în baza Avizelor emise de ANAR, ANIF ,OUAI corelate cu mențiunile din SF.

Secțiunea „Alte aspecte relevante pentru înțelegerea măsurii” se regăsește în conținutul fișei tehnice a măsurii 3, iar condițiile aplicabile investițiilor eligibile în sisteme/echipamente de irigații la nivel de fermă conform acestei secțiuni, sunt:

- Investiția este în conformitate cu planurile de gestionare a bazinelor hidrografice din cadrul Directivei cadru Apă pentru suprafețele vizate și cu programul relevant de măsuri, dacă este cazul;
- Investiția prevede contorizarea apei;

În plus:

Pentru îmbunătățirea/modernizarea unei instalații de irigare existente, dacă corpul de apă subterană sau de suprafață este satisfăcător, respectiv, în stare bună, conform avizului autorității competente, investiția propusă este evaluată ex-ante ca oferind potențiale economii de apă cu valoare minimă de 5% în conformitate cu parametrii tehnici ai instalației existente;

Pentru investiții care duc la o creștere netă a suprafețelor irigate, **investiția este eligibilă dacă:**

- analiza de mediu, realizată sau aprobată de autoritatea competentă arată că nu va exista nici un impact negativ semnificativ asupra mediului de pe urma investiției. Această analiză se poate referi atât la exploatații individuale cât și la un grup de exploatații;
- corpul de apă subterană sau de suprafață este satisfăcător, respectiv, în stare bună, conform avizului autorității competente (deține aprobarea administrației Naționale „Apele Române” prin structurile sale teritoriale).

Entitățile care dețin în prezent autorizația de gospodărire a apelor emisă de ANAR, îndeplinesc condițiile legate de starea corpului de apă și de conformare cu programul de măsuri ale planurilor de management ale bazinelor hidrografice, în concordanță cu art. 11 al Directivei Cadru Apă și conform cerințelor art. 46, punctul 2 al Regulamentului (UE) al Parlamentului European și al Consiliului nr. 1305/2013. ANIF, prin filialele teritoriale, poate elibera copii de pe autorizația de gospodărire a apelor pentru amenajările din administrare **cu condiția prezentării următoarelor informații/ documente:**

- solicitarea din partea beneficiarilor;
- planul unde se va reabilita/ amenaja sistemul de irigații;
- date privind stațiile de pompare ce urmează a fi reabilitate/ înființate;
- putere și debit instalat pentru fiecare stație de pompare;
- tipul de echipamente de udare și numărul acestora pentru determinarea volumului de apă preluat din canalele Agenției Naționale de Îmbunătățiri Funciare/ contractat cu Administrația Națională „Apele Române”;
- alte caracteristici ale instalației de irigat.

✓ **Investițiile necesare adaptării la standardele UE, aplicabile producției agricole realizate de tinerii fermieri care se instalează pentru prima dată într-o exploatare agricolă se vor realiza în termen de maxim 24 de luni de la data instalării;**

Se corelează informațiile din Studiul de Fezabilitate, cu cele din documentele emise de APM/DSP/DSVSA județene și din verificările în ONRC care conțin informații cu privire la persoana care s-a instalat pentru prima dată ca tânăr fermier. Data instalării pentru prima dată ca șef de exploatare este data la care tânărul fermier, figurează în ONRC că a preluat controlul efectiv asupra exploatarei înregistrată la APIA pe numele solicitantului, ca asociat unic/majoritar și unic administrator al respectivei entități, respectiv, titularul Intreprinderii Familiale (IF-ului).

✓ **Investițiile necesare adaptării la noi cerințe impuse fermierilor de legislația europeană se vor realiza în termen de 12 luni de la data la care aceste cerințe au devenit obligatorii pentru exploatarea agricolă;**

Se verifică mențiunile documentelor emise de APM, DSP și DSVSA județene depuse în vederea semnării contractului.

✓ **Investițiile în instalații al căror scop principal este producerea de energie electrică, prin utilizarea biomasei, trebuie să respecte prevederile art. 13 (d) din R.807/2014, prin demonstrarea utilizării unui procent minim de energie termică de 10%;**

Se verifică informațiile din Studiul de Fezabilitate .

✓ **Investiția va respecta legislația în vigoare din domeniul: sănătății publice, sanitar-veterinar și de siguranță alimentară;**

Se verifică mențiunile documentelor emise de DSP și DSVSA județene depuse în vederea semnării contractului.

✓ **Solicitantul va demonstra că profitul mediu anual (ca medie a ultimilor trei ani fiscali) nu depășește de 4 ori valoarea sprijinului solicitat;**

Se verifică, în baza situațiilor financiare aferente ultimilor trei ani fiscali, dacă profitul net mediu pe ultimii trei ani fiscali, în euro, nu depășește de patru ori valoarea sprijinului solicitat. Cursul euro va fi cursul BNR din ultima zi bancară a anului financiar pentru care se analizează profitul.

✓ **În cazul procesării la nivel de fermă, materia primă procesată va fi produs agricol (conform Anexei I la Tratat) și produsul rezultat va fi doar produs Anexa I la Tratat.**

Se verifică, în baza mențiunilor din Studiul de fezabilitate referitoare la produsul obținut în urma procesării și în baza Anexei I la Tratat dacă acest produs este inclus în această anexă.

Atenție! În cazul în care un solicitant depune mai multe proiecte, indiferent de sesiune, trebuie să țină cont de previziunea din proiectul/ proiectele anterioare depuse, atât la nivelul indicatorilor economicofinanciari, cât și la nivel eligibilitate și selecție. Această prevedere nu se aplică dacă în urma procesului de evaluare și selecție proiectele anterioare nu au intrat la finanțare.

✓ Investiția să se realizeze în teritoriul GAL SIRET-MOLDOVA și trebuie să fie în corelare cu Strategia de Dezvoltare Locală a teritoriului SIRET-MOLDOVA;

✓ Investiția va respecta cerințele privind conformarea cu standarde impuse de legislația națională și europeană;

✓ În cazul înființării și/sau reconversiei, solicitantul trebuie să utilizeze doar material fructifer din categoria biologică certificat sau dintr-o categorie superioară, excepție nuc și alun unde poate fi utilizat și material CAC (conformitas agraria communitatis);

✓ În cazul pepinierelor, solicitantul se angajează că materialul rezultat va fi material fructifer sau de înmulțire din categoria biologică certificat sau dintr-o categorie superioară;

✓ Solicitantul nu va reduce dimensiunea economică prevăzută la depunerea cererii de finanțare a exploatației agricole pe toată perioada de implementare a proiectului cu mai mult de 15%. Cu toate acestea, dimensiunea economică a exploatației agricole nu va scădea, în nicio situație, sub pragul minim de 4000 SO stabilit prin condițiile de eligibilitate.

CAPITOLUL 5 – CHELTUIELI ELIGIBILE ȘI NEELIGIBILE

În cadrul Măsurii 3- „ Investiții pentru exploatații agricole”, sunt sprijinite investițiile la nivelul întregului teritoriu GAL SIRET-MOLDOVA.

Un proiect poate cuprinde atât **cheltuieli eligibile, cât și cheltuieli neeligibile**. Fondurile nerambursabile vor fi acordate **doar pentru decontarea cheltuielilor eligibile, cheltuielile neeligibile urmând a fi suportate de beneficiarul proiectului**. Cheltuielile neeligibile înscrise în proiectul selectat, trebuie de asemenea, finalizate până la data depunerii ultimei cereri de plată.

5.1 Tipuri de investiții și cheltuieli eligibile

Solicitantul nu va reduce dimensiunea economică a exploatației agricole, prevăzută la depunerea cererii de finanțare, pe toată perioada de execuție a contractului (definită în contractul de finanțare) a proiectului **cu mai mult de 15%**. Cu toate acestea, dimensiunea economică a exploatației agricole **nu va scădea, în nicio situație, sub pragul minim de 4.000 SO stabilit prin condițiile de eligibilitate**.

Solicitantul poate mări dimensiunea economică a exploatației peste cea prognozată, astfel:

- în perioada de implementare a proiectului și primul an de funcționare (adică primul an de monitorizare) cu condiția respectării categoriei (intervalului) de dimensiune pentru care a fost punctat în cadrul criteriilor de selecție;
- după primul an de funcționare (adică după primul an de monitorizare) fără nicio restricție.

Fondurile nerambursabile vor fi acordate beneficiarilor eligibili pentru **investiții corporale și/ sau necorporale , conform următoarei liste indicative a cheltuielilor eligibile:**

✚ Construcția, extinderea, modernizarea și dotarea construcțiilor din cadrul fermei, destinate activității productive, inclusiv căi de acces în fermă, irigații în cadrul fermei și racordarea fermei la utilități și a anexelor aferente activității productive desfășurate, dimensionate corelat cu numărul persoanelor ce vor utiliza aceste spații (*Pentru respectarea condițiilor de igienă, de protecție a muncii, sanitar-veterinare și a fluxului tehnologic, sunt eligibile cheltuielile cu spațiile destinate personalului de producție: laboratoare, vestiare tip filtru pentru muncitori, biroul medicului veterinar, biroul maiștrilor, a șefului de fermă, spațiu pentru pregătirea și servirea mesei etc,)

Distribuitoare automate pentru comercializare produse agricole conditionate și/ sau ambalate și/ sau procesate, prin care vor fi comercializate exclusiv propriile produse agricole.

În cadrul cheltuielilor de marketing sunt eligibile doar următoarele investiții și doar în limita a 5% din valoarea eligibilă a proiectului:

- înființarea unui site;
- pentru promovarea și comercializarea propriilor produse, atât cele în stare proaspătă cât și cele condiționate și/ sau procesate);
- crearea conceptului de eticheta pentru produsele comercializate inclusiv costurile cu crearea/ achiziționarea și/ sau înregistrarea marcii beneficiarului;
- crearea brandului/brandurilor produsului/produselor conditionate și/ sau procesate care vor face obiectul comercializării. Sunt eligibile și costurile cu achiziționarea și/ sau înregistrarea brandului/ brandurilor acestor produse.

✚ Achiziționarea, inclusiv prin leasing de mașini/ utilaje și echipamente noi, în limita valorii de piață a bunului respectiv; (Ex.: tractoare, remorci agricole/ tehnologice, inclusiv remorcile speciale pentru transportul animalelor vii/ păsări/ albine, combine, utilaje agricole pentru efectuarea lucrărilor solului, înființarea și întreținerea culturilor, instalații de evacuare și gestionare a dejecțiilor din zootehnie, echipamente aferente bucătăriilor furajere, inventarul apicol, generatoare terestre antigrindina etc)

Atenție! Este considerată cheltuială eligibilă doar leasingul financiar, cu obligația ca bunul să intre în proprietatea beneficiarului până la ultima plată.

Pentru o dimensionare adecvată a parcului de utilaje se recomandă consultarea Tabelului privind corelarea puterii mașinilor agricole cu suprafața fermelor, postat pe pagina de internet a AFIR. Corelarea se realizează cu suprafețele regăsite în IACS sau certificate de APIA la momentul depunerii Cererii de Finanțare și a culturilor prognozate în cadrul Studiului de Fezabilitate.

- Cheltuieli generate de achizițiile de mașini și utilaje agricole, echipamente, facilitati de stocare și conditionare, sisteme de irigații în exploatațiile viticole;

- investiții în producerea și comercializarea produselor viticole propuse de solicitanții care figurează în Registrul Plantațiilor Viticole doar cu Declarația de recoltă, respectiv nu au procesat producția viticolă, nici direct, nici prin terți, până la momentul depunerii cererii de finanțare. (ex facilitati și infrastructuri pentru obținere produse vitivinicole la nivel de ferma, în condițiile fisei M 3, adică cu componenta dominantă de investiții în producție primară, iar investiția în procesare să reprezinte componentă secundară din punct de vedere valoric).

În cazul proiectelor care propun achiziția de generatoare terestre antigrindină solicitantul va prezenta la depunerea Cererii de Finanțare Acordul de principiu privind includerea generatoarelor terestre antigrindină în Sistemul Național de Antigrindină și Creștere a Precipitațiilor (SNACP), emis de Autoritatea pentru Administrarea Sistemului

Național de Antigrindină și Creștere a Precipitațiilor, iar la ultima cerere de plata Avizul de includere în SNACP.

✚ Achiziționarea, inclusiv prin leasing, de mijloace de transport compacte, frigorifice, inclusiv remorci și semiremorci specializate în scopul comercializării produselor agricole, respectiv: Autocisterne, Autoizoterme, Autorulotele alimentare, Rulotele alimentare.

✚ Investiții în înființarea, extinderea și/sau modernizarea fermelor vegetale, inclusiv capacități de stocare, condiționare, sortare, ambalare a producției vegetale pentru creșterea valorii adăugate a produselor;

✚ Înființare/ înlocuirea de plantații pentru struguri de masă, inclusiv costurile pentru materiale de plantare, sisteme de susținere, pregătirea solului, lucrări de plantare, sisteme de protecție pentru grindină și ploaie, sisteme de irigații la nivelul exploatațiilor; Contribuția în natură în cazul înființării/înlocuirii plantațiilor de struguri de masă este eligibilă cu respectarea art 69 din R nr. 1303/2013.

✚ Achiziționarea sau dezvoltarea de software și achiziționarea de brevete, licențe, drepturi de autor, mărci.

✚ Reconvertirea plantațiilor existente, inclusiv costurile pentru defrișare, materiale de plantare, sisteme de susținere, pregătirea solului, lucrări de plantare, sisteme de protecție pentru grindină și ploaie, echipamente de irigații la nivelul exploatațiilor;

✚ Înființarea de plantații pomicole, inclusiv costurile pentru materiale de plantare, sisteme de susținere, pregătirea solului, lucrări de plantare, sisteme de protecție pentru grindină și ploaie;

✚ Înființarea și modernizarea pepinierelor pentru producerea de material de înmulțire și material de plantare fructifer inclusiv costurile pentru materiale de plantare, sisteme de susținere, pregătirea solului, lucrări de plantare, plase antigrindină etc.;

✚ Înființarea, extinderea și/sau modernizarea sistemelor de depozitare, condiționare, și ambalare și a unităților de procesare la nivelul exploatației.

✚ Amenajarea, construcția, dotarea spațiilor de desfacere din cadrul exploatației și alte activități de marketing (de exemplu: rulote alimentare);

✚ Investiții care vizează îmbunătățirea performanțelor de mediu ale exploatațiilor pomicole (creșterea eficienței energetice a clădirilor, achiziționarea de instalații de producere a energiei regenerabile la nivelul exploatației);

- ✚ Împrejmuirea suprafețelor pe care se realizează investiția și drumuri de exploatare;
- ✚ Completarea golurilor cu puieti în plantațiile de pomi și arbuști (replantare) ;
- ✚ Conformarea cu standardele Uniunii Europene, în cazul menționat în art. 17 (5), din R. 1305/2013;

✚ Amenajarea și dotarea spațiilor de desfacere și comercializare, precum și alte cheltuieli de marketing, în cadrul unui lanț alimentar integrat;

✚ Cheltuieli determinate de conformarea cu standardele comunitare în cazul tinerilor fermieri în conformitate cu art 17 (5) și investiții determinate de conformare cu noile standarde** (prevăzute în secțiunea "Lista noilor cerințe impuse de legislația Uniunii") în cazul modernizării exploatațiilor agricole conform art. 17 ;

✚ Cheltuieli generate de înființarea plantațiilor pentru struguri de masă și alte culturi perene (cu condiția ca materialul de plantare să fie certificat), cu excepția cheltuielilor eligibile în cadrul subprogramului pomicol și a celor susținute prin Pilonul I (PNS 2014-2018):

- Înființare de plantații pentru struguri de masă, inclusiv costurile pentru materiale de plantare, sisteme de susținere, pregătirea solului, lucrări de plantare, sisteme de protecție pentru grindină și ploaie, sisteme de irigații la nivelul exploatațiilor;

- Înlocuirea plantațiilor pentru struguri de masă, inclusiv costuri pentru defrișare, material de plantare, sisteme de susținere, pregătirea solului, lucrări de plantare, sisteme de protecție pentru grindină și ploaie, sisteme de irigații la nivelul exploatațiilor;

- Contribuția în natură în cazul înființării/ înlocuirii plantațiilor de struguri de masă este eligibilă cu respectarea art 69 din R nr. 1303/ 2013.

Conform Art. 69: Norme specifice de eligibilitate pentru granturi și pentru asistența rambursabilă, contribuțiile în natură pot constitui cheltuieli eligibile cu condiția ca astfel să prevadă normele de eligibilitate ale fondurilor ESI și ale programului și să fie îndeplinite următoarele criterii:

- contribuția publică destinată unei operațiuni care include contribuții în natură nu depășește valoarea totală a cheltuielilor eligibile, cu excepția contribuțiilor în natură, la încheierea operațiunii;

- valoarea atribuită contribuțiilor în natură nu depășește costurile în general acceptate pe piața în cauză;

- valoarea și aplicarea contribuției poate face obiectul unei evaluări și al unei verificări independente;

- în cazul contribuțiilor în natură sub formă de muncă neremunerată, valoarea muncii este determinată luând în considerare timpul consacrat verificat și rata remunerației pentru o muncă echivalentă.

- Cheltuielile legate de înființarea plantațiilor pentru struguri de masă au un cost/acțiune standard, care va conduce la valoarea calculată automat a investiției legată de înființare prin completarea Anexei 5 din cererea de finanțare cu suprafața afectată de investiție.

✚ În cazul solicitanților neplătitori de TVA, în temeiul legislației naționale privind TVA-ul, sunt cheltuieli eligibile valorile TVA aferente cheltuielilor eligibile purtatoare de TVA; Cheltuieli determinate de conformarea cu standardele comunitare în cazul tinerilor fermieri în conformitate cu art 17 (5) și investiții determinate de conformare cu noile standarde** (prevăzute în secțiunea „Lista noilor cerințe impuse de legislația Uniunii”) în cazul modernizării exploatațiilor agricole conform art. 17 (6) din același regulament;

✚ Investiții în producerea și utilizarea energiei din surse regenerabile, cu excepția biomasei, (solară, eoliană, cea produsă cu ajutorul pompelor de căldură, geotermală) în cadrul fermei, ca și componentă secundară în cadrul unui proiect de investiții, iar energia obținută va fi destinată exclusiv consumului propriu;

✚ Investiții în instalații pentru producerea de energie electrică și/sau termică;

✚ Achiziționarea sau dezvoltarea de software și achiziționarea de brevete, licențe, drepturi de autor, mărci.

**Cheltuielile vor fi eligibile începând cu momentul apariției de noi standarde aplicabile exploatațiilor agricole.

Cheltuielile privind costurile generale ale proiectului sunt:

- cheltuieli pentru consultanță, proiectare, monitorizare și management, inclusiv onorariile pentru consiliere privind durabilitatea economică și de mediu, taxele pentru eliberarea certificatelor, potrivit art. 45 din Regulamentul (UE) nr.1305/2013, precum și cele privind obținerea avizelor și autorizațiilor necesare implementării proiectelor, prevăzute în legislația națională.

Cheltuielile privind costurile generale ale proiectului sunt eligibile dacă respectă prevederile art. 45 din Regulamentul (UE) nr.1305/2013 și îndeplinesc cumulativ următoarele condiții:

a) sunt prevăzute sau rezultă din aplicarea legislației în vederea obținerii de avize, acorduri și autorizații necesare implementării activităților eligibile ale operațiunii sau rezultă din cerințele minime impuse de PNDR 2014 - 2020;

b) sunt aferente, după caz: unor studii și/ sau analize privind durabilitatea economică și de mediu, Studiu de fezabilitate, proiect tehnic, document de avizare a lucrărilor de intervenție, întocmite în conformitate cu prevederile legislației în vigoare;

c) sunt necesare în procesul de achiziții publice pentru activitățile eligibile ale operațiunii;

d) sunt aferente activităților de coordonare și supervizare a execuției și recepției lucrărilor de construcții - montaj.

Cheltuielile de consultanță - Managementul de proiect pentru obiectivul de investiții sunt eligibile dacă respectă condițiile anterior menționate și se decontează proporțional cu valoarea fiecărei tranșe de plată aferente proiectului. Excepție fac cheltuielile de consultanță pentru întocmirea dosarului Cererii de finanțare care se pot deconta integral în cadrul primei tranșe de plată doar în cazul în care aceste servicii fac obiectul unui contract de sine stătător sau sunt evidențiate în mod distinct în cadrul contractului de consultanță pentru managementul de proiect

Costurile generale ale proiectului trebuie să se încadreze în **maximum 10%** din **totalul cheltuielilor eligibile** pentru proiectele care prevăd construcții - montaj și în **limita a 5% pentru proiectele care prevăd investiții în achiziții simple.**

În cazul proiectelor care vizează înființarea/ înlocuirea plantațiilor de struguri de masă, valoarea prevăzută în Anexa A5 din Cererea de finanțare, linia 1 Proiectare, analiză sol, va fi inclusă în cadrul cap. 3 din Bugetul indicativ.

Cheltuielile necesare pregătirii tuturor documentelor solicitate pentru întocmirea și completarea dosarului Cererii de finanțare (până la semnarea contractului de finanțare) precum: cheltuieli pentru studii de teren și proiectare, cheltuieli de organizare (de asistență) necesare în procesul de achiziții pentru activitățile efectuate înainte de încheierea Contractului de finanțare (asistență pentru derularea procedurilor de achiziții, elaborarea Cererilor de ofertă, a caietelor de sarcini și a altor documente necesare derulării procedurilor de achiziții), cheltuieli aferente studiilor de piață, de evaluare, cheltuieli pentru obținere avize, acorduri și autorizații necesare în Dosarul cererii de finanțare în vederea încheierii Contractului de finanțare, inclusiv onorariile aferente, pot fi decontate, de asemenea, la prima tranșă de plată.

5.2 Tipuri de investiții și cheltuieli neeligibile

Atenție! Finalizarea proiectului FEADR, presupune ca beneficiarul să finalizeze atât partea de investiție suportată prin cheltuielile eligibile, cât și partea de investiție realizată din cheltuielile neeligibile.

Cheltuieli neeligibile specifice:

- Achiziția de clădiri, construcția și modernizarea locuinței;
- Achiziția de drepturi de producție agricolă, de drepturi la plată, animale, plante anuale și plantarea acestora din urmă;
- Cheltuielile generate de investițiile în culturi energetice din specii forestiere cu ciclu scurt de producție (inclusiv cheltuielile cu achiziționarea materialului săditor și lucrările aferente înființării acestor culturi);
  - Cheltuielile cu întreținerea culturilor agricole, a plantațiilor;
  - Cheltuielile cu achiziția de cap tractor.
  - Cheltuielile cu spațiile ce deservește activitatea generală a exploatației agricole: birouri administrative, săli de sedințe, săli de protocol, spații de cazare etc;
  - Cheltuielile finanțate prin PNS (care sunt comune celor două programe PNS și PNDR) solicitate de fermierii întreprinderi viticole care produc și/ sau comercializează produse vinicole (inclusiv must); Se verifică în Registrul Plantațiilor Viticole dacă solicitantul a depus Declarația de produse vinicole și/ sau Declarația de stocuri produse vinicole. În caz afirmativ solicitantul este eligibil pentru realizarea acestor investiții prin PNS. Restricția de mai sus nu se aplică solicitanților care accesează M 3 pentru cheltuieli care nu sunt eligibile prin PNS 2014-2018.

Atenție! Demarcare PNA cu M 3: Solicitanții care au accesat sprijin prin Programul Național Apicol aprobat, pentru cheltuieli eligibile comune celor două programe, vor putea accesa SDL măsura 3 pentru sectorul apicol doar după finalizarea investiției derulate prin PNA (adică după efectuarea plății de către agenția de plăți către beneficiar), iar lista de cheltuieli decontată prin PNA va deveni neeligibilă în proiectul depus pe M3.

Restricția de mai sus nu se aplică solicitanților care accesează M3 SDL pentru cheltuieli care nu sunt eligibile prin PNA.

În conformitate cu capitolul 8.1 PNDR, **nu sunt eligibile:**

- ✓ cheltuielile cu achiziționarea de bunuri și echipamente „second hand”; cheltuieli efectuate înainte de semnarea Contractului de finanțare a proiectului cu excepția, costurilor

generale definite la art. 45, alin 2 litera c) a R (UE) nr. 1305/2013 care pot fi realizate înainte de depunerea Cererii de finanțare;

- ✓ cheltuieli cu achiziția mijloacelor de transport pentru uz personal și pentru transport persoane;

- ✓ cheltuieli cu investițiile ce fac obiectul dublei finanțări care vizează aceleași costuri eligibile; cheltuieli neeligibile în conformitate cu art. 69, alin (3) din R (UE) nr. 1303/2013, cu modificările ulterioare și anume: o dobânzi debitoare, cu excepția celor referitoare la granturi acordate sub forma unei subvenții pentru dobândă sau a unei subvenții pentru comisioanele de garantare;

- ✓ achiziționarea de terenuri neconstruite și construite;

- ✓ taxa pe valoarea adăugată, cu excepția cazului în care aceasta nu se poate recupera în temeiul legislației naționale privind TVA-ul și a prevederilor specifice pentru instrumente financiare;

- ✓ în cazul contractelor de leasing, celelalte costuri legate de contractele de leasing, cum ar fi marja locatorului, costurile de refinanțare a dobânzilor, cheltuielile generale și cheltuielile de asigurare.

- ✓ cheltuielile cu investițiile în cadrul exploatațiilor pomicole sprijinite prin intermediul M 4.1a „Investiții în exploatații pomicole”.

CAPITOLUL 6 – VALOAREA SPRIJINULUI NERAMBURSABIL

Stabilirea intensității sprijinului public în funcție de dimensiunea economică se realizează luând în calcul Total SO exploatație la momentul depunerii Cererii de Finanțare, respectiv:

1. În cazul modernizărilor, calculul SO se va face în baza înregistrărilor din ultima perioadă (campanie) de depunere (înregistrare) a cererii unice de plată pe suprafață în Registrul unic de identificare de la APIA din perioada de depunere stabilită conform legislației naționale și/sau a ultimei înregistrări/actualizări în Registrul Exploatației de la ANSVSA/DSVSA efectuată înainte cu cel mult 30 de zile față de data depunerii cererii de finanțare, și, dacă este cazul, a documentului solicitat de expert la APIA pentru dovedirea înscrierii în sistem a suprafeței de teren pentru care nu s-a depus încă cerere de plată.

2. În cazul desfășurării pentru prima dată a unei activități agricole (solicitantul este înscris cu exploatația agricolă la APIA/ANSVSA de mai puțin de 12 luni sau nu a depus nici o cerere de plata la APIA până la data depunerii cererii de finanțare) dimensiunea economică va fi calculată în baza suprafeței identificate în APIA și a previziunilor din punct de vedere a culturii și/număr de animale, din documentația tehnicoeconomică a proiectului, la sfârșitul primului an de monitorizare, ca urmare a realizării investițiilor propuse prin proiect (indiferent dacă solicitantul figurează cu terenuri cultivate sau necultivate/animale în posesie la momentul depunerii CF) și/sau a documentului solicitat de la APIA (print screen sau înregistrarea în APIA) care certifică că solicitantul s-a înscris în sistem cu suprafața declarată în Cererea de Finanțare.

În acest caz (punctul 2) se încadrează și PFA-urile, IF-urile și II-urile care au preluat exploatația agricolă gestionată anterior de persoana fizică (actualul titular de PFA, II sau IF).

Sprijin public nerambursabil

 Rata sprijinului public nerambursabil **va fi de 50%** din totalul cheltuielilor eligibile și **nu va depăși: 200.000 euro** indiferent de tipul investiției.

 Intensitatea sprijinului nerambursabil **se va putea majora cu câte 20 puncte** procentuale suplimentare, dar rata maximă a sprijinului combinat **nu poate depăși 90% în cazul:**

a) Investițiilor colective realizate de formele asociative ale fermierilor (cooperative, grupuri de producători sau parteneriate sprijinite prin intermediul M16/parteneriatelor constituite în conformitate cu art. 35 din Reg. (UE) nr. 1305/2013);

b) Investițiilor realizate de tinerii fermieri, cu vârsta sub 40 de ani, la data depunerii cererii de finanțare așa cum sunt definiți la art. 2 al Reg. (UE) nr. 1305/2013 sau cei care s-au stabilit în cei cinci ani anteriori solicitării sprijinului, în conformitate cu anexa II a R 1305) respectiv, să se încadreze în una din următoarele categorii:

- *Persoană fizică autorizată (PFA)* înființată conform OUG nr.44/2008 cu vârsta de până la 40 de ani, inclusiv la data depunerii Cererii de finanțare a proiectului și care **deține competențele și calificările profesionale adecvate.**

- *Întreprindere individuală înființată în baza OUG nr.44/2008* al cărei titular are vârsta de până la 40 de ani inclusiv la data depunerii Cererii de finanțare a proiectului și **deține competențele și calificările profesionale adecvate;**

- *Întreprinderea familială (ÎF)* înființată în baza OUG nr.44/2008 cu condiția ca tânărul fermier, solicitant al sprijinului cu vârsta de până la 40 de ani inclusiv la data depunerii Cererii de finanțare, cu competențele și calificările profesionale adecvate să fie reprezentantul ÎF desemnat prin acordul de constituire și să exercite controlul efectiv asupra exploatației prin **deținerea cotei majoritare din patrimoniul de afectațiune;**

- *Societate cu răspundere limitată* cu asociat unic persoană fizică, care este și administratorul societății, cu vârsta de până la 40 ani inclusiv la data depunerii Cererii de finanțare care **deține competențele și calificările profesionale adecvate.**

- *Societate comercială* (cu răspundere limitată cu mai mulți asociați cu condiția ca tânărul fermier, solicitant al sprijinului, să exercite controlul efectiv asupra exploatației prin deținerea pachetului majoritar al părților sociale și deținerea funcției de administrator unic al societății comerciale respective și **să aibă competențele și calificările profesionale adecvate.**

Pentru toate situațiile mai sus menționate, tânărul fermier trebuie să se fi stabilit (instalat) pentru prima dată ca șef al unei exploatații în exploatația agricolă vizată de proiect și să nu fi trecut mai mult de cinci ani de la instalare până la depunerea Cererii de finanțare. Data instalării pentru prima dată ca șef de exploatație este data la care tânărul fermier, figurează în evidențele ONRC că a preluat controlul efectiv asupra exploatației înregistrată la APIA pe numele solicitantului, ca asociat unic/ majoritar și administrator unic al respectivei entități (oricare ar fi statutul juridic), respectiv titular PFA, ÎI/ reprezentant legal în cazul ÎF. Dacă data înregistrării în ONRC a tânărului fermier, diferă de data înregistrării exploatației la APIA pe numele solicitantului, termenul de 5 ani se va calcula începând cu cea mai recentă înregistrare dintre cele două, față de momentul depunerii.

Dacă din verificarea în ONRC rezultă că persoana fizică a mai condus o formă juridică, respectiv, a deținut funcția de asociat/ acționar majoritar și funcția de unic administrator/ titular PFA, ÎI/reprezentant legal în cazul ÎF cu activitate agricolă înscrisă la APIA, nu se mai consideră că îndeplinește condiția de tânăr fermier instalat pentru prima dată.

Atenție! Se va avea în vedere data la care exploatația a fost înregistrată la APIA și nu data la care solicitantul a obținut RO-ul de la APIA. Clarificare cu privire la vârsta tânărului fermier! Din punct de vedere al vârstei, se încadrează în definiția tânărului fermier șef de exploatație, inclusiv tânărul fermier care depune o Cerere de finanțare cu o zi înainte de împlinirea vârstei de 41 de ani.

c) Operațiunilor sprijinite în cadrul PEI;

d) Investiții în zone care se confruntă cu constrângeri naturale și cu alte constrângeri specifice, menționate la art. 32 R(UE) nr. 1305/2013;

- amplasarea investiției și, acolo unde este cazul, peste 50% din terenurile agricole ale exploatației agricole se află în una din localitățile în dreptul cărora există mențiunea ANC ZM, ANC SEMN, ANC-SPEC, în Anexa 3 la Ghidul solicitantului.

e) Investițiilor legate de operațiunile prevăzute la art. 28 (Agromediu) și art. 29 (Agricultura ecologică) din R(UE) nr. 1305/2013;

În cazul agriculturii ecologice (art 29) obținerea unei intensități suplimentare cu 20 puncte procentuale pentru valoarea eligibilă a proiectului este posibilă doar dacă întreaga exploatație a beneficiarului este ecologică (în conversie sau certificată), în cazul în care investiția deservește/ poate fi utilizată/formează un flux cu activele întregii exploatații (ex: achiziționarea de utilaje agricole, acestea putând fi folosite în orice unitate de producție care vizează cultura vegetală și face parte din exploatația solicitantului) sau, parcelele vizate de investiție sunt în conversie sau certificate, în cazul în care investiția este utilizată în desfășurarea unei activități independente de restul activităților din exploatație (ex: solicitantul deține o exploatație zootehnică și propune investiții pentru o unitate de producție vegetală, sau deține o exploatație vegetală, cultură mare și propune prin proiect realizarea unei sere. În aceste situații, investițiile realizate se pot utiliza doar pentru obiectivul propus prin proiect neputând fi utilizate la celelalte unități de producție).

În cazul art 28 (Agromediu), cele 20 de puncte procentuale suplimentare se acordă, după cum urmează:

1. Pentru investițiile adresate terenurilor arabile cu condiția ca suprafața aflată sub angajament sa reprezinte mai mult de 50% din terenul arabil aparținând exploatației agricole. Intensitatea mărită se acordă pentru utilajele si echipamentele specifice lucrărilor de arat, grăpat, discuit, semănat/însămânțat, tocat resturi vegetale, încorporat resturi vegetale în sol, numai în cazul în care peste 50% din terenul arabil deținut în cadrul fermei se află sub un angajament în derulare in cazul următoarelor pachete promovate prin Măsura 10 – Agromediu și climă (AGM): Pachetul 4 – culturi verzi, Pachetul 7 – terenuri arabile importante

ca zone de hrănire pentru gâsca cu gât roșu (*Branta ruficollis*), suprafețe pe care se realizează lucrări de tehnologie a culturilor;

Intensitatea mărită se acordă pentru facilități necesare depozitării și compostării gunoiului de grajd numai în cazul în care peste 50% din terenul arabil deținut în cadrul fermei se află sub un angajament în derulare în cazul Pachetului 4 – culturi verzi, Pachetului 5 – adaptarea la efectele schimbărilor climatice și Pachetului 7 – terenuri arabile importante ca zone de hrănire pentru gâsca cu gât roșu (*Branta ruficollis*).

2. Pentru investițiile adresate pajiștilor cu condiția ca suprafața aflată sub angajament să reprezinte mai mult de 50% din suprafața de pajiști aparținând fermei.

Intensitatea suplimentară se acordă doar pentru contravaloarea următoarelor:

- **utilajelor folosite pentru** cosit, strâns, balotat și transportat fânul și a altor asemenea investiții utilizate în cazul pajiștilor care fac obiectul sprijinului acordat prin Pachetul 1 – pajiști cu înaltă valoare naturală (HNV) fără Pachetul 2 – practici agricole tradiționale,
- **utilajelor ușoare** (utilaje cu lama scurtă, greutate redusă și viteză mică de deplasare) folosite pentru cosit, strâns, balotat și transportat fânul și a altor asemenea investiții utilizate în cazul pajiștilor care fac obiectul sprijinului acordat prin varianta 2.2 – utilaje ușoare pe pajiști permanente utilizate ca fânețe din pachetul 2 – practici agricole tradiționale, varianta 3.1.2 – utilaje ușoare pe pajiști importante pentru *Crex crex* din subpachetul 3.1 – *Crex crex*, varianta 3.2.2 – utilaje ușoare pe pajiști importante pentru *Lanius minor* și *Falco Vespertinus* din subpachetul 3.2 - *Lanius Minor* și *Falco Vespertinus*, varianta 6.2 - utilaje ușoare pe pajiști importante pentru fluturi (*Maculinea* sp.) din pachetul 6 – pajiști importante pentru fluturi (*Maculinea* sp.);
- **platformele** pentru depozitarea și/sau compostarea gunoiului de grajd și utilajele/echipamentele de transport și de împrăștiere a gunoiului de grajd – în cazul pachetelor 1, 3.1, 3.2 și 6;

3. Pentru investițiile ce deservește animalele care fac obiectul angajamentelor pachetului nr. 8 (rase locale în pericol de abandon) – contravaloarea investiției în cauză se obține înmulțind procentul pe care îl detine nucleul de rase locale în pericol de abandon în total efective de animale, cu total valoare eligibilă a proiectului. Intensitatea mărită se acordă doar pentru această contravaloare.

Ex. dacă rasele în pericol de abandon reprezintă 10% din total efective (exprimate în UVM), se aplică acest procent la valoarea totală eligibilă, și se acordă 20 puncte procentuale suplimentare la intensitate sprijin doar pentru această cota de 10% din valoarea totală eligibilă

Atentie! În situația de mai sus, fie că sunt îndeplinite cumulativ cele două condiții (investiții legate de operațiuni de agromediu și agricultură ecologică) sau este îndeplinită doar una dintre condiții, majorarea intensității se va face doar cu 20 puncte procentuale suplimentare.

CAPITOLUL 7 – COMPLETAREA, DEPUNEREA ȘI VERIFICAREA DOSARULUI CERERII DE FINANȚARE LA GAL

Dosarul Cererii de Finanțare conține Cererea de Finanțare însoțită de anexele tehnice și administrative conform listei documentelor, care vor fi legate într-un singur dosar, astfel încât să nu permită detașarea și / sau înlocuirea acestora .

Formularul standard al Cererii de Finanțare este prezentat în Anexa 1 la prezentul Ghid și este disponibil, în format electronic, pe adresa de internet www.galsiretmoldova.ro.

NOTĂ Este necesar să se respecte formatele standard ale Anexei „Indicatori de monitorizare” care face parte integrantă din Cererea de Finanțare, precum și conținutul acesteia. Se vor completa numai informațiile solicitate (nu se vor adauga alte categorii de indicatori în afara celor incluși în anexei menționate mai sus). Completarea Anexei la Cererea de Finanțare este obligatorie.

Atenție! Cererea de Finanțare trebuie însoțită de anexele prevăzute în modelul standard. Anexele Cererii de Finanțare fac parte integrantă din aceasta.

Modelul de Cerere de finanțare utilizat de solicitant trebuie să fie în concordanță cu ultima variantă de pe site-ul GAL a Cererii de finanțare aferentă Măsurii 3 din SDL, în vigoare la momentul lansării Apelului de selecție de către GAL.

Cererea de Finanțare trebuie însoțită de anexele prevăzute în modelul standard. Anexele Cererii de Finanțare fac parte integrantă din aceasta. Depunerea se va realiza la secretariatul GAL SIRET-MOLDOVA, sub forma cererii de finanțare și a documentelor anexă, atașate cererii de finanțare.

7.1 Completarea Cererii de Finanțare

Completarea Cererii de Finanțare, inclusiv a anexelor acesteia, se va face conform modelului standard. **Modificarea modelului standard** (eliminarea, renumerotarea secțiunilor, anexarea documentelor suport în altă ordine decât cea specificată etc.) poate conduce la respingerea Dosarului Cererii de Finanțare pe motiv de neconformitate administrativă.

Cererea de Finanțare trebuie redactată pe calculator, în limba română.

Cererea de Finanțare trebuie completată într-un mod clar și coerent pentru a înlesni procesul de evaluare a acesteia.

În acest sens, se vor furniza numai informațiile necesare și relevante, care vor preciza modul în care va fi atins scopul proiectului, avantajele ce vor rezulta din implementarea acestuia și în ce măsură proiectul contribuie la realizarea obiectivelor programului.

Compartimentul tehnic al GAL asigură suportul necesar solicitanților pentru completarea cererilor de finanțare, privind aspectele de conformitate pe care aceștia trebuie să le îndeplinească. Responsabilitatea completării cererii de finanțare în conformitate cu Ghidul de implementare aparține solicitantului

Beneficiarul poate opta pentru obținerea unui avans prin completarea căsuței corespunzătoare din Planul financiar din cadrul Cererii de Finanțare.

Avansul se recuperează la ultima tranșă de plată.

7.2 Depunerea Dosarului Cererii de Finanțare

Depunerea se va realiza la secretariatul GAL SIRET-MOLDOVA, sub forma cererii de finanțare și a documentelor anexă, atașate cererii de finanțare.

Dosarele Cererilor de Finanțare sunt depuse personal de către reprezentantul legal, așa cum este precizat în formularul Cererii de Finanțare, sau de către un împuternicit prin procură legalizată (în original) al reprezentantului legal, la sediul GAL SIRET-MOLDOVA, înaintea datei limită care figurează în licitația de proiecte.

Cererea de finanțare se depune în format letric în două exemplare (un original și o copie) și în format electronic (CD – 2 exemplare, care va cuprinde scan-ul cererii de finanțare și cererea de finanțare în format editabil). Exemplarele vor fi marcate clar, pe copertă, în partea superioară dreaptă, cu „ORIGINAL”, respectiv „COPIE”.

Fiecare exemplar din Cererea de Finanțare va fi legat, paginat și opisat, cu toate paginile numerotate manual în ordine de la 1 la n în partea dreaptă sus a fiecărui document, unde n este numărul total al paginilor din dosarul complet, inclusiv documentele anexate, astfel încât să nu permită detașarea și/sau înlocuirea documentelor. OPISUL va fi numerotat cu pagina 0.

Fiecare pagină va purta ștampila și semnătura solicitantului. Pentru acele documente originale care rămân în posesia solicitantului (ex: act de proprietate, bilanț contabil vizat de

Atenție! Va fi atașată o copie electronică (prin scanare) a tuturor documentelor atașate dosarului Cererii de Finanțare, salvate ca fișiere distincte cu denumirea conformă listei documentelor (secțiunea specifică E din Cererea de Finanțare). Scanarea se va efectua după finalizarea dosarului înainte de a fi legat, cu o rezoluție de scanare maximă de 300 dpi (recomandat 150 dpi) în fișiere format PDF.

administrația financiară etc.), expertul verficator va confrunta copiile cu originalul și, în caz de conformitate, va consemna în Fișa de verificare a conformității.

Denumirea fișierelor nu trebuie să conțină caractere de genul: “~ ” # % & * : < > ? / \ { | }”, nu trebuie să conțină două puncte succesive “..”. Numărul maxim de caractere ale denumirii unui fișier nu trebuie să fie mai mare de 128, iar numărul maxim de caractere ale denumirii unui director de pe CD nu trebuie să fie mai mare de 128 de caractere. Piesele desenate care depășesc formatul A3, se pot atașa salvate direct în format .pdf, la care se va adăuga declarația proiectantului privind conformitatea cu planșele originale din Cererea de Finanțare.

7.3 Verificarea Dosarului Cererii de Finanțare

Evaluarea proiectelor depuse de către beneficiari va fi realizată de angajații GAL, astfel:

- Conformitatea va fi efectuată în **maxim 96** de ore de la primirea proiectului;
- Eligibilitatea și **verificarea criteriilor de selecție** se va realiza în maxim 90 de zile de la depunerea proiectului.

GAL SIRET-MOLDOVA va verifica conformitatea proiectului, respectarea criteriilor de eligibilitate, va solicita informații suplimentare și va întocmi Fișa de Selecție în conformitate cu cerințele impuse. Se vor folosi formularele de evaluare aferente Măsurii 3.

1. Verificarea Conformității Cererii de Finanțare

La nivelul Asociației Grupul de Acțiune Locală SIRET-MOLDOVA, primirea proiectelor va fi efectuată de angajații GAL pe toată perioada APELULUI DE SELECȚIE, în programul orar stabilit și făcut public de către asociație. GAL SIRET-MOLDOVA va verifica conformitatea proiectului, respectarea criteriilor de eligibilitate, va solicita informații suplimentare și va acorda punctajele aferente fiecărei cereri de finanțare, în conformitate cu cerințele impuse prin fișa tehnică a măsurii. Verificările se realizează pe evaluări documentate, în baza unor fișe de verificare și a unor metodologii disponibile pe site-ul www.galsiretmoldova.ro.

Verificarea conformității Cererii de finanțare și a anexelor acesteia se realizează pe baza „Fișei de verificare a conformității”.

Controlul conformității constă în verificarea Cererii de finanțare:

- dacă este corect completată;
- prezentată atât în format tipărit cât și în format electronic;
- dacă anexele tehnice și administrative cerute sunt prezente în două exemplare: un original și o copie, precum și valabilitatea acestora (dacă este cazul)

În cazul în care expertul verficator descoperă o eroare de formă, proiectul nu este considerat neconform.

Erorile de formă sunt erorile făcute de către solicitant în completarea Cererii de Finanțare care sunt descoperite de experții verificali ai GAL dar care, cu ocazia verificării conformității, pot fi corectate de către aceștia din urmă pe baza unor dovezi/ informații prezentate explicit în documentele anexate Cererii de Finanțare. Erorile de formă se corectează în procesul de evaluare prin solicitare de informații suplimentare.

Solicitantul este invitat să revină la sediul GAL după evaluarea conformității, pentru a fi înștiințat dacă cererea de finanțare este conformă sau să i se explice cauzele neconformității. Solicitantul are obligația de a lua la cunoștință prin semnătură fișa de verificare a conformității.

În cazul în care solicitantul nu acceptă să depună și documentele originale, acestea vor fi verificate de expert la finalizarea verificării conformității, în prezența solicitantului.

Atenție! Aceeași Cerere de Finanțare poate fi declarată neconformă de maximum două ori pentru aceeași licitație de proiecte.

Solicitantul care a renunțat, în cursul procesului de evaluare, la o Cerere de Finanțare conformă, nu o mai poate redepune în aceeași sesiune de depunere a proiectelor.

După verificare pot exista două variante:

- Cererea de finanțare este declarată neconformă;
- Cererea de finanțare este declarată conformă

Dacă în urma verificării Cererea de finanțare este declarată conformă, se trece la următoarea etapă de verificare și anume la verificarea eligibilității acesteia.

2. Verificarea Eligibilității Cererii de Finanțare

Verificarea eligibilității constă în:

- ✓ verificarea eligibilității solicitantului;
- ✓ verificarea criteriilor de eligibilitate;
- ✓ verificarea bugetului indicativ al proiectului;
- ✓ verificarea Studiului de Fezabilitate și a tuturor documentelor anexate.

GAL SIRET-MOLDOVA își rezervă dreptul de a solicita documente sau informații suplimentare dacă, pe parcursul verificărilor și implementării proiectului, se constată că este necesar. Informațiile suplimentare se vor solicita în format letric, de către experții evaluatori, iar răspunsul va fi transmis tot în format letric, în termen de 5 zile lucrătoare de la data primirii formularului de solicitare a informațiilor suplimentare.

Cazurile în care expertul evaluator poate solicita informații suplimentare sunt următoarele:

1. în cazul în care documentul tehnic (Studiul de Fezabilitate) conține informații insuficiente pentru clarificarea unui criteriu de eligibilitate sau există informații contradictorii în interiorul lui, ori, față de cele menționate în Cererea de Finanțare.
2. pentru criteriile de eligibilitate și selecție se pot solicita clarificări, documente suplimentare fără înlocuirea documentelor obligatorii la depunerea cererii de finanțare. Se acceptă orice informații și alte documente care certifică o stare de fapt existentă la momentul depunerii Cererii de finanțare, care vin în susținerea și clarificarea informațiilor solicitate din documentele obligatorii existente la dosarul Cererii de finanțare;
3. în cazul în care avizele, acordurile, autorizațiile au fost eliberate de către autoritățile emitente într-o formă care nu respectă protocoalele încheiate între AFIR și instituțiile respective.
4. dacă informațiile suplimentare primite conduc la necesitatea corectării bugetului indicativ, expertul va notifica solicitantul asupra acestei situații, tot prin documentul intermediul Fișei de Solicitare a Informațiilor suplimentare cu rugămintea de a transmite bugetul rectificat conform solicitării expertului evaluator. În cazul unui refuz al solicitantului de a corecta bugetul, expertul va întocmi bugetul indicativ corect, solicitantul având opțiunea de a contesta bugetul numai după afișarea pe site a Raportului de Selecție;
5. în cazul în care în bugetul indicativ (inclusiv devizele financiare și devizele pe obiect) există diferențe de calcul sau încadrarea categoriilor de cheltuieli eligibile/neeligibile nu este făcută corect.
6. corectarea erorilor de forma sesizate pe parcursul verificării Cererii de Finanțare.
7. în cazul în care, în procesul de verificare a documentelor din dosarul Cererii de Finanțare, se constată omisiuni privind bifarea anumitor casete (inclusiv din Cererea de Finanțare sau Declarațiile pe propria răspundere), iar din analiza proiectului expertul constată că aceste carențe sunt cauzate de anumite erori de formă sau erori materiale.

Atenție! Clarificările cuprinse în documentele primite ca urmare a solicitării de informații suplimentare **nu pot fi folosite pentru suplimentarea punctajului.**

Nu este permisă încadrarea în subcapitolul 4.1 din Bugetul indicativ – "Construcții și instalații", atât a unor cheltuieli eligibile cât și a unor cheltuieli neeligibile, fără a se detalia în devizele pe obiect lucrările corespunzătoare spațiilor/ instalațiilor ce se vor executa.

Pentru restul subcapitolelor de la cap. 4 din Bugetul indicativ, se vor preciza care sunt echipamentele, utilajele/ montajul care fac parte din categoria cheltuielilor eligibile/ neeligibile. În situații excepționale, se pot solicita și alte clarificări, a căror necesitate a apărut ulterior transmiterii răspunsului la informațiile suplimentare solicitate inițial.

În cadrul verificării, atât a criteriilor de eligibilitate cât și a criteriilor de selecție, experții verificali pot constata **erori de formă** făcute de solicitant în completarea cererii de finanțare. În cazul în care expertul verificali descoperă o eroare de formă, cererea de finanțare poate fi

admisă la verificare, iar erorile se vor corecta în procesul de evaluare, prin solicitare de informații suplimentare.

Atenție!

În etapa de evaluare a proiectului, experții GAL pot realiza vizite pe teren, dacă se consideră necesar. Concluzia privind respectarea condițiilor de eligibilitate pentru Cererile de Finanțare pentru care s-a decis verificarea pe teren se va formula numai după verificarea pe teren.

CAPITOLUL 8 – SELECȚIA PROIECTELOR

8.1 Procedura de evaluare și selecție

Evaluarea proiectelor depuse de către beneficiari va fi realizată de angajații GAL, astfel:

- Conformitatea va fi efectuată în maxim 48 de ore de la primirea proiectului;
- Eligibilitatea și verificarea criteriilor de selecție se va realiza în maxim 90 de zile de la depunerea proiectului.

Verificarea criteriilor de selecție se realizează **pentru toate Cererile de Finanțare declarate eligibile și vor fi în conformitate cu criteriile de selecție și punctajele aferente** stabilite în prezentul ghid.

GAL-ul va evalua documentele și vor selecta proiectele, pe baza criteriilor de selecție aprobate în SDL, în cadrul unui proces de selecție transparent. Experții GAL vor completa „Fișa de evaluare a criteriilor de selecție” și vor întocmi Raportul de Selecție ce va fi aprobat de către Comitetul de Selecție.

Atenție! Evaluarea criteriilor de selecție se face numai în baza documentelor depuse odată cu Cererea de Finanțare.

Comitetul de selecție este format din minimum 7 membri ai parteneriatului. Pentru fiecare membru al comitetului de selecție există un membru supleant. La selecția proiectelor, se va aplica regula „dublului cvorum”, respectiv pentru validarea voturilor, este necesar ca în momentul selecției să fie prezenți cel puțin 50% din membrii comitetului de selecție, din care peste 50% să fie din mediul privat și societate civilă.

Dacă unul dintre membrii comitetului de selecție constată că se află într-o situație de conflict de interese în raport cu unul dintre solicitanții proiectelor depuse pentru selecție, acesta nu are drept de vot și nu va participa la întâlnirea comitetului respectiv.

Comitetul de selecție al GAL trebuie să se asigure de faptul că proiectul ce urmează a primi finanțare răspunde obiectivelor propuse în SDL și se încadrează în planul financiar al GAL. Proiectele care nu corespund obiectivelor și priorităților stabilite în SDL pe baza căreia a fost selectat GAL, nu vor fi selectate în vederea depunerii la AFIR.

După finalizarea Raportului de Selecție și aprobarea acestuia GAL va publica Raportul de Selecție pe site-ul propriu www.galsiretmoldova.ro și va înștiința solicitanții asupra rezultatelor procesului de evaluare și selecție prin notificări scrise transmise cu confirmare de primire sau predate personal.

Solicitanții care au depus proiecte în cadrul apelului de selecție pentru care a fost întocmit Raportul de Selecție au la dispoziție 5 zile de la postarea pe pagina de internet a GAL a Raportului de Selecție pentru a depune contestații cu privire la rezultatul evaluării. Beneficiarii pot depune contestații cu privire la rezultatul procesului de selecție la sediul GAL, în conformitate cu prevederile anunțului de lansare a apelului.

Atenție! Contestațiile se semnează de către beneficiar și se depun în format letric la sediul GAL SIRET-MOLDOVA.

CONTESTAȚIILE pot fi depuse începând cu momentul publicării Raportului de Selecție pe pagina de internet GAL.

Contestațiile se soluționează de către Comisia de Soluționare a Contestațiilor constituita la nivelul GAL, prin Hotărârea Adunării Generale a Membrilor Asociației GAL SIRET-MOLDOVA, în termen de maxim 30 de zile calendaristice.

După soluționarea contestațiilor de către Comisia de Contestații și publicarea raportului de contestații pe pagina de internet a GAL SIRET-MOLDOVA, solicitanții sunt **notificați în 3 zile** lucrătoare de la publicare cu privire la rezultatul contestațiilor.

IMPORTANT!

Procesul de **SELECȚIE** și procesul de **VERIFICARE A CONTESTAȚIILOR** se desfășoară potrivit *Procedurii de selecție a proiectelor la nivelul Asociația Grupul de Acțiune Locală SIRET-MOLDOVA cu modificările și completările ulterioare*, în vigoare la momentul lansării sesiunii, publicat pe site-ul www.galsiretmolodova.ro

IMPORTANT!

REEVALUAREA CERERILOR DE FINANTARE ÎN URMA CONTESTAȚIILOR se realizează în baza documentelor depuse odată cu Cererea de Finanțare. Documentele suplimentare depuse la contestație pot fi luate în considerare numai în situația în care acestea nu fac parte din categoria documentelor care trebuie depuse obligatoriu la Cererea de Finanțare, existau la momentul depunerii Cererii de Finanțare și nu au ca obiect mărirea punctajului.

8.2 Criterii de selecție

Verificarea criteriilor de selecție se realizează **pentru toate Cererile de Finanțare declarate eligibile și vor fi în conformitate cu criteriile de selecție și punctajele aferente** stabilite în prezentul ghid.

Atenție! Evaluarea criteriilor de selecție se face numai în baza documentelor depuse odată cu Cererea de Finanțare.

GAL-urile vor evalua documentele și vor selecta proiectele, pe baza criteriilor de selecție aprobate în SDL, în cadrul unui proces de selecție transparent. Experții GAL vor completa „Fișa de evaluare a criteriilor de selecție” și vor întocmi Raportul de Selecție ce va fi aprobat de către Comitetul de Selecție.

Punctajul proiectului se calculează în baza următoarelor **criterii de selecție**:

crt.	Criterii de selecție	Punctaj
1.	Exploatații agricole de semisubzistență 4.000- 11.999 SO > 12.000 SO	Max 35 p 35 p 15 p
2.	Exploatații agricole care nu au beneficiat de sprijin SAPARD/FEADR pentru același tip e activitate. Exploatații care nu au beneficiat de sprijin. Exploatații care au beneficiat de sprijin.	Max 15 p 15 p 5 p
3.	Tipul investiției 1. Investiții în sectorul vegetal 2. Investiții în sectorul zootehnic	Max 10 p 10 p 5 p
4.	Exploatații agricole deținute de fermieri cu vârsta sub 40 de ani, la data depunerii proiectului. Fermier cu vârsta mai mica de 40 ani. Fermier cu vârsta de peste 40 ani.	Max 25 25 10
5.	Nivelului de calificare în domeniul agricol al managerului exploatației agricole; 3.1 studii superioare 3.2 studii liceale sau postliceale 3.3 școli profesionale sau formare profesională care conferă un nivel minim de calificare în domeniul agricol. Atenție! Documentul care atestă formarea profesională a adulților, trebuie să fie obligatoriu un certificat de calificare emis de un furnizor de formare profesională a adulților recunoscut de Autoritatea Națională pentru Calificari sau un certificat de	Max 15 p 15 p 10 p 5 p

competențe emis de un centru de evaluare și certificare a competențelor profesionale obținute pe alte căi decât cele formale, care trebuie de asemenea să fie autorizat de Autoritatea Nationala pentru Calificari. În situația în care solicitantul este absolventul unei forme de învățământ din sistemul național de educație, în domeniul agricol (horticultură, zootehnie, imbunatatiri funciare, medicina veterinara, management agricol, biotehnologii etc)/ agroalimentar/ veterinar/ economie agrară/ mecanică agricolă/ inginerie economica în agricultura și dezvoltare rurală, se va prezenta diploma/ documentul care să ateste absolvirea formei de învățământ. corespunzătoare (atestat profesional/ diploma de bacalaureat, diploma licenta, diploma master, diploma doctorat, diploma postdoctorat etc). Sunt admise și diplomele de studii care beneficiază de recunoaștere/ echivalare de catre autoritatea competentă a Ministerului Educației conform legislației naționale în vigoare. În cazul în care solicitantul (absolvent al unei forme de învățământ superior care a absolvit în ultimele 12 luni) nu poate prezenta diploma în original, poate fi acceptată o adeverință de absolvire a studiilor respective, însoțită de foaia matricolă, sub condiția prezentării diplomei în original până la ultima cerere de plată.

Pentru absolvenții cursului de pregătire profesională în domeniu se poate accepta adeverința de absolvire până la eliberarea documentului doveditor care va fi prezentat până la contractare.

Pentru îndeplinirea criteriului nr. 3 aferent principiului 3 pot fi punctați și absolvenții a cel puțin 2 ani de facultate în domeniul agricol (horticultură, zootehnie, imbunatatiri funciare, medicina veterinara, management agricol, biotehnologii etc)/ agroalimentar/ veterinar/ economie agrară/ mecanică agricolă/ inginerie economica în agricultura și dezvoltare rurală care nu sunt absolvenți cu diplomă de studii superioare și care pot dovedi formarea profesională în raport cu proiectul prin intermediul foii matricole pentru anii absolviți.

Atentie! În cazul tanarului fermier, instalat ca sef de exploatare în termenul celor 5 ani, asa cum este prevazut la capitolul 2.6 „Valoarea maximă a fondurilor nerambursabile (intensitatea sprijinului)”, care beneficiază de intensitatea sprijinului mărită, punctajul referitor la nivelul de calificare se acordă tânărului fermier în cauză.

In cazul celorlalte categorii de solicitanti, punctajul aferent criteriului de selectie indeplinit se poate acorda și angajatului care

<p>are calitatea de manager/administrator al exploatației (respectiv acea persoană din conducere care are atribuții directe de conducerea, organizarea, planificarea și controlul activităților de producție, specifice activității propuse prin proiect).</p> <p>Exemple de încadrări pe funcții de manager: administrator societate comercială – cod COR 242111; director societate comercială agricolă – cod COR 112031; șef fermă agricolă (agrozootehnică) – 131111; șef complex zootehnic – 131109 etc.</p>	
---	--

Pentru această măsură pragul minim este de 35 puncte și reprezintă pragul sub care niciun proiect nu poate intra la finanțare.

Selecția proiectelor se face în ordinea descrescătoare a punctajului de selecție în cadrul alocării disponibile pentru selecție, iar pentru proiectele cu același punctaj, departajarea se va face crescător în funcție de valoarea eligibilă a proiectelor.

În cazul proiectelor cu același punctaj și aceeași valoare a sprijinului, departajarea se va face în ordinea următoarelor criterii:

- 1. Nivelului de calificare în domeniul agricol al managerului exploatației agricole standard (SO);**
- 2. Expoatații agricole deținute de fermieri cu vârsta sub 40 de ani, la data depunerii proiectului**

ATENȚIE!

Documentul care atestă formarea profesională a adulților, trebuie să fie obligatoriu un certificat de calificare emis de un furnizor de formare profesională a adulților recunoscut de Autoritatea Națională pentru Calificări, un certificat de competențe emis de un centru de evaluare și certificare a competențelor profesionale obținute pe alte căi decât cele formale, care trebuie de asemenea să fie autorizat de Autoritatea Națională pentru Calificări sau certificat de absolvire a cursului de calificare emis de ANCA. În situația în care solicitantul este absolventul unei forme de învățământ din sistemul național de educație, în domeniul agricol (horticultură, zootehnie, îmbunătățiri funciare, medicină veterinară, management agricol, biotehnologii etc.)/ agroalimentar/ veterinar/ economie agrară/ mecanică agricolă/ inginerie economică în agricultură și dezvoltare rurală, se va prezenta diploma/ documentul care să ateste absolvirea formei de învățământ corespunzătoare (atestat profesional/ diplomă de bacalaureat, diplomă licență, diplomă master, diplomă doctorat, diplomă post-doctorat etc.). Sunt admise și diplomele de studii care beneficiază de recunoaștere/ echivalare de către autoritatea competentă a Ministerului Educației conform legislației naționale în vigoare. În cazul în care solicitantul (absolvent al unei forme de învățământ superior care a absolvit în ultimele 12 luni) nu poate prezenta diploma în original, poate

fi acceptată o adeverință de absolvire a studiilor respective, însoțită de foaia matricolă, sub condiția prezentării diplomei în original până la ultima Cerere de plată.

Pentru absolvenții cursului de pregătire profesională în domeniu se poate accepta adeverința de absolvire până la eliberarea documentului doveditor care va fi prezentat până la contractare. Pentru îndeplinirea criteriului nr. 5 pot fi punctați și absolvenții a cel puțin 2 ani de facultate în domeniul agricol (horticultură, zootehnie, îmbunătățiri funciare, medicină veterinară, management agricol, biotehnologii etc.)/ agroalimentar/ veterinar/ economie agrară/ mecanică agricolă/ inginerie economică în agricultură și dezvoltare rurală care nu sunt absolvenți cu diplomă de studii superioare și care pot dovedi formarea profesională în raport cu proiectul prin intermediul foii matricole pentru anii absolviți.

Atenție! În cazul tânărului fermier, instalat ca șef de exploatație în termenul celor 5 ani, așa cum este prevăzut la Subcapitolul 1.4, „Tipul sprijinului, sume aplicabile și rata sprijinului”, care beneficiază de intensitatea sprijinului mărită, punctajul referitor la nivelul de calificare se acordă tânărului fermier în cauză, și nu angajatului cu funcție de conducere. În cazul celorlalte categorii de solicitanți, punctajul aferent criteriului de selecție îndeplinit se poate acorda și angajatului care are calitatea de manager/ administrator al exploatației (respectiv acea persoană din conducere care are atribuții directe de conducerea, organizarea, planificarea și controlul activităților de producție, specifice activității propuse prin proiect).

Exemple de încadrări pe funcții de manager: administrator societate comercială – cod COR 242111, director societate comercială agricolă – cod COR 112031; șef fermă agricolă (agrozootehnică) – 131111; șef complex zootehnic – 131109 etc.

CAPITOLUL 9 - DEPUNEREA ȘI VERIFICAREA CERERII DE FINANȚARE LA OJFIR/CRFIR

Dacă cererea de finanțare depusă și evaluată la GAL a fost selectată prin Raportul de Selecție final, aceasta va fi depusă la structurile teritoriale ale AFIR pe raza căruia se implementează proiectul.

AFIR va lansa un **anunț de deschidere a sesiunii continue de primire de cereri de finanțare**, finanțate prin Sub-măsura 19.2, care va fi publicat pe site-ul AFIR (www.afir.info). Acesta va cuprinde informațiile prevăzute în cadrul Manualului de procedură pentru implementarea Sub-măsurii 19.2. Lansarea sesiunii de depunere a cererilor de finanțare a proiectelor se stabilește în corelare cu respectarea unui termen de cel puțin 7 zile calendaristice de la publicarea pe site-ul AFIR a Ghidului de implementare și a documentelor de procedură aferente, aprobate prin OMADR.

Structurile teritoriale ale AFIR (OJFIR/CRFIR – în funcție de tipul de proiect) pot primi cereri de finanțare selectate de GAL SIRET-MOLDOVA, numai dacă GAL are, la momentul depunerii proiectului/proiectelor, un Contract de finanțare încheiat cu AFIR în cadrul Sub-măsurii 19.4 – „Sprijin pentru cheltuieli de funcționare și animare”, aflat în perioada de valabilitate. Cererile de finanțare selectate de GAL vor fi depuse la nivelul SLIN-OJFIR. Experții SLIN-OJFIR verifică dacă solicitantul a folosit modelul-cadru de formular corespunzător cererii de finanțare specifică măsurii din PNDR ale cărei obiective/priorități corespund/sunt similare proiectului propus, raportat la tipul de beneficiar, conform Anexei I a Ghidului de implementare sM 19.2 și transmit cererile de finanțare către serviciile de specialitate responsabile din cadrul structurilor teritoriale ale AFIR, respectiv:

- la nivelul CRFIR se vor verifica proiectele cu construcții – montaj (indiferent de tipul de beneficiar), precum și proiectele de investiții aferente beneficiarilor publici;
- la nivelul OJFIR se vor verifica proiectele cu achiziții simple (fără construcții – montaj)

Proiectele de servicii, pentru care se folosește formularul - cadru de cerere de finanțare prezentat în capitolul Formulare din Manualul de procedură pentru Sub-măsura 19.2 vor fi verificate de către experții SLIN-OJFIR.

Reprezentanții GAL sau solicitanții pot depune la AFIR proiectele selectate de către GAL nu mai târziu de 15 zile calendaristice de la Raportul de selecție întocmit de GAL, astfel încât să se poată realiza evaluarea și contractarea acestora în termenul limită prevăzut de legislația în vigoare.

MADR și instituțiile subordonate nu își asumă responsabilitatea contractării unor proiecte în afara termenelor prevăzute de regulamentele europene și legislația națională.

Proiectele vor fi verificate pe măsură ce vor fi depuse de către reprezentanții GAL sau solicitanți, fiind o sesiune deschisă permanent, până la epuizarea fondurilor alocate Submăsurii 19.2, în cadrul fiecărei Strategii de Dezvoltare Locală.

9.1 Depunerea Dosarului Cererii de Finanțare la OJFIR/CRFIR

Cererile de finanțare vor fi depuse la OJFIR pe raza căruia se implementează proiectul. În cazul în care proiectul este amplasat pe teritoriul mai multor județe, acesta va fi depus la structura județeană pe raza căruia investiția proiectului este predominantă din punct de vedere valoric.

La depunerea proiectului la OJFIR trebuie să fie prezent solicitantul sau un împuternicit al acestuia. În cazul în care solicitantul dorește, îl poate împuternici pe reprezentantul GAL să depună proiectul.

Cererea de finanțare se depune în format letric în original – 1 exemplar, împreună cu formatul electronic (CD – 1 exemplar, care va cuprinde scan-ul cererii de finanțare) la expertul Compartimentului Evaluare (CE) al Serviciului LEADER și Investiții Non-agricole de la nivelul OJFIR. Pentru acele documente care rămân în posesia solicitantului, copiile depuse în Dosarul cererii de finanțare trebuie să conțină mențiunea „Conform cu originalul”. În vederea încheierii contractului de finanțare, solicitanții declarați eligibili vor trebui să prezinte obligatoriu documentele specifice precizate în cadrul cererii de finanțare în original, în vederea verificării conformității. Dosarul cererii de finanțare conține Cererea de finanțare, însoțită de anexele administrative conform listei documentelor, legate într-un singur dosar, astfel încât să nu permită detașarea și/sau înlocuirea documentelor.

Toate cererile de finanțare depuse în cadrul Sub-măsurii 19.2 la structurile teritoriale ale AFIR trebuie să fie însoțite în mod obligatoriu de:

- Fișa de verificare a conformității (formular propriu)*;
- Fișa de verificare a eligibilității, întocmită de GAL (formular propriu);
- Fișa de verificare a criteriilor de selecție, întocmită de GAL (formular propriu);
- Fișa de verificare pe teren, întocmită de GAL (formular propriu) – dacă este cazul;
- Raportul de selecție, întocmit de GAL (formular propriu);
- Copii ale declarațiilor persoanelor implicate în procesul de evaluare și selecție de la nivelul GAL, privind evitarea conflictului de interese (formular propriu);
- Raportul de contestații, întocmit de GAL (formular propriu) - dacă este cazul.

* Fișa de verificare a conformității, Fișa de verificare a eligibilității, Fișa de verificare a criteriilor de selecție și Fișa de verificare pe teren (dacă este cazul) sunt elaborate de către GAL

Pe durata procesului de evaluare, solicitanții, personalul GAL și personalul AFIR vor respecta legislația incidentă, precum și versiunea Ghidului de implementare și a Manualului de procedură pentru Sub-măsura 19.2, în vigoare la momentul publicării apelului de selecție de către GAL. În situația în care, pe parcursul derulării apelului de selecție intervin modificări ale legislației, perioada aferentă sesiunii de depunere va fi prelungită cu 10 zile pentru a permite solicitanților depunerea proiectelor în conformitate cu cerințele apelului de selecție adaptate noilor prevederi legislative.

9.2 Verificarea Dosarului Cererii de Finanțare la OJFIR/CRFIR

1. Verificarea încadrării proiectelor

Verificarea încadrării proiectului se realizează la nivelul serviciului de specialitate responsabil din cadrul OJFIR/CRFIR.

În cazul în care se constată erori de formă (de ex.: omisiuni privind bifarea anumitor casete - inclusiv din cererea de finanțare, semnării anumitor pagini, atașării unor documente obligatorii) expertul OJFIR/CRFIR poate solicita informații suplimentare. Experții OJFIR/CRFIR pot solicita documente și informații suplimentare (formular E3.4L) în etapa de verificare a încadrării proiectului, către GAL sau solicitant (în funcție de natura informațiilor solicitate), termenul de răspuns fiind de maximum cinci zile de la momentul luării la cunoștință de către solicitant/GAL. Dacă în urma solicitării informațiilor suplimentare, solicitantul trebuie să prezinte documente, aceste documente trebuie să fie emise la o dată anterioară depunerii cererii de finanțare la GAL/AFIR.

Fișa de verificare a încadrării proiectului (E1.2.1L) cuprinde două părți:

- **Partea I – Verificarea conformității documentelor**

Expertul OJFIR/CRFIR care primește cererea de finanțare trebuie să se asigure de prezența fișelor de verificare (conformitate, eligibilitate, criteriile de selecție, verificare pe teren – dacă este cazul), a Raportului de selecție și a Raportului de contestații, dacă este cazul, întocmite de GAL și de copiile declarațiilor privind evitarea conflictului de interese.

Cererile de finanțare pentru care concluzia verificării a fost „neconform”, ca urmare a verificării punctelor specificate în Partea I, se returnează reprezentantului GAL/solicitantului (după caz). În acest caz, proiectul poate fi redepus, cu documentația pentru care a fost declarat neconform, refăcută. Redepunerea se poate face în baza aceluiași Raport de selecție.

Aceeași cerere de finanțare poate fi depusă de maximum două ori, în baza aceluiași Raport de selecție. În cazul în care concluzia verificării conformității (Partea I) este de două ori „neconform”, Cererea de finanțare se returnează solicitantului, iar acesta poate redepone proiectul la următorul Apel de selecție lansat de GAL, pe aceeași măsură.

- **Partea a II-a – Verificarea încadrării proiectului**

În cazul măsurilor de investiții și sprijin forfetar, se va verifica încadrarea corectă a proiectului, respectiv utilizarea corectă a cererii de finanțare folosită pentru depunere. Se va utiliza ca bază de verificare descrierea măsurii aferente, existentă în SDL a GAL care a selectat proiectul, respectiv încadrarea corectă în Domeniul de intervenție principal al măsurii (conform Regulamentului (UE) nr. 1305/2013) corelat cu indicatorii specifici corespunzători domeniului de intervenție.

Cererile de finanțare pentru care concluzia verificării a fost „neconform“, în baza unuia sau mai multor puncte de verificare din Partea a II-a, vor fi înapoiate GAL/solicitanților. Solicitanții pot reface proiectul și îl pot redepune la GAL în cadrul următorului Apel de selecție lansat de GAL pentru aceeași măsură, urmând să fie depus la OJFIR în baza unui alt Raport de selecție. O cerere de finanțare pentru care concluzia a fost că proiectul nu este încadrat corect de două ori pentru puncte de verificare specifice formularului E1.2.1L – Partea a II – a, în cadrul sesiunii unice de primire a proiectelor lansată de AFIR, nu va mai fi acceptată pentru verificare. De asemenea, o cerere de finanțare declarată conformă și retrasă de către solicitant (de două ori) , nu va mai fi acceptată pentru verificare la GAL/OJFIR/CRFIR.

Pentru proiectele depuse în cadrul Sub-măsurii 19.2, indiferent de specific, retragerea cererii de finanțare se realizează în baza prevederilor Manualului de procedură pentru evaluarea, selectarea și contractarea cererilor de finanțare pentru proiecte de investiții, cod manual M01 - 01.

Numărul de înregistrare al cererii de finanțare se va completa doar la nivelul OJFIR/CRFIR și nu la nivelul GAL.

2. Verificarea eligibilității

Verificarea eligibilității cererilor de finanțare se realizează la nivelul OJFIR sau CRFIR, în funcție de tipul de proiect. Instrumentarea verificării eligibilității se va realiza la nivelul aceluiași serviciu care a realizat verificarea încadrării proiectului. Experții OJFIR/CRFIR vor completa Fișa de evaluare generală a proiectului (E1.2L) în ceea ce privește verificarea condițiilor de eligibilitate și a documentelor solicitate. Încadrarea în domeniile de intervenție și indicatorii de monitorizare vor respecta prevederile fișei măsurii din SDL, respectiv cerințele din apelul de selecție lansat de GAL, verificarea realizându-se la nivelul AFIR în etapa de verificare a încadrării proiectului (formular E 1.2.1L). Verificarea concordanței cu originalul a documentelor atașate la Cererea de finanțare se va realiza înainte de încheierea contractului de finanțare, când solicitantul declarat eligibil va prezenta originalele documentelor atașate în copie la cererea de finanțare, odată cu documentele solicitate în vederea contractării.

Pentru toate proiectele finanțate prin Sub-măsura 19.2, expertul va analiza, la punctul de verificare a Declarației pe propria răspundere a solicitantului, dacă există riscul dublei finanțări, prin compararea documentelor depuse referitoare la elementele de identificare ale

serviciilor/investiției finanțate prin alte programe sau măsuri din PNDR, cu elementele descrise în cererea de finanțare.

În vederea verificării eligibilității, expertul OJFIR/CRFIR va consulta inclusiv prevederile SDL - anexă la Acordul – cadru de finanțare încheiat între GAL și AFIR pentru Sub-măsura 19.4 - „Sprijin pentru cheltuieli de funcționare și animare”.

Pentru proiectele de investiții/cu sprijin forfetar, în etapa de evaluare a proiectului, exceptând situația în care în urma verificării documentare a condițiilor de eligibilitate este evidentă neeligibilitatea cererii de finanțare, experții verificali vor realiza vizita pe teren (înștiințând, în prealabil și reprezentanții GAL, care pot asista la verificare, în calitate de observatori), pentru toate proiectele care vizează modernizări (inclusiv dotări), extinderi, renovări, în scopul asigurării că datele și informațiile cuprinse în anexele tehnice și administrative corespund cu elementele existente pe amplasamentul propus, în sensul corelării acestora. Concluzia privind respectarea condițiilor de eligibilitate pentru cererile de finanțare pentru care s-a decis verificarea pe teren se va da numai după verificarea pe teren.

Expertul verificali poate să solicite informații suplimentare în etapa de verificare a eligibilității, dacă este cazul, în următoarele situații:

- informațiile prezentate sunt insuficiente pentru clarificarea unor criterii de eligibilitate;
- prezentarea unor informații contradictorii în cadrul documentelor aferente cererii de finanțare;
- prezentarea unor documente obligatorii specifice proiectului, care nu respectă formatul standard (nu sunt conforme) ;
- necesitatea prezentării unor documente suplimentare fără înlocuirea documentelor obligatorii la depunerea cererii de finanțare;
- necesitatea corectării bugetului indicativ.

Dacă în urma solicitării informațiilor suplimentare, solicitantul trebuie să prezinte documente emise de alte instituții, aceste documente trebuie să facă dovada îndeplinirii condițiilor de eligibilitate la momentul depunerii cererii de finanțare.

Solicitările de informații suplimentare (formular E3.4L) pot fi adresate, ca regulă generală, o singură dată de către entitatea la care se află în evaluare cererea de finanțare solicitantului sau GAL-ului, în funcție de natura informațiilor solicitate. Termenul de răspuns la solicitarea de informații suplimentare nu poate depăși cinci zile de la momentul luării la cunoștință de către solicitant/GAL. Clarificările admise vor face parte integrantă din Cererea de finanțare, în cazul în care proiectul va fi aprobat. În situații excepționale, se pot solicita și alte clarificări, a căror necesitate a apărut ulterior transmiterii răspunsului la informațiile suplimentare solicitate inițial.

Un exemplar al Cererilor de finanțare (copie, în format electronic - CD) care au fost declarate neeligibile de către OJFIR/CRFIR vor fi restituite solicitanților (la cerere), pe baza unui proces-

verbal de restituire, încheiat în 2 exemplare, semnat de ambele părți. Acestea pot fi corectate/completate și redepuse de către solicitanți la GAL, în cadrul următorului Apel de selecție lansat de GAL pentru aceeași măsură. Cererile de finanțare refăcute vor intra din nou într-un proces de evaluare și selecție la GAL și vor fi redepuse la OJFIR în baza Raportului de selecție aferent noului Apel de selecție lansat de către GAL pentru aceeași măsură. Exemplarul original al Cererii de finanțare declarată neeligibilă va rămâne la entitatea la care a fost verificată (structura responsabilă din cadrul AFIR), pentru eventuale verificări ulterioare (Audit, DCA, Curtea de Conturi, comisari europeni, eventuale contestații etc.).

În etapa de evaluare derulată la nivelul AFIR, experții structurilor teritoriale ale Agenției nu vor completa Fișa de evaluare a criteriilor de selecție, aceasta fiind întocmită de GAL și depusă odată cu cererea de finanțare.

Notă

După evaluarea cererii de finanțare, inclusiv după semnarea angajamentului legal, AFIR poate dispune reverificarea proiectului, ca urmare a unei sesizări externe sau ca urmare a unei autosesizări cu privire la existența unor posibile erori de verificare a cerințelor de conformitate și a criteriilor de eligibilitate. Dacă în urma reverificării se constată nerespectarea acestor cerințe, proiectele respective vor fi declarate neconforme/neeligibile.

După finalizarea procesului de verificare a încadrării proiectului și a eligibilității, solicitanții ale căror cereri de finanțare au fost declarate eligibile/neeligibile precum și GAL-urile care au realizat selecția proiectelor vor fi notificați de către OJFIR/CRFIR privind rezultatul verificării cererilor de finanțare. GAL va primi o copie a formularului E6.8.1L comunicat solicitantului, prin fax/poștă/e-mail cu confirmare de primire.

Contestațiile privind decizia de finanțare a proiectelor rezultată ca urmare a verificării eligibilității de către OJFIR/CRFIR pot fi depuse de către solicitant în termen de cinci zile de la primirea notificării (data luării la cunoștință de către solicitant), la sediul OJFIR/CRFIR care a analizat proiectul, de unde va fi redirecționată spre soluționare către o structură AFIR superioară/diferită de cea care a verificat inițial proiectul.

Un solicitant poate depune o singură contestație aferentă unui proiect. Vor fi considerate contestații și analizate doar acele solicitări care contestă elemente tehnice sau legale legate de eligibilitatea proiectului depus și/sau valoarea proiectului declarată eligibilă/valoarea sau intensitatea sprijinului public acordat pentru proiectul depus.

Termenul maxim pentru a răspunde contestațiilor adresate este de 30 de zile calendaristice de la data înregistrării la structura care o soluționează.

Un expert din cadrul serviciului care a instrumentat contestația va transmite (pe fax/poștă/e-mail, cu confirmare de primire) solicitantului și GAL-ului formularul E6.8.2L – Notificarea solicitantului privind contestația depusă și o copie a Raportului de contestații.

În cazul în care, în urma unei contestații, bugetul indicativ și planul financiar sunt refăcute de către experții verificali, solicitantul și GAL-ul vor fi înștiințați privind modificările prin notificare. Contractul de finanțare va avea, ca anexă, aceste documente refăcute. În cazul în care solicitantul nu este de acord cu bugetul și planul financiar modificat, contractul de finanțare nu se va încheia.

CAPITOLUL 10 – CONTRACTAREA FONDURILOR

După încheierea etapelor de verificare a Cererii de Finanțare, inclusiv a verificării pe teren dacă este cazul, experții CRFIR vor transmite către solicitant formularul de Notificare a solicitantului privind semnarea Contractului de finanțare (formular E6.8.3L), care va cuprinde condiții specifice în funcție de măsura ale cărei obiective sunt atinse prin proiect și în funcție de Cererea de Finanțare utilizată. O copie a formularului va fi transmisă spre știință GAL-ului. În cazul în care solicitantul nu se prezintă în termenul precizat în Notificare pentru a semna Contractul/Decizia de finanțare și nici nu anunță AFIR, atunci se consideră că a renunțat la sprijinul financiar nerambursabil.

Toate Contractele de finanțare (C1.1L) se întocmesc și se aprobă la nivel CRFIR și se semnează de către beneficiar, cu respectarea termenelor prevăzute de Manualul de procedură pentru evaluarea, selectarea și contractarea cererilor de finanțare pentru proiecte aferente sub-măsurilor, măsurilor și schemelor de ajutor de stat sau de minimis aferente Programului Național de Dezvoltare Rurală 2014 – 2020 (Cod manual: M01–01).

Pentru Contractele/Deciziile de finanțare aferente proiectelor de investiții se vor respecta pașii procedurali și se vor utiliza modelele de formulare din cadrul Manualului de procedură pentru evaluarea, selectarea și contractarea cererilor de finanțare pentru proiecte aferente sub-măsurilor, măsurilor și schemelor de ajutor de stat sau de minimis aferente Programului Național de Dezvoltare Rurală 2014 – 2020 (Cod manual: M 01–01)/modificare contracte - Manual de procedură pentru implementare – Secțiunea I: Modificarea contractelor de finanțare/Deciziilor de finanțare, (Cod manual: M 01-02), în funcție de măsura ale cărei obiective sunt atinse prin proiect și în funcție de Cererea de Finanțare utilizată.

Cursul de schimb utilizat se stabilește astfel:

- pentru măsurile pentru care regulamentele europene nu prevăd plăți anuale de sprijin este cursul euro-leu de la data de 1 ianuarie a anului în care a fost luată decizia de acordare a finanțării, respectiv anul semnării contractului de finanțare, publicat pe pagina web a Băncii Central Europene <http://www.ecb.int/index.html> ;
- pentru măsurile în cadrul cărora sprijinul se acordă în plăți anuale, cursul de schimb aplicabil fiecărei plăți va fi cursul de schimb BCE valabil pentru data de 1 ianuarie a anului pentru care se efectuează plata respectivă.

Expertul CRFIR poate solicita informații suplimentare beneficiarului în vederea încheierii Contractului de finanțare, prin intermediul formularului C3.4L.

În cazul neîncheierii sau încetării Contractelor finanțate prin Submăsura 19.2, CRFIR are obligația de a transmite către beneficiar și către GAL decizia de neîncheiere/încetare.

În cazul proiectelor pentru care nu s-au încheiat Contracte de finanțare, precum și în cazul Contractelor de finanțare încetate, beneficiarii pot solicita restituirea Cererii de Finanțare, exemplar copie, în format electronic (CD).

Pe tot parcursul derulării Contractelor de finanțare, AFIR poate dispune reverificarea proiectului dacă este semnalată o neregulă asupra aplicării procedurii de evaluare, contractare și implementare ce ridică suspiciuni de fraudă. În cazul în care se constată că s-a produs o neregulă în aceste etape de evaluare și derulare a Contractului/Deciziei de finanțare, AFIR poate dispune încetarea valabilității angajamentului legal printr-o notificare scrisă din partea AFIR, adresată beneficiarului, fără nicio altă formalitate și fără intervenția instanței judecătorești.

Atenție! Pe durata de valabilitate (și monitorizare) a contractului de finanțare, beneficiarul va furniza GAL-ului orice document sau informație în măsură să ajute la colectarea datelor referitoare la indicatorii de monitorizare aferenți proiectului.

10.1 Semnarea contractelor de finanțare

În urma verificării la AFIR a îndeplinirii condițiilor de eligibilitate, AFIR notifică Beneficiarul privind eligibilitatea Cererii de finanțare în vederea prezentării documentelor necesare contractării, în maxim 15 zile lucrătoare.

În cazul în care solicitantul nu se prezintă în termenul precizat în Notificare pentru a lua la cunoștință Contractul de Finanțare și nici nu anunță AFIR că nu se poate prezenta în termen, atunci **se consideră că a renunțat la ajutorul financiar nerambursabil;**

Obiectul Contractului de Finanțare îl reprezintă acordarea finanțării nerambursabile de către AFIR, pentru punerea în aplicare a Cererii de Finanțare asumată de către solicitant.

Beneficiarului i se va acorda finanțarea nerambursabilă în termenii și condițiile stabilite în Contractul de Finanțare și anexele acestuia, inclusiv în Cererea de Finanțare aprobată, pe care acesta are **obligația de a le respecta.**

IMPORTANT!

Se recomandă ca solicitantul, respectiv beneficiarul sprijinului financiar, să consulte integral textul contractului de finanțare și al anexelor acestuia, să-și asume cele prevăzute în acestea iar după semnarea contractului, trebuie să se asigure că a intrat în posesia acestora.

IMPORTANT!

Pentru categoriile de beneficiari ai finanțării din FEADR care, după contractarea proiectului, precum și în perioada de monitorizare, își schimbă tipul și dimensiunea întreprinderii avute la data depunerii cererii de finanțare, în sensul trecerii de la categoria de micro-întreprindere la categoria de mică sau mijlocie, respectiv de la categoria întreprindere mică sau mijlocie la

categoria alte întreprinderi, **cheltuielile pentru finanțare rămân eligibile**, cu respectarea prevederilor legale în vigoare, conform prevederilor art. 10 din HG nr. 226/2015, cu modificările și completările ulterioare.

În vederea încheierii Contractului de Finanțare **în termen de maxim 4 luni/ 7 luni după caz**, de la primirea Notificării privind selectarea Cererii de Finanțare, solicitantul va depune la sediul OJFIR (cazul proiectelor fără C+M)/ CRFIR (cazul proiectelor cu C+M) următoarele documente cu caracter obligatoriu:

1. Un exemplar original al Cererii de finanțare și a documentelor anexe pe suport de hârtie. Pentru confruntarea documentelor depuse pe suport de hartie, beneficiarul va prezenta și exemplarul original al Cererii de finanțare, cu anexele aferente, care va rămâne în posesia acestuia. În cazul în care se vor constata neconcordanțe în urma verificării documentelor solicitate în vederea încheierii contractului de finanțare și documentele depuse pe suport de hârtie care pot afecta criteriile de selecție sau condițiile de eligibilitate, cererea de finanțare se va declara neeligibilă/ neselectată pentru finanțare, cu consecința neîncheierii contractului de finanțare și încadrarea proiectului cu statut de contract neîncheiat.
2. Documente care dovedesc capacitatea și sursa de cofinanțare privată a investiției prin extras de cont (în original) și/ sau contract de credit (în copie) acordat în vederea implementării proiectului. În cazul în care dovada co-finanțării se prezintă prin extras de cont, acesta va fi vizat și datat de instituția financiară cu cel mult 5 zile lucrătoare înainte de data depunerii la CRFIR și va fi însoțit de Angajamentul solicitantului (model afișat pe site www.afir.info) că minimum 50% din disponibilul de cofinanțarea privată va fi destinat plăților aferente implementării proiectului. AFIR va verifica cheltuielile în extrasul de cont deșus la dosarul aferent primei tranșe de plată.
3. Adresă emisă de bancă/ trezorerie cu datele de identificare ale acesteia și ale contului aferent proiectului FEADR (denumirea și adresa băncii/ trezoreriei și, codul IBAN al contului de operațiuni cu AFIR).
4. Certificate care să ateste lipsa datoriilor restante fiscale și locale, valabile la data încheierii contractului, emise de Direcția Generală a Finanțelor Publice și de primăriile pe raza cărora își au sediul social și puncte de lucru (numai în cazul în care solicitantul este proprietar asupra imobilelor) și, dacă este cazul, graficul de reșalonare a datoriilor către bugetul consolidat.
5. Document emis de DSVSA, conform Protocolului de colaborare dintre AFIR și ANSVSA publicat pe pagina de internet www.afir.info.
6. Document emis de DSP județeană conform protocolului de colaborare dintre AFIR și MS publicat pe pagina de internet www.afir.info.
7. Document emis de Agenția Națională pentru Protecția Mediului (conform protocol colaborare AFIR ANPM-GM): Clasarea notificării/ Decizia etapei de încadrare ca document final/ Acord de mediu/ Aviz Natura 2000.

8. Notă de constatare privind condițiile de mediu. În cazul proiectelor care necesită Acordul de mediu/ Avizul Natura 2000, documentele se depun în termen de maximum 7 luni de la primirea de către solicitant a notificării privind selecția proiectului și înainte de semnarea Contractului de finanțare cu AFIR. După expirarea termenului prevăzut pentru prezentarea documentului de mediu, Contractul de finanțare nu mai poate fi semnat.
9. Cazierul judiciar în original (fără înscrieri cu privire la sancțiuni economico-financiare) al responsabilului legal, valabil la data încheierii contractului. Cazierul judiciar poate fi solicitat de către AFIR, în conformitate cu prevederile Legii nr. 290/2004 privind cazierul judiciar, republicată, cu modificările și completările ulterioare.
10. Diplomă/ certificat/ document final care atestă absolvirea pregătirii profesionale, dacă este cazul.

În situația în care solicitantul nu își îndeplinește obligația de a prezenta/ redepune, după caz, documentele necesare încheierii contractului în termenul precizat în notificare, Contractul de finanțare nu va fi încheiat.

Dacă sunt îndeplinite integral condițiile, în urma primirii și verificării conformității documentelor obligatorii, Autoritatea Contractantă va proceda la încheierea Contractului de finanțare.

Obiectul Contractului de Finanțare îl reprezintă acordarea finanțării nerambursabile de către AFIR, pentru punerea în aplicare a Cererii de Finanțare asumată de către solicitant. Beneficiarului i se va acorda finanțarea nerambursabilă în termenii și condițiile stabilite în Contractul de Finanțare și anexele acestuia, inclusiv în Cererea de Finanțare aprobată, pe care acesta are obligația de a le respecta.

IMPORTANT! Se recomandă ca solicitantul, respectiv beneficiarul sprijinului financiar, să consulte integral textul contractului de finanțare și al anexelor acestuia, să-și asume cele prevăzute în acestea iar după semnarea contractului, trebuie să se asigure că a intrat în posesia acestora.

Atenție!

În urma depunerii la AFIR a Cererii de finanțare și a documentelor anexe solicitate pe suport de hartie, în vederea contractării, un proiect selectat poate fi declarat neeligibil, dacă în urma verificării acestora nu sunt îndeplinite condițiile de eligibilitate.

Durata maximă de depunere a documentelor obligatorii de către beneficiar este de 4 luni/ 7 luni pentru situațiile determinate de emiterea documentelor de la mediu.

În caz de neprezentare a documentelor de către Beneficiar, în termenul precizat în Notificarea de selecție sau în cazul în care acesta se regăsește înregistrat în evidențele AFIR cu debite, Agenția își rezervă dreptul de a nu încheia Contractul de finanțare.

Contractul urmează a fi încheiat după prezentarea și verificarea documentelor necesare contractării, dar nu mai târziu de 15 zile lucrătoare de la data prezentării documentelor de către solicitant.

Pentru stabilirea valorii în lei la încheierea contractului de finanțare se va utiliza cursul euro-leu stabilit de Banca Centrală Europeană, publicat pe pagina web: <http://www.ecb.int/index.html>, valabil la data de 01 ianuarie a anului în care se încheie Contractul de finanțare.

Important! Bugetul indicativ din cererea de finanțare aprobat în urma evaluării Cererii de finanțare devine anexa la Contractul de finanțare.

Proiectul tehnic va fi avizat de AFIR după verificarea, respectiv avizarea procedurii de achiziții servicii și înaintea demarării procedurii de achiziții de lucrări.

DURATA DE VALABILITATE ȘI DURATA DE MONITORIZARE A CONTRACTULUI DE FINANȚARE

Durata de execuție a Contractului de Finanțare cuprinde durata de implementare a proiectului la care se adaugă termenul de maxim 90 de zile calendaristice pentru efectuarea plății.

Durata de execuție a contractului de finanțare este de maxim 3 ani (36 de luni) pentru proiectele care prevăd investiții cu construcții montaj și/sau adaptarea la standarde.

Durata de execuție a contractului este de maxim 2 ani (24 luni), pentru proiectele de investiții care includ achiziții simple fără leasing financiar de utilaje, instalații, echipamente și dotări noi stabilite prin fișa măsurii/submăsurii.

Duratele de execuție prevăzute mai sus pot fi prelungite cu maximum 6 luni, cu acordul prealabil al AFIR și cu aplicarea penalităților specifice beneficiarilor privați, prevăzute în contractul de finanțare, la valoarea eligibilă nerambursabilă rămasă de platit, cu excepția investițiilor care prevăd adaptarea la standardele europene, caz în care această prelungire nu poate depăși termenul de grație legal impus pentru adaptarea la standarde.

Duratele de execuție prevăzute mai sus, se pot suspenda la cererea beneficiarului, în situații temeinic justificate, pe bază de documente justificative, în cazul în care pe parcursul implementării proiectului se impune obținerea, din motive neimputabile beneficiarului, de avize/ acorduri/ autorizații, după caz, pentru perioada de timp necesară obținerii acestora.

Durata de valabilitate a contractului de finanțare cuprinde durata de execuție a contractului, la care se adaugă 5 ani de monitorizare de la data ultimei plăți efectuată de Autoritatea Contractantă.

În cazul unei operațiuni constând în investiții în infrastructură sau producție, contribuția publică se recuperează dacă, în termen de 10 ani de la efectuarea plății finale către beneficiar, activitatea de producție în cauză este delocalizată în afara Uniunii Europene, cu excepția situației în care beneficiarul este un IMM, pentru care termenul de recuperare este de 7 ani.

Actiunile corporale și necorporale rezultate din implementarea proiectelor finanțate potrivit măsurilor/ submăsurilor PNDR 2014-2020, trebuie să fie incluse în categoria activelor proprii ale beneficiarului și să fie utilizate pentru activitatea care a beneficiat de finanțare nerambursabilă pentru minimum 5 ani de la data efectuării ultimei plăți.

Contribuția publică se recuperează dacă în termen de cinci ani, de la efectuarea plății finale către beneficiar, activele corporale și necorporale rezultate din implementarea proiectelor cofinanțate din FEADR fac obiectul uneia din următoarele situații:

- a. încetarea sau delocalizarea unei activități productive în afara zonei vizate de PNDR 2014 - 2020, sau nerespectarea criteriilor în baza cărora proiectul a fost declarat eligibil și selectat;
- b. o modificare a proprietății asupra unui element de infrastructură care dă un avantaj nejustificat unei întreprinderi sau unui organism public;
- c. o modificare substanțială care afectează natura, obiectivele sau condițiile de realizare și care ar determina subminarea obiectivelor inițiale ale acestuia;
- d. realizarea unei activități neeligibile în cadrul investiției finanțată din fonduri nerambursabile.

Atenție! Beneficiarul este obligat să nu înstrăineze sau/ și să modifice substanțial investiția realizată prin proiect pe perioada de valabilitate a Contractului de Finanțare.

10.2 Modificarea contractelor de finanțare

Modificarea Contractului de Finanțare se realizează în următoarele condiții :

- numai în scris,
- numai în cursul duratei de execuție a acestuia stabilită prin contract,
- nu are efect retroactiv,
- cu acordul ambelor părți prin: ✓ act adițional
✓ notificare de acceptare

✓ notă de aprobare

Atenție! Excepție fac situațiile în care intervin modificări ale legislației aplicabile finanțării nerambursabile, când Autoritatea Contractantă va notifica în scris beneficiarul cu privire la aceste modificări, iar beneficiarul se obligă a le respecta întocmai.

Beneficiarul poate solicita modificarea Contractului de finanțare numai în cursul duratei de execuție a acestuia stabilită prin contract și nu poate avea efect retroactiv.

Orice modificare la contract se va face cu acordul ambelor părți contractante, cu excepția situațiilor în care intervin modificări ale legislației aplicabile finanțării nerambursabile, când Autoritatea Contractantă va notifica în scris Beneficiarul cu privire la aceste modificări, iar Beneficiarul se obligă a le respecta întocmai.

Beneficiarul poate efectua modificări financiare, în sensul realocărilor între liniile bugetare, dacă acestea nu schimbă scopul principal al proiectului, și nu afectează funcționalitatea investiției, criteriile de eligibilitate și selecție pentru care proiectul a fost selectat și contractat iar modificarea financiară se limitează la transferul de maxim 10% din suma înscrisă inițial în cadrul bugetului între capitole bugetare de cheltuieli eligibile și fără diminuarea valorii totale eligibile a proiectului, cu notificarea prealabilă a Autorității Contractante, fără a fi însă necesară amendarea Contractului de Finanțare prin act adițional. În perioada de execuție a contractului de finanțare, Autoritatea Contractantă poate aproba la solicitarea beneficiarului, maxim două amendamente la contractul de finanțare, pentru prelungirea duratei de execuție a contractului.

Atenție! Solicitățile de modificare a contractului se încarcă și se transmit exclusiv din contul fiecărui beneficiar deschis în cadrul portalului www.afir.info.

CAZURI ACCEPTATE:

- în cazul modificării adresei, a sediului administrativ, a contului bancar sau al băncii pentru proiectul PNDR, în caz de înlocuire a reprezentantului legal sau administratorului fără a se modifica datele de identificare ale firmei, Beneficiarul se obligă a notifica Autoritatea Contractantă. Notificarea Beneficiarului va fi însoțită de documente justificative eliberate în conformitate cu legislația în vigoare de autoritățile competente.
- în cazul modificării Planului de afaceri, Beneficiarul se obligă să depună documentația aferentă cu cel puțin 3 luni înainte de depunerea tranșei a doua de plată. Pe parcursul duratei de execuție, pot fi aprobate maximum două modificări ale Planului de afaceri.
- Nu se acceptă modificări ale obiectivelor menționate în Planul de Afaceri și a procentelor aferente acestora. Conform prevederilor art 2 (2) din Regulamentul (UE) nr. 1306/2013 "În

sensul finanțării, al gestionării și al monitorizării PAC, „forța majoră” și „circumstanțele excepționale” sunt recunoscute, în special, în următoarele cazuri:

- (a) decesul beneficiarului;
- (b) incapacitatea profesională pe termen lung a beneficiarului;
- (c) o catastrofă naturală gravă care afectează puternic investiția;
- (d) distrugerea accidentală a clădirilor destinate investiției;
- (e) exproprierea întregii investiții sau a unei mari părți a acesteia, dacă exproprierea respectivă nu a putut fi anticipată la data depunerii Cererii de Finanțare.”

În situația apariției **forței majore/ circumstanțelor excepționale**, durata de execuție a proiectului aferent Contractului de Finanțare se suspendă iar beneficiarul are următoarele obligații:

- de a notifica AFIR **în maximum 5 zile de la producerea evenimentului;** ©
- de a prezenta AFIR documente justificative emise de către autoritățile competente **în maximum 15 zile de la producerea evenimentului;**
- de a notifica AFIR **în maximum 5 zile de la încetarea producerii evenimentului.**

Important! Solicitantul/ Beneficiarul trebuie să depună din proprie inițiativă toate eforturile pentru a lua cunoștință de toate informațiile publice referitoare la măsura/ submăsura din PNDR 2014-2020/ schema de ajutor pentru care depune proiectul în cadrul PNDR 2014 – 2020 în vederea selectării pentru finanțare, să cunoască toate drepturile și obligațiile prevăzute în Contractul de finanțare înainte de semnarea acestuia.

Dacă pe parcursul perioadei de valabilitate a contractului se constată că obiectivele/ componentele investiției pentru care s-a acordat sprijinul financiar nerambursabil au fost înstrăinate (prin orice tip de act juridic care produce efectul transmiterii proprietății sau a oricăruia dintre atributele acesteia), contravaloarea ajutorului financiar public nerambursabil va fi recuperată integral.

10.3 Încetarea contractului de finanțare

Autoritatea Contractantă poate înceta valabilitatea Contractului, de plin drept, printr-o notificare scrisă adresată beneficiarului, fără punere în întârziere, fără nicio altă formalitate și fără intervenția instanței judecătorești în următoarele situații:

- **constatarea unei nereguli** cu privire la încheierea ori executarea Contractului,
- **beneficiarul este declarat în stare de incapacitate de plată**,
- a fost declanșată procedura **/falimentului**,
- Autoritatea Contractantă constată că:
- **cele declarate** pe proprie răspundere de beneficiar, prin reprezentanții săi, **nu corespund realității, documentele / autorizațiile / avizele** depuse în vederea obținerii finanțării

nerambursabile **sunt constatate ca fiind neadevurate / false/ incomplete / expirate/ inexacte / nu corespund realității.**

În aceste cazuri, beneficiarul va restitui integral sumele primite ca finanțare nerambursabilă, împreună cu dobânzi și penalități în procentul stabilit conform dispozițiilor legale în vigoare și în conformitate cu dispozițiile contractuale.

Prin excepție, în situația în care neîndeplinirea obligațiilor contractuale nu este de natură a afecta condițiile de eligibilitate și selecție a proiectului, recuperarea sprijinului financiar se va realiza în mod proporțional cu gradul de neîndeplinire.

Anterior încetării Contractului de Finanțare, Autoritatea Contractantă poate suspenda contractul și/sau plățile ca o măsură de precauție, fără o avertizare prealabilă.

Decizia de încetare a Contractului de finanțare va fi comunicată și GAL.

CAPITOLUL 11 - AVANSURILE

Beneficiarul **poate solicita avans de până la maxim 50% din valoarea eligibilă nerambursabilă, la data depunerii Cererii de finanțare sau până la data depunerii primului dosar al Cererii de plată la Autoritatea Contractantă.**

Avansul se rambursează la solicitarea beneficiarului după semnarea contractului de finanțare, conform prevederilor art.45 alin.(4) și art.63 ale Regulamentului Consiliului 1305/2013 privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1698/2005 al Consiliului, cu modificările și completările ulterioare, și a legislației naționale în vigoare.

Beneficiarul poate primi avansul numai după avizarea de către AFIR, după avizarea unei achiziții și numai după semnarea Contractului de finanțare.

Pentru a beneficia de rambursarea avansului, beneficiarul este obligat să depună o garanție financiară, care să acopere suma solicitată în avans în procent de 100%, eliberată de o instituție financiară bancară sau nebancară înscrisă în Registrul Special al Băncii Naționale a României conform legislației în vigoare, sau poliță de asigurare eliberată de o societate de asigurări, autorizată potrivit legislației în vigoare. Garanția financiară se depune odată cu Dosarul cererii de plată a Avansului.

Garanția financiară aferentă avansului trebuie constituită la dispoziția AFIR pe întreaga durată de execuție a contractului și va fi eliberată în cazul în care AFIR constată că suma cheltuielilor autorizate la plată, care corespund contribuției financiare a Uniunii Europene și contribuției publice naționale pentru investiții, depășește valoarea avansului. Beneficiarul trebuie să justifice avansul primit de la Autoritatea Contractantă pe baza documentelor justificative solicitate de AFIR conform Instrucțiunilor de plată, Anexa V la Contractul de finanțare, până la expirarea duratei de implementare a proiectului respectiv la ultima tranșă de plată.

În cazul nejustificării avansului la termenul prevăzut anterior, recuperarea sumelor se va face de către AFIR prin executarea scrisorii de garanție sau a poliței de asigurare, după caz, cu perceperea de dobânzi și penalități calculate și datorate pentru perioada cuprinsă între data acordării avansului și data recuperării integrale a acestuia.

Beneficiarul care a încasat avans de la Autoritatea Contractantă și solicită prelungirea perioadei maxime de execuție a contractului de finanțare, este obligat să depună la Autoritatea Contractantă și documentul prin care dovedește prelungirea valabilității Scrisorii de Garanție Bancară/Nebancară, sau a poliței de asigurare care să acopere noul termen de execuție solicitat.

ATENȚIE! AFIR efectuează plăți în contul beneficiarilor, deschis la o instituție bancară sau la Trezoreria Statului.

CAPITOLUL 12 - ACHIZIȚIILE

În funcție de tipul de beneficiar (public/privat) conform fișei măsurii în care se încadrează proiectul, beneficiarii vor aplica fie **legislația de achiziții publice**, precum și **Manualul de achiziții publice și Instrucțiunile de achiziții pentru beneficiari publici**, fie **Manualul operațional de achiziții pentru beneficiarii privați ai PNDR 2014-2020 și Instrucțiunile de achiziții pentru beneficiarii privați**, în conformitate cu cerințele **Autorității Contractante**.

Nerespectarea de către beneficiarii FEADR a Instrucțiunilor privind achizițiile publice/private - anexă la contractul de finanțare, atrage neeligibilitatea cheltuielilor aferente achiziției de lucrări sau bunuri. Derularea procedurii de achiziții pentru bunuri și execuție lucrări se poate face începând cu data primirii Notificării de selecție a proiectului (inclusiv semnarea contractelor de achiziții) pe proprie răspundere, cu mențiunea că derularea contractului de achiziții pentru bunuri, servicii (managementul proiectului) și execuție lucrări va începe după semnarea contractului de finanțare și după avizul favorabil din partea AFIR cu privire la achiziția derulată.

Intreaga procedură de achiziții servicii, bunuri cu sau fara montaj si de executie lucrari (constructii, modernizari) in cadrul proiectelor finantate prin PNDR se va derula on-line pe site-ul www.afir.info, conform prevederilor Manualului de achiziții și instrucțiunilor de publicare disponibile pe site-ul Agentiei (tutoriale), valabile atat pentru beneficiari cât și pentru ofertanți, condiția cerută fiind autentificarea beneficiarului/solicitantului pe site-ul www.afir.info.

Atenție! Trebuie să aveți în vedere ca derularea/ finalizarea, inclusiv avizarea din partea AFIR a procedurii de achiziții să se realizeze înainte de îndeplinirea termenului de depunere a primei tranșe de plată, respectiv 6/12 luni de la încheierea Contractului de finanțare.

Procedurile de achizitii pentru serviciile de consultanță, proiectare, studii teren, întocmirea Studiilor de Fezabilitate/ documentațiilor de avizare a lucrărilor de intervenție necesare întocmirii Cererii de finanțare se vor derula, după cum urmează:

- Contractele ≤ 15.000 EURO, fara TVA, se pot adjudeca prin atribuire directă, conform Bugetului indicativ.
- Contractele > 15.000 EURO, fara TVA, conform Bugetului indicativ, pentru servicii de consultanta și servicii pentru întocmirea Studiilor de fezabilitate derulate anterior încheierii

Contractului de finanțare cu AFIR, procedura de achiziții se va derula cu respectarea prevederilor Manualului de achiziții pentru beneficiarii privați ai PNDR postat pe site-ul AFIR.

***Achiziție simplă** – reprezintă dobândirea, în urma aplicării unei proceduri de licitație, respectiv de selecție de oferte/ conform bazei de date cu prețuri de referință aplicabilă PNDR 2014-2020, publicată pe site-ul AFIR, de către beneficiarul privat al finanțării prin PNDR a unor bunuri cum ar fi tractoare, mașini, utilaje și instalații tehnologice fără montaj și servicii, precum cel de consultanță, dacă este cazul, prin atribuirea unui contract de achiziție.*

***Achiziție complexă** care prevede construcții montaj – reprezintă dobândirea, în urma aplicării unei proceduri de licitație, respectiv de selecție de oferte de către beneficiarul finanțării prin PNDR a unor bunuri cum ar fi utilaje și instalații tehnologice cu montaj și/ sau lucrări de construcții și instalații și servicii prin atribuirea unui contract de achiziție.*

Operațiunile prezente în Cererea de finanțare și în fișa submăsurii în secțiunea „Sume aplicabile și rate de sprijin” pentru care sprijinul se va acorda sub forma costurilor standard și contribuției în natură nu se supun procedurii de achiziții, cu excepția situațiilor în care aceasta este obligatorie pentru beneficiarii publici, conform legislației din domeniul achizițiilor publice.

Atenție!

Pentru încheierea contractelor cu firmele de consultanță puteți consulta Modelul de Contract de Prestări Servicii Profesionale de Specialitate, precum și Recomandări în vederea încheierii contractelor de prestări servicii de consultanță și/ sau proiectare, publicate pe pagina oficială AFIR la secțiunea: Informații Generale >> Rapoarte și Liste >> Listă firme de consultanță. Aceste documente au un caracter orientativ, părțile având libertatea de a include în contractul pe care îl veți semna clauzele cele mai potrivite și adaptate serviciilor vizate de respectivele contracte.

Atenție!

Solicitanții care au desfășurat licitații prin procedura „o singură ofertă” vor încărca dosarele pe portalul on-line de achiziții după ce solicitantul va semna Contractul de finanțare cu AFIR. Verificarea și avizarea dosarelor de achiziții în mediul on-line se va efectua la nivelul OJFIR (**achiziții simple**) și CRFIR (**achiziții complexe**), prin intermediul departamentelor de specialitate numai după ce solicitantul va semna Contractul de finanțare cu AFIR. Solicitantul are posibilitatea să demareze procedurile de achiziții pentru serviciile sus menționate prin modulul de achiziții on-line înainte sau începând cu data primirii Notificării de selecție a proiectului (inclusiv semnarea contractelor de achiziții) pe proprie răspundere, avizarea dosarelor de achiziții realizându-se ulterior semnării Contractului de finanțare cu A.F.I.R.

Atenție!

La sesizarea motivată și susținută cu dovezi a unui beneficiar/ contractor cu finanțare din FEADR, cu privire la consultanții/ contractorii/ beneficiarii acestuia care nu se achită de obligațiile contractuale, cu excepția cazurilor de forță majoră, AFIR/ MADR, după o verificare prealabilă și în baza unui act administrativ de constatare, poate să includă și să facă publice informațiile despre aceștia în Lista consultanților/ contractorilor/ beneficiarilor care nu își respectă obligațiile contractuale.

Informații privind consultanții, contractorii și beneficiarii sprijinului financiar neambursabil care nu își respectă obligațiile contractuale vor putea fi consultate pe site-ul oficial al AFIR.

Operațiunile prezente în Cererea de finanțare și în fișa submăsurii în secțiunea „Sume aplicabile și rate de sprijin” pentru care sprijinul se va acorda sub forma costurilor standard și contribuției în natură nu se supun procedurii de achiziții, cu excepția situațiilor în care aceasta este obligatorie pentru beneficiarii publici, conform legislației din domeniul achizițiilor publice.

În contextul derulării achizițiilor private, conflictul de interese se definește prin:

- A. Conflictul de interese între beneficiar/ comisiile de evaluare și ofertanti:** Acționariatul beneficiarului (până la proprietarii finali), reprezentanții legali ai acestuia, membrii în structurile de conducere ale beneficiarului (administratori, membri în consilii de administrație etc) și membrii comisiilor de evaluare:
- a. dețin acțiuni din capitalul subscris al unuia dintre ofertanți sau subcontractanți;
  - b. fac parte din structurile de conducere (reprezentanți legali, administratori, membri ai consiliilor de administrație etc.) sau de supervizare ale unuia dintre ofertanți sau subcontractanți;
  - c. sunt în relație de rudenie până la gradul IV sau afin cu persoane aflate în situațiile de mai sus.
- B. Conflictul de interese între ofertanti: Acționariatului ofertanților** (până la proprietarii finali), reprezentanții legali, membrii în structurile de conducere ale beneficiarului (consilii de administrație etc):
- a. Dețin pachetul majoritar de acțiuni la celelalte firme participante pentru aceeași achiziție (OUG 66/2011);
  - b. Fac parte din structurile de conducere (reprezentanți legali, administratori, membri ai consiliilor de administrație etc) sau de supervizare ale unui alt ofertant sau subcontractant;
  - c. Sunt în relație de rudenie până la gradul IV sau afin cu persoane aflate în situațiile de mai sus.

Nerespectarea de către beneficiarii FEADR a Instrucțiunilor privind achizițiile private -anexă la contractul de finanțare atrage neeligibilitatea cheltuielilor aferente achiziției de servicii, lucrări sau bunuri.

Pe parcursul derulării procedurilor de achiziții, la adoptarea oricărei decizii, trebuie avute în vedere următoarele principii:

- a. Nediscriminarea;
- b. Tratatul egal;
- c. Recunoașterea reciprocă;
- d. Transparența;
- e. Proportionalitatea;
- f. Eficiența utilizării fondurilor;
- g. Asumarea răspunderii.

Atenție!

Solicitanții care vor derula procedura de achiziții servicii, cu o valoare mai mare de 15.000 euro, înainte de semnarea contractului de finanțare cu AFIR, vor respecta prevederile procedurii de achiziții servicii din Manualului de achiziții postat pe pagina de internet AFIR

CAPITOLUL 13 – PLATA

În etapa de autorizare a plăților, toate cererile de plată trebuie depuse inițial la GAL pentru efectuarea conformității, iar ulterior, la dosarul cererii de plată, se va atașa și fișa de verificare a conformității emisă de GAL.

Beneficiarii au obligația de a depune la GAL și la AFIR Declarațiile de eşalonare - formular AP 0.1L în maxim 30 de zile după primirea avizului favorabil din partea AFIR asupra unei achiziții și numai după semnarea contractului de finanțare. În cazul în care beneficiarul nu depune Declarația de eşalonare în termenul prevăzut, aceasta se va depune cel târziu o dată cu prima tranșă a Dosarului Cererii de plată.

Beneficiarul trebuie să depună AUTORIZAȚIA DE CONSTRUIRE pentru proiecte care prevăd construcții (noi, extinderi sau modernizări) la prima tranșă de plată în care solicită spre autorizare și cheltuieli cu lucrări atât pentru lucrările de bază, cât și pentru lucrările cu caracter provizoriu (acolo unde este cazul).

În cazul investițiilor care presupun achiziții simple, beneficiarul este obligat să depună o tranșă de plată în termen de maxim 6 luni de la data semnării Contractului de Finanțare.

Beneficiarul a cărui investiție cuprinde construcții-montaj este obligat să depună o tranșă de plată în termen de maxim 12 luni de la data semnării contractului de finanțare.

Termenul de 6 luni, respectiv 12 luni prevăzut pentru depunerea primei tranșe de plată poate fi prelungit cu maxim 6 luni, cu condiția achitării penalităților prevăzute în contract.

Pentru depunerea primului dosar de plată, se vor avea în vedere prevederile HG nr. 226/2015, cu modificările și completările ulterioare, în vigoare la data depunerii Dosarului Cererii de Plată.

Dosarul Cererii de Plată (DCP) se depune inițial la GAL în 2 exemplare (original și copie), pe suport de hârtie, la care se atașează pe suport electronic (copie – 2 exemplare) documentele întocmite de beneficiar. După verificarea de către GAL, beneficiarul depune documentația însoțită de Fișa de verificare a conformității DCP emisă de către GAL, la structurile teritoriale ale AFIR (OJFIR/CRFIR – în funcție de tipul de proiect).

În cazul în care cererea de plată este declarată „neconformă” de două ori de către GAL, beneficiarul are dreptul de a depune contestație. În acest caz, contestația va fi analizată de către alți doi experți din cadrul GAL decât cei care au verificat inițial conformitatea dosarului cerere de plată. Dacă în urma analizării contestației, viza GAL-ului rămâne „neconform”, atunci beneficiarul poate adresa contestația către AFIR. Depunerea contestației

se va realiza la structura teritorială a AFIR (OJFIR/CRFIR) responsabilă de derularea contractului de finanțare.

Dosarul Cererii de Plată trebuie să cuprindă documentele justificative prevăzute în Instrucțiunile de plată (anexă la Contractul de finanțare), care se regăsesc pe pagina de internet a AFIR www.afir.info.

Pentru proiectele aferente Sub-măsurii 19.2, pentru toate etapele, verificările se realizează în baza prevederilor procedurale și formularelor aferente sub-măsurii în care se încadrează scopul proiectului finanțat, conform codului contractului/deciziei de finanțare.

Modelele de formulare care trebuie completate de beneficiar (Cererea de plată, Identificarea financiară, Declarația de cheltuieli, Raportul de asigurare, Declarația pe propria răspundere a beneficiarului) sunt disponibile la OJFIR sau pe site-ul AFIR (www.afir.info).

Decontarea TVA de la Bugetul de stat se poate solicita dacă beneficiarul se încadrează în prevederile OUG nr. 49/2015 și a solicitat modificarea corespunzătoare a Contractului de finanțare, conform dispozițiilor Manualului de procedură și a Ghidului de implementare.

Pentru investițiile care prevăd construcții-montaj, proiectul tehnic se va depune spre avizare la AFIR după încheierea contractului de finanțare, respectiv înainte de depunerea primei tranșe de plată (în original).

Nedepunerea cererii de plată menționate la alin. (4) are ca efect **rezilierea Contractului de finanțare**.

Termenul limită de efectuare a plăților către beneficiar este de maxim 90 de zile calendaristice de la data înregistrării cererii de plată conforme.

Atenție! Beneficiarul este obligat să nu înstrăineze și/sau să nu modifice substanțial investiția realizată prin proiect pe o perioadă de 5 ani de la ultima plată efectuată de Agenție.

CAPITOLUL 14 – MONITORIZAREA PROIECTULUI

Atenție! Perioada de monitorizare este de 5 ani de la data ultimei plăți efectuate de către Autoritatea Contractantă.

Activele corporale și necorporale rezultate din implementarea proiectelor finanțate prin LEADER, trebuie să fie incluse în categoria activelor proprii ale beneficiarului și să fie utilizate pentru activitatea care a beneficiat de finanțare nerambursabilă pentru minimum 5 ani de la data efectuării ultimei plăți.

În cazul unei operațiuni constând în investiții în infrastructură sau producție, contribuția publică se recuperează dacă, în termen de 10 ani de la efectuarea plății finale către beneficiar, activitatea de producție în cauză este delocalizată în afara Uniunii Europene, cu excepția situației în care beneficiarul este un IMM, pentru care termenul de recuperare este de 7 ani.

Activele corporale și necorporale rezultate din implementarea proiectelor finanțate potrivit măsurilor/ submăsurilor PNDR 2014-2020, trebuie să fie incluse în categoria activelor proprii ale beneficiarului și să fie utilizate pentru activitatea care a beneficiat de finanțare nerambursabilă pentru minimum 5 ani de la data efectuării ultimei plăți.

În vederea verificării monitorizării, GAL trebuie să aibă în vedere:

- total SO a exploatației pentru care beneficiarul a primit punctaj va putea crește în anii de previzionare, ținând cont însă de faptul că la sfârșitul primului an de monitorizare, exploatația să se încadreze în categoria (intervalul) de dimensiune economică pentru care s-a primit punctaj.
- beneficiarul va trebui să-și mențină ca prioritară, cel puțin pe durata primului an de monitorizare a investiției, grupa mare de cultură pentru care a primit punctaj.
- solicitantul, membrul OIPA, este obligat să-și păstreze calitatea de membru pe întreaga perioadă de implementare și monitorizare a proiectului.
- solicitantul va păstra și dezvolta nucleul de soiuri/raselor autohtone pe toată durata de implementare și monitorizare a proiectului.

Contribuția publică se recuperează dacă în termen de cinci ani, de la efectuarea plății finale către beneficiar, activele corporale și necorporale rezultate din implementarea proiectelor cofinanțate din FEADR fac obiectul uneia din următoarele situații:

- a) încetarea sau delocalizarea unei activități productive în afara zonei vizate de PNDR 2014 - 2020, sau nerespectarea criteriilor în baza cărora proiectul a fost declarat eligibil și selectat;

- b) o modificare a proprietății asupra unui element de infrastructură care dă un avantaj nejustificat unei întreprinderi sau unui organism public;
- c) o modificare substanțială care afectează natura, obiectivele sau condițiile de realizare și care ar determina subminarea obiectivelor inițiale ale acestuia;
- d) realizarea unei activități neeligibile în cadrul investiției finanțată din fonduri nerambursabile.

În cazul în care în perioada de monitorizare a Contractului de Finanțare se constată **utilizarea echipamentelor în afara ariei descrise**, va fi recuperat întregul ajutor financiar plătit până la data respectivă.

Dacă pe parcursul perioadei de **monitorizare** se încalcă cel puțin un criteriu de eligibilitate sau de selecție, **Cererea de Finanțare devine neeligibilă**.

IMPORTANT!

Pentru **categoriile de beneficiari** ai finanțării din FEADR care, după selectarea/contractarea proiectului, precum și în perioada de monitorizare, **își schimbă tipul și dimensiunea întreprinderii avute la data depunerii cererii de finanțare**, în sensul trecerii de la categoria de micro-întreprindere la categoria de mică sau mijlocie, respectiv de la categoria întreprindere mică sau mijlocie la categoria alte întreprinderi, **cheltuielile pentru finanțare rămân eligibile**, cu respectarea prevederilor legale în vigoare, conform prevederilor art. 10 din HG nr. 226/2015, cu modificările și completările ulterioare.

Atenție! Pe toată durata de monitorizare a contractului de finanțare, beneficiarul va furniza GAL-ului orice document sau informație în măsură să ajute la colectarea datelor referitoare la indicatorii de monitorizare aferenți proiectului.

Beneficiarul este obligat să nu înstrăineze sau/ și să modifice substanțial investiția realizată prin proiect pe perioada de valabilitate a Contractului de Finanțare.

CAPITOLUL 15 – DEFINIȚII ȘI ABREVIERI

15.1 Definiții

Achiziție simplă – reprezintă dobândirea, în urma aplicării unei proceduri de licitație, respectiv de selecție de oferte / conform bazei prețuri de referință publicată pe site-ul AFIR, de către beneficiarul privat al finanțării prin PNDR, a unor bunuri cum ar fi utilaje și instalații tehnologice fără montaj și servicii, precum cel de consultanță, dacă este cazul, prin atribuirea unui contract de achiziție.

Achiziție complexă care prevede construcții montaj – reprezintă dobândirea, în urma aplicării unei proceduri de licitație, respectiv de selecție de oferte de către beneficiarul finanțării prin PNDR a unor bunuri cum ar fi utilaje și instalații tehnologice cu montaj și/ sau lucrări de construcții și instalații și servicii prin atribuirea unui contract de achiziție.

Activitate agricolă – conform cu prevederile art. 4(1)(c) din Reg. 1307/2013 înseamnă după caz:

- producția, creșterea sau cultivarea de produse agricole, inclusiv recoltarea, mulgerea, reproducerea animalelor și deținerea acestora în scopuri agricole;
- menținerea unei suprafețe agricole într-o stare care o face adecvată pentru pășunat sau pentru cultivare, fără nicio acțiune pregătitoare care depășește cadrul metodelor și al utilajelor agricole uzuale, cu respectarea normelor de eco condiționalitate, sau
- efectuarea unei activități minime pe suprafețele agricole menținute în mod obișnuit într-o stare adecvată pentru pășunat sau pentru cultivare, pe terenul arabil prin îndepărtarea vegetației prin lucrări de cosit sau discuit sau prin erbicidare cel puțin o dată pe an, iar pe pajiștile permanente, prin pășunat cu asigurarea echivalentului unei încărcături minime de 0,3 UVM/ha cu animalele pe care le exploatează sau un cosit anual, în conformitate cu prevederile legislației specifice în domeniul pajiștilor. În cazul pajiștilor permanente, situate la altitudini de peste 1800 m, menținute în mod natural într-o stare adecvată pentru pășunat, activitatea minimă constă în pășunat cu asigurarea unei încărcături minime de 0,3 UVM/ha cu animalele pe care le exploatează.

În cazul viilor și livezilor activitatea agricolă minimă presupune cel puțin o tăiere anuală de întreținere și cel puțin o cosire anuală a ierbii dintre rânduri sau o lucrare anuală de întreținere a solului.

Solicitant – persoană juridică/ persoană fizică autorizată/ întreprindere individuală/ întreprindere familială, potențial beneficiar al sprijinului nerambursabil din FEADR; ©

Beneficiar – persoană juridică/ persoană fizică autorizată/ întreprindere individuală/ întreprindere familială care a realizat un proiect de investiții și care a încheiat un contract de finanțare cu AFIR pentru accesarea fondurilor europene prin FEADR; ©

Cererea de Finanțare – reprezintă solicitarea completată electronic pe care potențialul beneficiar o înaintează pentru aprobarea contractului de finanțare a proiectului de investiții în vederea obținerii finanțării nerambursabile;

Comercializarea produselor agricole, conform definiției din R(UE) 651/2014 înseamnă deținerea sau expunerea unui produs agricol în vederea vânzării, a punerii în vânzare, a livrării sau a oricărei alte forme de introducere pe piață, cu excepția primei vânzări de către un producător primar către revânzătorii sau prelucrătorii și a oricărei alte activități de pregătire a produsului pentru această primă vânzare; o vânzare efectuată de un producător primar către consumatorii finali este considerată comercializare în cazul în care se desfășoară în localuri distincte, rezervate acestei activități;

Contribuția privată – o sumă de bani care reprezintă implicarea financiară obligatorie a persoanei care solicită fonduri nerambursabile și pe care trebuie să o utilizeze în vederea realizării propriului proiect de investiții. Contribuția privată reprezintă un anumit procent din valoarea eligibilă a proiectului de investiții, variabil în funcție de categoria de beneficiari eligibili și de tipul investiției propuse spre finanțare. Contribuția privată trebuie să acopere diferența dintre cofinanțarea publică (fondurile europene nerambursabile și buget național) și valoarea eligibilă a proiectului. Contribuția privată poate fi asigurată fie din surse proprii, valabil în cazul potențialilor beneficiari care dețin deja fondurile necesare pentru contribuția financiară. Un alt mod de asigurare a cofinanțării private este prin credit bancar sau nebancar, valabil în cazul în care potențialii beneficiari nu dețin fondurile necesare pentru contribuția financiară proprie, dar îndeplinesc condițiile contractării unui credit bancar sau nebancar;

Cofinanțarea publică – reprezintă fondurile nerambursabile alocate proiectelor de investiție prin FEADR. Aceasta este asigurată prin contribuția Uniunii Europene și a Guvernului României;

Condiționare – activități de presortare, sortare, calibrare, tăiere, fasonare (tăiere frunze, tulpini și rădăcini – în cazul legumelor și rădăcinoaselor), spălare-zvântare, curățare, ceruire, lustruire, legare, ambalarea, uscarea (a nu se confunda cu deshidratarea care este considerată procesare), depozitarea produselor agricole în condiții controlate (temperatura, umiditate, atmosferă), răcire, spargere, decojire, separare miez de coaja, sortare miez, și alte operațiuni de pregătire a produselor agricole în vederea păstrării și/sau livrării acestora pentru consum în stare proaspătă sau pentru industrializare;

Eligibil – reprezintă îndeplinirea condițiilor și criteriilor minime de către un solicitant așa cum sunt precizate în Ghidul solicitantului, Cererea de Finanțare și Contractul de finanțare pentru FEADR;

Evaluare – acțiune procedurală prin care documentația pentru care se solicită finanțare este analizată pentru verificarea îndeplinirii criteriilor de eligibilitate și pentru selectarea proiectului în vederea contractării;

Exploatație agricolă (fermă) – reprezintă o unitate tehnico-economică de sine stătătoare, cu o gestiune unică și care desfășoară activități agricole prin utilizarea suprafețelor agricole și/sau

creșterea animalelor sau activități de menținere a terenurilor agricole în bune condiții agricole și de mediu, fie ca activitate principală, fie ca activitate secundară. Exploatația poate fi compusă din una sau mai multe unități de producție situate pe teritoriul României, utilizate pentru activități agricole și gestionate de un fermier; unitate de sine stătătoare atât tehnic, cât și economic, presupune utilizarea în comun a forței de muncă și a mijloacelor de producție (terenuri, mașini și echipamente agricole, clădiri etc.); gestiunea unică a exploatației agricole înseamnă că există o persoană sau un grup de persoane care are răspunderea juridică și economică a acesteia.

Fișa submăsurii – descrie motivația sprijinului financiar nerambursabil oferit, obiectivele submăsurii, aria de aplicare și acțiunile prevăzute, tipul de investiție, menționează categoriile de beneficiar și tipul sprijinului;

Fonduri nerambursabile – fonduri acordate unei persoane fizice sau juridice în baza unor criterii de eligibilitate pentru realizarea unei investiții încadrate în aria de finanțare a submăsurii 4.1 și care nu trebuie returnate – singurele excepții sunt nerespectarea condițiilor contractuale și nerealizarea investiției conform proiectului aprobat de AFIR;

Investiții colective – Investiții realizate de către cooperative, grupuri de producători sau de parteneriate sprijinite prin intermediul M16, legate de asigurarea cooperării între producători/membri, prin promovarea unor investiții în facilități comune, mai eficiente și profitabile, cum sunt: echipamente, infrastructură și altele. Aceste investiții vor deservi interesul membrilor din cadrul cooperativelor, grupurilor de producători sau parteneriatelor sprijinite prin intermediul M16.

Investiție nouă (din punct de vedere al lucrărilor de construcții montaj) – cuprinde lucrările de construcții-montaj, utilaje, instalații, care se realizează pe amplasamente noi, lucrările pentru construcțiile existente cărora li se schimbă destinația sau pentru construcții nefuncționale/dezafectate;

Lanț alimentar integrat reprezintă succesiunea de etape și operații din cadrul aceleași unități implicate în producerea, procesarea, distribuția, depozitarea și manipularea produselor agro-alimentare de la producția primară până la comercializare;

Modernizarea (din punct de vedere al lucrărilor de construcții montaj) – cuprinde lucrările de construcții și instalații privind re tehnologizarea, reutilizarea și refacerea sau extinderea construcțiilor existente aferente unităților în funcțiune și cu autorizații de funcționare valabile fără modificarea destinației inițiale, inclusiv utilizarea/reutilizarea cu mașini, utilaje și echipamente necesare unei exploatații agricole pentru producția agricolă primară și, după caz, pentru procesare la nivel de fermă/unitate de producție;

Modernizarea exploatației agricole reprezintă investițiile de orice tip (noi sau modernizări/extinderi) în unitatea/unitățile de producție existente care împreună alcătuiesc exploatația, extinderea activității agricole desfășurate anterior depunerii proiectului cu noi oduri CAEN în domeniul agricol (adică extinderea profilului agricol), extinderea exploatației agricole prin înființarea de noi unități de producție în cadrul aceleiași/aceleorași cod/uri CAEN.

Natura 2000 – rețea ecologică de arii naturale protejate la nivel european, formate din arii speciale de conservare (sit/zonă protejată) pentru conservarea habitatelor naturale de interes comunitar și/sau a populațiilor speciilor de interes comunitar, altele decât păsările sălbatice, în conformitate cu reglementările comunitare, prescurtat SAC) și arii de protecție specială avifaunistică (sit/zonă protejată) pentru conservarea speciilor de păsări sălbatice, în conformitate cu reglementările comunitare, prescurtat SPA) conform Legii nr. 462/ 2001 (pentru aprobarea Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 236/2000 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice);

Potențial beneficiar – persoană juridică/persoană fizică autorizată care este eligibilă (care îndeplinește toate condițiile impuse prin PNDR) pentru accesarea fondurilor europene, dar care nu a încheiat încă un contract de finanțare cu AFIR;

Politica Agricolă Comună (PAC) – este un set de reguli și mecanisme care reglementează producerea, procesarea și comercializarea produselor agricole în Uniunea Europeană și care acordă o atenție crescândă dezvoltării rurale. Are la bază prețuri comune și organizări comune de piață;

Procesarea (prelucrarea) produselor agricole, conform definiției din R(UE) 651/2014 "înseamnă orice operațiune efectuată asupra unui produs agricol care are drept rezultat un produs care este tot un produs agricol, cu excepția activităților desfășurate în exploatațile agricole, necesare în vederea pregătirii unui produs de origine animală sau vegetală pentru prima vânzare;

Producția agricolă primară, conform R (UE) 702/2014 înseamnă producția de produse ale solului și ale creșterii animalelor, enumerate în anexa I la tratat, fără a se efectua nicio altă operațiune de modificare a naturii produselor respective. Pot fi asimilate producției agricole primare operațiuni/cheltuieli precum utilaje, înființare/înlocuire plantații pentru struguri de masă, plase antigrindină și antiploaie, drumuri de exploatare în cadrul unității de producție, împrejmuire culturi și plantații perene, echipamente de irigații la nivelul exploatarei agricole, producerea de energie regenerabilă la nivelul unității de producție pentru consum propriu, depozitare produse agricole primare, condiționare (cu excepția deshidratării care este considerată procesare), centrifugare și alte asemenea operațiuni care nu modifică natura produselor agricole.

Proiect neconform – proiect al cărui punctaj rezultat în urma evaluării AFIR este mai mic decât pragul de calitate lunar corespunzător sau proiect încadrat greșit din punct de vedere al alocării financiare aferente unei măsuri/submăsuri/componentă (alocare distinctă)

Reprezentantul legal –este persoana desemnata sa reprezinte solicitantul în relația contractuală cu AFIR, conform legislației în vigoare;

Sămânță înseamnă orice material de reproducere sau plantare: semințe, fructe, material săditor produs prin orice metode de înmulțire, destinat multiplicării ori pentru producția de consum alimentar sau industrial. Materialul săditor înseamnă materialul de înmulțire și plantare

compus din: plante, părți ale plantei, inclusiv portaltoii, destinate înmulțirii și producției de plante destinate plantării.

Valoare eligibilă a proiectului – reprezintă suma cheltuielilor pentru bunuri, servicii, lucrări care se încadrează în Lista cheltuielilor eligibile precizată în prezentul manual și care pot fi decontate prin FEADR; procentul de cofinanțare publică și privată se calculează prin raportare la valoarea eligibilă a proiectului;

Valoarea neeligibilă a proiectului – reprezintă suma cheltuielilor pentru bunuri, servicii și/sau lucrări care sunt încadrate în Lista cheltuielilor neeligibile precizată în prezentul manual și, ca atare, nu pot fi decontate prin FEADR; cheltuielile neeligibile nu vor fi luate în calcul pentru stabilirea procentului de cofinanțare publică; cheltuielile neeligibile vor fi suportate financiar integral de către beneficiarul proiectului;

Valoare totală a proiectului – suma cheltuielilor eligibile și neeligibile pentru bunuri, servicii, lucrări;

Derulare Proiect - reprezintă totalitatea activităților efectuate de beneficiarul FEADR de la semnarea contractului/deciziei de finanțare până la finalul perioadei de monitorizare a proiectului.

Implementare Proiect – reprezintă totalitatea activităților efectuate de beneficiarul FEADR de la semnarea contractului/deciziei de finanțare până la data depunerii ultimei tranșe de plată.”

15.2 Abrevieri

AFIR – Agenția pentru Finanțarea Investițiilor Rurale – instituție publică subordonată MADR care derulează FEADR;

AM – PNDR – Autoritatea de Management pentru Programul Național de Dezvoltare Rurală;

ANT – Autoritatea Națională pentru Turism;

APIA – Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură – instituție publică subordonată Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale – derulează fondurile europene pentru implementarea măsurilor de sprijin finanțate din Fondul European pentru Garantare în Agricultură;

CRFIR - Centrul Regional pentru Finanțarea Investițiilor Rurale, structură organizatorică la nivel regional a AFIR (la nivel național există 8 Centre Regionale).

FEADR – Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală, este un instrument de finanțare creat de Uniunea Europeană pentru implementarea Politicii Agricole Comune;

GAL - Grup de Acțiune Locală;

MADR – Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale;

OJFIR – Oficiul Județean pentru Finanțarea Investițiilor Rurale, structură organizatorică la nivel județean a AFIR (la nivel național există 41 Oficii Județene);

PNDR – Programul Național de Dezvoltare Rurală este documentul pe baza căruia va putea fi accesat FEADR și care respectă liniile directoare strategice de dezvoltare rurală ale Uniunii Europene;

SDL - Strategie de Dezvoltare Locală.

ANSVSA – Autoritatea Națională Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor;

DSVSA – Direcția Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor;

DSP – Direcția de Sănătate Publică;

16.1 Documente necesare întocmirii Cererii de Finanțare

Documentele obligatorii care trebuie atașate Cererii de Finanțare pentru întocmirea proiectului sunt:

1.A. STUDIUL DE FEZABILITATE însoțit de Proiectul de plantare avizat de Stațiunea Viticolă (dacă este cazul)

(pentru achizițiile simple se vor completa doar punctele care vizează acest tip de investiție)

Studiul de fezabilitate va fi întocmit conform prevederilor legislației în vigoare, respectiv HG 907/2016.

Atenție! Art 15 aferent HG 907/2016 ,

”Prezenta hotărâre nu se aplică obiectivelor/ proiectelor de investiții:

- a) ale căror lucrări sunt în curs de execuție la data intrării în vigoare a prezentei hotărâri;
- b) pentru ale căror proiecte tehnice/studii de fezabilitate/documentații de avizare a lucrărilor de intervenție au fost inițiate procedurile de achiziție publică până la data intrării în vigoare a prezentei hotărâri, prin transmiterea spre publicare a anunțului de participare/emiterea invitației de participare, respectiv ale căror proiecte tehnice/studii de fezabilitate/documentații de avizare a lucrărilor de intervenții au fost recepționate de investitor/beneficiar ori au fost depuse spre aprobare/avizare;
- c) ale căror proiecte tehnice/studii de fezabilitate/documentații de avizare a lucrărilor de intervenții necesită actualizare, în conformitate cu actele normative în vigoare, dacă au fost elaborate și recepționate de investitor/beneficiar până la data intrării în vigoare a prezentei hotărâri, ori sunt depuse spre re aprobare/reavizare.

Important!

- numai în cazul în care este menționat codul CAEN și datele de identificare ale firmei de consultanță în Studiul de fezabilitate, cheltuielile privind consultanța sunt eligibile;
- devizul general și devizele pe obiect trebuie să fie semnate de persoana care le-a întocmit și ștampilate de elaboratorul documentației;
- se va atașa „foaia de capăt”, care conține semnăturile colectivului format din specialiști condus de un șef de proiect care a participat la elaborarea documentației și ștampila elaboratorului;
- se va detalia capitolul 3 – Cheltuieli pentru proiectare și engineering și capitolul 5 – Organizare de șantier prin devize care să justifice în detaliu sumele respective, cât și pentru a putea fi urmărite în etapa de achiziții și autorizare plăți;

- părțile desenate din cadrul secțiunii B (planuri de amplasare în zona, planul general, relevee, secțiuni etc.) să fie semnate, ștampilate de către elaborator în cartusul indicator;
- în cazul în care solicitantul realizează în regie proprie construcțiile în care va amplasa utilajele achiziționate prin investiția FEADR, cheltuielile cu realizarea construcției vor fi trecute în coloana „neeligibile”, va prezenta obligatoriu Studiul de fezabilitate și Certificatul de Urbanism pentru acestea;
- în cazul în care investiția prevede utilaje cu montaj, solicitantul este obligat să evidențieze montajul la capitolul 4.2 Montaj utilaj tehnologic din Bugetul indicativ al Proiectului, chiar dacă montajul este inclus în oferta/ factura utilajului, cu valoare distinctă pentru a fi considerat cheltuielă eligibilă. Dacă montajul se realizează în regie proprie, acesta se va evidenția obligatoriu ca valoare în coloana „cheltuieli neeligibile”;
- pentru servicii se vor prezenta devize defalcate cu estimarea costurilor (nr. experti, ore/ expert, costuri/ ora);
- în cazul achiziției de utilaje se va menționa o marjă a caracteristicilor tehnice a acestora, cu respectarea limitei maxime prevăzute în Tabelul privind corelarea puterii mașinilor agricole cu suprafața fermelor, chiar și în cazul în care rezonabilitatea se demonstrează cu extras din BD cu prețuri de Referință aplicabilă PNDR 2014-2020, valabil la momentul elaborării SF;
- în cazul în care investiția cuprinde cheltuieli cu construcții noi sau modernizări, se va prezenta calcul pentru investiția specifică în care suma tuturor cheltuielilor cu construcții și instalații se raportează la mp de construcție.

1.B. Expertiza tehnică de specialitate asupra construcției existente

1.C. Raportul privind stadiul fizic al lucrărilor

2. SITUAȚIILE FINANCIARE (bilanț – formularul 10, contul de profit și pierderi - formularul 20, formularele 30 și 40), precedente anului depunerii proiectului înregistrate la Administrația Financiară. În cazul în care solicitantul este înființat cu cel puțin trei ani financiari înainte de anul depunerii Cererii de finanțare, se vor depune ultimile trei situații financiare.

Atenție! Rezultatul de exploatare al anului precedent depunerii Cererii de finanțare trebuie să fie pozitiv (inclusiv 0). Excepție fac solicitanții a căror activitate a fost afectată de calamități naturale și cei care nu au înregistrat venituri din exploatare. În cazul în care anul precedent depunerii Cererii de finanțare este anul înființării, nu se analizează rezultatul operațional care poate fi negativ.

Pot apărea următoarele situații:

- a) În cazul unui solicitant înființat în anul depunerii proiectului care nu a întocmit Bilanțul aferent anului anterior depunerii proiectului, înregistrat la Administrația Financiară, solicitantul nu va depune nici un document în acest sens;
- b) În cazul solicitanților care nu au desfășurat activitate anterioară depunerii proiectului, dar au depus la Administrația Financiară Bilanțul anului anterior depunerii proiectului, solicitantul va depune la Dosarul cererii de finanțare Bilanțul – formularul 10, anului anterior depunerii proiectului însoțit de contul de profit și pierdere - formularul 20, inclusiv formularele 30 și 40, înregistrat la Administrația Financiară prin care dovedește că nu a înregistrat venituri din exploatare;
- c) În cazul solicitanților care nu au desfășurat activitate anterioară depunerii proiectului și au depus la Administrația Financiară Declarația de inactivitate (conform legii) în anul anterior depunerii proiectului, atunci la Dosarul cererii de finanțare solicitantul va depune DECLARAȚIA DE INACTIVITATE înregistrată la Administrația Financiară.

Pentru persoane fizice autorizate, întreprinderi familiale și întreprinderi individuale: DECLARAȚIE SPECIALĂ PRIVIND VENITURILE REALIZATE ÎN ANUL PRECEDENT DEPUNERII PROIECTULUI înregistrată la Administrația Financiară (formularul 200 însoțit de Anexele la Formular) în care rezultatul brut obținut anual să fie pozitiv (inclusiv 0) și/sau Declarația privind veniturile din activități agricole impuse pe norme de venit (formularul 221). În cazul solicitanților care se încadrează în prevederile art. 105 din Legea 227/2015,(cod fiscal), respectiv, nu au obligația depunerii formularului 221, Norma de venit, nu se va depune nici un document în acest sens.

Pentru solicitanții a căror activitate a fost afectată de calamități naturale (inundații, seceta excesivă etc) se vor prezenta și:

Situațiile financiare (bilanț – formularul 10, cont de profit și pierderi – formularul 20, formularele 30 și 40) din unul din ultimii trei ani precedenți anului depunerii proiectului, în care producția nu a fost calamitată, iar rezultatul operațional (rezultatul de exploatare din bilanț) să fie pozitiv (inclusiv 0), înregistrate la Administrația Financiară .

Pentru anii calamități, solicitantul va prezenta un document (ex.: **Proces verbal de constatare și evaluare a pagubelor**) emis de organismele abilitate (ex.: Comitetul local pentru situații de urgență) prin care se certifică:

- data producerii pagubelor;
- cauzele calamității;
- obiectul pierderilor datorate calamităților (suprafața agricolă cultivată, animale);
- gradul de afectare pentru suprafețe agricole cultivate, animale pierite.

3.A1. DOCUMENTE SOLICITATE PENTRU TERENUL AGRICOL AFERENT PLANTAȚIILOR DE VIȚĂ DE VIE PENTRU STRUGURI DE MASĂ EXISTENTE/PLANTAȚIILOR NOU ÎNFIINȚATE ȘI A ALTOR PLANTAȚII:

- **COPIE DUPĂ DOCUMENTUL AUTENTIFICAT LA NOTAR CARE ATESTĂ DREPTUL DE PROPRIETATE** asupra terenului și/ sau tabel centralizator emis de Primărie semnat de persoanele autorizate conform legii, conținând sumarul contractelor de arendare cu suprafețele luate în arendă pe categorii de folosință, perioada de arendare care trebuie să fie de cel puțin 10 ani începând cu anul depunerii Cererii de finanțare și/ sau contractul de concesiune care să certifice dreptul de folosință al terenului cel puțin 10 ani începând cu anul depunerii Cererii de finanțare.

Contractul de concesiune va fi însoțit de adresa emisă de concedent și trebuie să conțină:

- situația privind respectarea clauzelor contractuale și dacă este în graficul de realizare a investițiilor prevăzute în contract și alte clauze;

- suprafața concesionată la zi (dacă pentru suprafața concesionată există solicitări privind retrocedarea sau diminuarea, și dacă da, să se menționeze care este suprafața supusă acestui proces);

- pentru cooperative agricole, societăți cooperative agricole, grupuri de producători, se vor prezenta documentele prevăzute mai sus pentru toți membrii fermieri ai acestor solicitanți.

Atenție! Toți membrii fermieri ai formelor asociative trebuie să fie deserviți de investiție.

3.A2. În cazul Societăților agricole se atașează tabelul centralizator emis de către Societatea agricolă care va cuprinde suprafețele aduse în folosința societății, numele membrilor fermieri care le dețin în proprietate și perioada pe care terenul a fost adus în folosința societății, care trebuie să fie de minim 10 ani.

Pentru celelalte tipuri de culturi nu este necesară prezentarea documentelor pentru terenul agricol, verificarea făcându-se de către experții evaluatori, exclusiv în sistemul IACS.

3. DOCUMENTE SOLICITATE PENTRU IMOBILUL (CLĂDIRILE ȘI/ SAU TERENURILE) pe care sunt/ vor fi realizate investițiile:

B1. ACTUL DE PROPRIETATE ASUPRA CLĂDIRII sau **CONTRACT DE CONCESIUNE** sau **ALT DOCUMENT ÎNCHEIAT LA NOTAR** care să certifice dreptul de folosință asupra clădirii pe o perioadă de cel puțin 10 ani începând cu anul depunerii Cererii de finanțare, care să confere titularului dreptul de execuție a lucrărilor de construcții, în

conformitate cu prevederile Legii nr.50/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare, având în vedere tipul de investiție propusă prin proiect ;

B2. DOCUMENTUL CARE ATESTĂ DREPTUL DE PROPRIETATE ASUPRA TERENULUI, CONTRACT DE CONCESIUNE SAU ALT DOCUMENT ÎNCHEIAT LA NOTAR care să certifice dreptul de folosință al terenului pe o perioadă de cel puțin 10 ani începând cu anul depunerii Cererii de finanțare, care să confere titularului dreptul de execuție a lucrărilor de construcții, în conformitate cu prevederile Legii nr.50/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare, având în vedere tipul de investiție propusă prin proiect. **Contractul de concesiune** va fi însoțit de adresa emisă de concedent și trebuie să conțină:

- situația privind respectarea clauzelor contractuale și dacă este în graficul de realizare a investițiilor prevăzute în contract și alte clauze;

- suprafața concesionată la zi (dacă pentru suprafața concesionată există solicitări privind retrocedarea sau diminuarea, și dacă da, să se menționeze care este suprafața supusă acestui proces) pentru terenul pe care este amplasată clădirea.

Atenție! Pentru construcțiile și/sau terenul ce fac/face obiectul Cererii de finanțare, solicitantul trebuie să prezinte documente care să certifice dreptul acestuia de a obține, potrivit legii, autorizația de construire/desființare:

- **drept real principal** (drept de proprietate, drept de administrare, uz, uzufruct, superficie, servitute) dobândit prin: act autentic notarial, certificat de moștenitor, act administrativ de restituire, hotărâre judecătorească, lege. În cazul dreptului de superficie se acceptă act de superficie încheiat în formă autentică de un notar public.

- **drept de creanță** definit conform Legii nr. 50/ 1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, republicată, cu modificările și completările ulterioare, pentru clădirea/terenul pe care urmează a se realiza investiția. Pentru construcțiile cu caracter provizoriu, definite conform Legii nr. 50/1991, cu modificările și completările ulterioare, solicitantul poate prezenta și un contract de comodat/ locațiune (închiriere) asupra terenului și acordul expres al proprietarului de drept.

B3. EXTRAS DE CARTE FUNCIARĂ SAU DOCUMENT CARE SĂ CERTIFICE CĂ NU AU FOST FINALIZATE LUCRĂRILE DE CADASTRU, pentru proiectele care vizează investiții de lucrări privind construcțiile noi sau modernizări ale acestora

Atenție! În situația în care imobilul pe care se execută investiția nu este liber de sarcini (gajat pentru un credit), se va depune acordul creditorului privind execuția investiției și graficul de rambursare a creditului.

3.C. DOCUMENT PENTRU EFECTIVUL DE ANIMALE DEȚINUT ÎN PROPRIETATE:

C1. EXTRAS DIN REGISTRUL EXPLOATAȚIEI emis de ANSVSA/DSVSA cu cel mult 30 de zile înainte de data depunerii CF, din care să rezulte efectivul de animale deținut, însoțit de formular de mișcare ANSVSA/DSVSA (Anexa 4 din Normele sanitare veterinare ale Ordinului ANSVSA nr. 40/2010); Formularul de mișcare se depune dacă există diferențe dintre mențiunile din SF, cererea de finanțare și extrasul din Registrul Exploatațiilor de la ANSVSA. Pentru exploatațiile agricole care dețin păsări și albine - **ADEVERINȚĂ ELIBERATĂ DE MEDICUL VETERINAR DE CIRCUMSCRIȚIE**, emisă cu cel mult 30 de zile înainte de data depunerii CF, din care rezulta numărul păsărilor și al familiilor de albine și data înscrierii solicitantului în Registrul Exploatației.

Pentru cooperative agricole, societăți cooperative agricole, grupuri de producători, se vor prezenta documentele prevăzute la punctul c) pentru toți membrii fermieri ai acestor solicitanți.

C.2. PAȘAPORTUL emis de ANZ pentru ecvideele cu rasă și origine.

4. CERTIFICAT DE URBANISM pentru proiecte care prevăd construcții (noi, extinderi sau modernizări). Certificatul de urbanism nu trebuie însoțit de avizele menționate ca necesare fazei următoare de autorizare.

5. ACEST DOCUMENT SE VA PREZENTA LA MOMENTUL ÎNCHEIERII CONTRACTULUI:

-DOCUMENT EMIS DE ANPM PENTRU PROIECT

6. ACESTE DOCUMENTE SE VOR PREZENTA LA MOMENTUL ÎNCHEIERII CONTRACTULUI:

6.1 CERTIFICATE CARE SĂ ATESTE LIPSA DATORIILOR RESTANTE FISCALE și sociale emise de Direcția Generală a Finanțelor Publice și de primăriile pe raza cărora își au sediul social și puncte de lucru (numai în cazul în care solicitantul este proprietar asupra imobilelor) și, dacă este cazul, graficul de reșalonare a datoriilor către bugetul consolidat.

Atenție! Certificatele trebuie să menționeze clar lipsa datoriilor prin mențiunea „nu are datorii fiscale și sociale sau locale” sau bararea rubricii în care ar trebui să fie menționate.

Atenție! Solicitantul va prezenta decizia de rambursare aprobată a sumelor negative solicitate la rambursare prin deconturile de TVA și/ sau alte documente aprobate pentru soluționarea cererilor de restituire, decizie/ documente care au fost aprobate ulterior eliberării certificatului de atestare fiscală, pentru compensarea obligațiilor fiscale de la Sect.A.

6.2 CAZIERUL JUDICIAR AL REPREZENTANTULUI LEGAL care să ateste lipsa înscrisurilor care privesc sancțiuni economico-financiare. Cazierul judiciar va fi solicitat de către AFIR, în conformitate cu prevederile Legii nr. 290/2004 privind cazierul judiciar, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

7. ACESTE DOCUMENTE SE VOR PREZENTA LA MOMENTUL ÎNCHEIERII CONTRACTULUI:

7.1 DOCUMENT EMIS DE DSVSA PENTRU PROIECT, conform Protocolului de colaborare dintre AFIR și ANSVSA publicat pe pagina de internet www.afir.info.

7.2 DOCUMENT EMIS DE DSP JUDEȚEAN, conform Protocolului de colaborare dintre AFIR și MS publicat pe pagina de internet www.afir.info

Atenție! În cazul investițiilor care prevăd atât achiziție de utilaje Agricole, cât și utilaje necesare procesării, documentul 7.1 va trebui să ateste conformitatea proiectului cu legislația în vigoare pentru domeniul sanitar veterinar și siguranța alimentelor și trebuie să facă referire clar și la activitatea de procesare. Documentele acestui punct vor fi emise cu cel mult un an înaintea depunerii Cererii de finanțare. Formatul documentelor poate fi vizualizat pe pagina de internet www.afir.info, secțiunea: Informații utile/ Protocele de colaborare. În cazul proiectelor care prevăd doar achiziții de utilaje agricole nu este necesară prezentarea documentului 7.

8. ACESTE DOCUMENTE SE VOR PREZENTA LA MOMENTUL ÎNCHEIERII CONTRACTULUI:

8.1 DOCUMENTE CARE DOVEDESC CAPACITATEA ȘI SURSA DE COFINANȚARE a investiției emise de o instituție financiară (extras de cont și/ sau contract de credit)

8.2 DOCUMENT DE LA BANCĂ/TREZORERIE cu datele de identificare ale acesteia și ale contului aferent proiectului FEADR (denumirea, adresa instituției financiare, codul IBAN al contului în care se derulează operațiunile cu AFIR);

9. AUTORIZAȚII

9.1 AUTORIZAȚIE SANITARĂ/ NOTIFICARE de constatare a conformității cu legislația sanitară emise cu cel mult un an înaintea depunerii Cererii de finanțare, pentru unitățile care se modernizează și se autorizează/avizează conform legislației în vigoare.

9.2 NOTA DE CONSTATARE PRIVIND CONDIȚIILE DE MEDIU pentru toate unitățile în funcțiune - se va depune la momentul încheierii contractului

Atenție! Data de emitere a Notelor de constatare trebuie să fie cu cel mult un an înaintea depunerii Cererii de finanțare.

10. DOCUMENTE CONSTITUTIVE

10.1 HOTĂRÂRE JUDECĂTOREASCĂ definitivă pronunțată pe baza actului de constituire și a statutului propriu în cazul Societăților agricole, însoțită de Statutul Societății agricole;

10.2 STATUT pentru Societatea cooperativă agricolă (înființată în baza Legii nr. 1/ 2005), Cooperativa agricolă (înființată în baza Legii nr. 566/ 2004) cu modificările și completările ulterioare și Composesoratele, obștile și alte forme asociative de proprietate asupra terenurilor (menționate în Legea nr. 1/2000 pentru reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor agricole și celor forestiere, cu modificările și completările ulterioare), din care să reiasă ca acestea se încadrează în categoria: societate cooperativa agricolă, cooperativă agricolă sau fermier în conformitate cu art 7, alin (21) din OUG 3/2015, cu completările și modificările ulterioare;

10.3 DOCUMENT DE ÎNFIINȚARE A INSTITUTELOR DE CERCETARE, a Centrelor, stațiunilor și unităților de cercetare –dezvoltare și didactice din domeniul agricol

11. DOCUMENTE DE CALIFICARE

11.1 DIPLOMĂ DE STUDII SUPERIOARE în domeniul agricol, agro-alimentar, veterinar, economie agrară, mecanică agricolă, inginerie economică în agricultură și dezvoltare rurală sau, după caz, adeverință de absolvire a studiilor respective, însoțită de foaia matricolă pentru cei care au absolvit în ultimele 12 luni;

11.2 DIPLOMA DE ABSOLVIRE STUDII postliceale și liceale în domeniul agricol, agro-alimentar, veterinar, economie agrară, mecanică agricolă;

11.3 DIPLOMA DE ABSOLVIRE A ȘCOLII PROFESIONALE sau diplomă/certificat de calificare ce atestă formarea profesională/certificat de competențe emis de un centru de evaluare și certificare a competentelor profesionale obținute pe alte căi decât cele formale, care trebuie deasemenea să fie autorizat de Autoritatea Națională pentru Calificări, sau certificat de absolvire a cursului de calificare emis de ANCA care conferă un nivel minim de calificare în domeniu agricol, agroalimentar, veterinar, economie agrară, mecanică agricolă.

11.4 FOAIA MATRICOLĂ pentru cel puțin 2 ani de facultate în domeniul agricol, agro-alimentar, veterinar, economie agrară, mecanică agricolă, inginerie economica în agricultura și dezvoltare rurală.

Atenție! Documentele se pot prezenta pentru responsabilul legal (tânărul fermier care se instalează, fiind managerul exploatației) sau pentru angajatul care deține funcția de manager al exploatației agricole. În cel de-al doilea caz, se vor prezenta și documentele care să certifice poziția persoanei în societate:

Atenție! Diplomele de studii/ Certificatele vor fi emise de catre o instituție autorizată/acreditată de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, iar documentul care atestă formarea profesională, trebuie să fie recunoscut de Autoritatea Națională pentru Calificari.

12. ÎN CAZUL INVESTIȚIILOR PRIVIND IRIGAȚIILE:

12.1 AVIZ DE GOSPODARIREA APELOR/ NOTIFICAREA DE ÎNCEPERE A EXECUȚIEI, în cazul investițiilor noi sau **AUTORIZAȚIE DE GOSPODĂRIRE / NOTIFICARE DE PUNERE ÎN FUNCȚIUNE**, în cazul funcționării sistemului de irigații.

12.2 AVIZ EMIS DE ANIF (dacă este cazul)

12.3 DOCUMENT EMIS DE OUAI privind acordul de branșare (dacă este cazul)

12.4 Document privind acordul de branșare emis de entitatea care administrează sursa de apă (dacă este cazul)

13. AUTORIZAȚII ȘI DOCUMENTE PRIVIND CERTIFICAREA

13.1 AUTORIZAȚIA de PRODUCERE A SEMINȚELOR ȘI MATERIALULUI SĂDITOR/ AUTORIZAȚIA DE PRODUCERE ȘI PRELUCRARE A SEMINȚELOR ȘI MATERIALULUI SĂDITOR/ AUTORIZAȚIA de PRODUCERE, PRELUCRARE ȘI COMERCIALIZAREA SEMINȚELOR ȘI MATERIALULUI SĂDITOR

13.2 Documente solicitate producătorilor agricoli: factura fiscală de achiziții a semințelor, și documentul oficial de certificare a lotului de samanta/ buletinul de analiză oficială cu mențiunea „sămânță admisă pentru însămânțare” sau „necesar propriu”/ documentul de calitate și conformitate al furnizorului/ orice alt document echivalent documentelor menționate (ex:eticheta oficială).

14. CERTIFICATUL DE ORIGINE PENTRU ANIMALE DE RASĂ INDIGENĂ eliberat de Asociații ale crescătorilor sau Organizațiile de ameliorare, autorizate de ANZ

15. AFILIERI

15.1 DOCUMENT EMIS DE CĂTRE ORGANIZATIA INTERPROFESIONALĂ PENTRU PRODUSELE AGROALIMENTARE (OIPA), din care să reiasă că solicitantul și , dacă este cazul, terțele persoane cu care acesta încheie precontracte, are/au calitatea de membru al acesteia, însoțit de documentul de înființare al OIPA (act constitutiv și statut), document avizat de consiliul director. Se va lua în considerare atât documentul avizat de către Președintele Consiliului Director cât și de o altă persoană împuternicită de Consiliul Director conform prevederilor statutului.

În acest caz, pe lângă documentul emis de OIPA din care sa reiasă ca solicitantul este membru al acesteia, solicitantul trebuie sa prezinte și Hotărârea Consiliului Director de împuternicire a Președintelui Consiliului Director sau a unei alte persoane din cadrul Consiliului Director, conform prevederilor statutului, în vederea semnării acestor documente.

15.2 PRECONTRACTELE CU MEMBRII OIPA în vederea procesării/comercializării producției proprii.

16. PRECONTRACTELE CU PERSOANE JURIDICE prin care se realizează comercializarea produselor proprii.

17. DOCUMENTE DE CERTIFICARE

17.1 FIȘA DE ÎNREGISTRARE CA PRODUCĂTOR ȘI/SAU PROCESATOR ÎN AGRICULTURĂ ECOLOGICĂ, ELIBERATA DE DAJ, ÎNSOȚITĂ DE CONTRACTUL ÎNCHEIAT CU UN ORGANISM DE INSPECȚIE ȘI CERTIFICARE (în cazul investițiilor noi sau în cazul modernizării exploatațiilor care obțin după implementarea proiectului, un produs ecologic)

17.2 Certificat de conformitate a produselor agroalimentare ecologice emis de un organism de inspecție și certificare, conform prevederilor OUG 34/2000 privind produsele agroalimentare ecologice cu completările și modificările ulterioare pentru aprobarea regulilor privind organizarea sistemului de inspecție și certificare în agricultura ecologică (pentru modernizări în vederea obținerii unui produs existent).

18. Studiu OSPA județean privind nota de bonitare a terenurilor agricole în cazul exploatațiilor agricole din sectorul vegetal, însoțit de aviz ICPA pentru încadrarea proiectului în potențialul agricol.

19. Acord de principiu privind includerea generatoarelor terestre antigrindina în Sistemul Național de Antigrindină și de Creștere a Precipitațiilor (la depunere), emis de Autoritatea pentru Administrarea Sistemului Național de Antigrindină și Creștere a Precipitațiilor.

20. CONTRACTE ECONOMICE

20.1 Document emis de Cooperativa/Grupul de producători din care să reiasă că solicitantul și, dacă este cazul, terțele persoane cu care acesta încheie precontracte, are/au calitatea de membru a/al acesteia/acestui, însoțit – statutul Cooperativei.

20.2 Precontractele cu un membru/membrii al/ai Cooperativei/ Grupului de producători sau direct cu Cooperativa/Grupul de producători din care face parte în vederea procesării/ comercializării producției proprii.

21. ALTE DOCUMENTE JUSTIFICATIVE (SE VOR SPECIFICA DUPĂ CAZ) pe care solicitantul le poate aduce în scopul susținerii proiectului: (de ex. copia autorizației de gospodărire a apelor a ANIF/entității care gestionează corpul de apă/ infrastructura de irigații la care se brânșează solicitantul, etc)

Atenție! Evaluarea Cererii de finanțare din punct de vedere al eligibilității și al verificării criteriilor de selecție va include și consultarea informațiilor referitoare la solicitant și exploatația agricolă, deținute de instituțiile abilitate (ex: ANSVSA, APIA, MADR, ONRC, etc).

16.2 Lista formularelor disponibile pe site-ul GAL și site-ul AFIR

Dosarul CERERII DE FINANȚARE

- ✚ Cererea de Finanțare – Anexa 1;
- ✚ Studiul de Fezabilitate conform HG 907-2016 – Anexa 2;
- ✚ STUDIU de FEZABILITATE ANEXA B – Anexa 2;
- ✚ STUDIU de FEZABILITATE ANEXA C – Anexa 2;
- ✚ ANEXA I la Tratatul de Instituire al Comunității Europene iulie 2015 – Anexa 4;
- ✚ Sinteza studiului privind Zonarea potențialului de producție agricol – Anexa 5;
- ✚ Lista Asociațiilor acreditate de ANZ -Anexa 6;
- ✚ Lista raselor autohtone (indigene) – Anexa 6;
- ✚ Calculator Cod Bune Practici Agricole – Anexa 7;
- ✚ Codul de bune practici agricole dec. 2016 – Anexa 8;
- ✚ Model Contract de Finanțare – Anexa 9;
- ✚ Fișa măsurii 3 - Anexa 10;
- ✚ Lista actelor normative utile M3 – Anexa 11;
- ✚ Instrucțiuni evitare creare condiții artificiale accesarea PNDR 2020 – Anexa 12;
- ✚ Zone Vulnerabile la Nitrați (ZVN) conform Ordinului 1552 – Anexa 14;
- ✚ Anexa Angajament propria răspundere PRIVIND UTILIZAREA COFINANȚĂRII.

Dosarul CERERII DE PLATĂ:

- ✚ Cererea de Plată pentru avans (Cerere de plată pentru solicitarea avansului);
- ✚ Cererea de Plată (document care cuprinde o serie de documente justificative printre care declarația de cheltuieli, raportul de execuție etc);
- ✚ Declarația de eşalonare a depunerii Dosarelor Cererilor de Plată (document care prevede perioadele estimative de depunere a tranșelor de plată);
- ✚ Declarația de cheltuieli (document care prevede tipurile de cheltuieli - achiziții de bunuri/ servicii/ lucrări/ actualizări/ diverse și neprevăzute);
- ✚ Raportul de execuție (document care prevede realizările fizice și cele financiare);
- ✚ Declarația pe propria răspundere a beneficiarului (document care prevede respectarea tuturor criteriilor de eligibilitate privind procedurile de achiziție, a condițiilor de eligibilitate menționate în Cererea de Finanțare și rambursarea cheltuielilor solicitate prin FEADR care nu vor face obiectul altor programe de finanțare nerambursabilă);
- ✚ Alte documente al căror format nu este elaborat de AFIR și nu pot fi furnizate de AFIR (Lista completă a documentelor este prezentată în Instrucțiunile de completare a Cererii de plată, publicate pe pagina de internet a AFIR www.afir.info – Investiții PNDR – sM4.1);

La ultima cerere de plată solicitanții vor depune toate autorizațiile, certificate de clasificare, etc., necesare pentru funcționarea investiției eliberate de către instituțiile competente, conform reglementărilor legale în vigoare. (ex : DSP, DSVSA, APM, ANT). Solicitantul/Beneficiarul trebuie să depună toate diligențele pentru a lua cunoștință despre informațiile publice referitoare la măsura PNDR 2014-2020/schema de ajutor pentru care depune proiectul.

Toate formularele prezentate pot fi consultate și descărcate direct de pe pagina de internet a GAL SIRET-MOLDOVA (www.galsiretmoldova.com)

16.3 GAL în sprijinul dumneavoastră

Fiecare cetățean din teritoriul GAL SIRET-MOLDOVA precum și persoanele juridice de drept român care se încadrează în aria de finanțare a Măsurilor din cadrul SDL GAL SIRET-MOLDOVA, au dreptul să beneficieze de fondurile europene nerambursabile pentru finanțarea propriilor proiecte de investiții pentru dezvoltare rurală.

GAL vă stă la dispoziție de luni până vineri între orele 8:30 și 15:30 pentru a vă acorda informații privind modalitățile de accesare a SDL, dar și pentru a primi propunerile sau sesizările dumneavoastră privind derularea SDL.

Experții GAL vă pot acorda, pe loc sau în termenul legal (maxim 30 de zile), orice informație necesară în demersul dumneavoastră pentru accesarea fondurilor europene. Însă, nu uitați că experții GAL nu au voie să vă acorde consultanță privind realizarea proiectului.

Echipa GAL vă poate ajuta ori de câte ori aveți o plângere, o reclamație sau o petiție privind o situație care intră în aria de competență a GAL.

De asemenea, dacă considerați că sunteți nedreptățit, defavorizat sau sesizați posibile neregularități în derularea SDL, nu ezitați să vă adresați în scris Asociației Grupul de Acțiune Locală SIRET-MOLDOVA, pentru soluționarea problemelor.

Pentru a reclama o anumită situație sau pentru a sesiza eventuale neregularități, informați-ne în scris. Trebuie să țineți cont că pentru a putea demara investigațiile și pentru a aplica eventuale sancțiuni, reclamația sau sesizarea trebuie să fie explicită, să conțină informații concrete, verificabile și datele de contact ale persoanei care a întocmit respectiva reclamație sau sesizare.

Pentru a afla detalii privind condițiile și modalitatea de accesare, fondurile disponibile precum și investițiile care sunt finanțate prin FEADR, consultați acest Ghid. Dacă doriți informații suplimentare puteți să ne contactați.

Asociația GAL SIRET-MOLDOVA
Centru After School - sat Lespezi, comuna Lespezi, județul Iași
Tel. 0332/590102 SAU 0764/101106
contact@galsiretmoldova.ro